

Kangasala

Kangasalan kaupunki Tilinpäätös 2025

Kuva: Kangasalan kaupunki

Kh 30.3.2026

SISÄLLYS

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	7
2 TOIMINTAKERTOMUS	9
2.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	14
2.2.1 Tietoja kaupungin väestöstä ja työllisyyden kehityksestä	14
2.2.2 Julkisen talouden näkymät.....	19
2.2.3 Kangasalan kaupungin talous vuonna 2025.....	21
2.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	26
2.2.5 Kaupungin henkilöstö	27
2.2.6 Ympäristöasiat.....	28
2.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat	29
2.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	29
2.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	30
2.3 Kaupunginhallituksen selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	33
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	36
2.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	36
2.4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	38
2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	40
2.5.1 Kaupunki Tase ja sen tunnusluvut (1000 €)	40
2.6 Kokonaistulot ja menot	43
2.7 Kaupunkikonsernin toiminta ja talous.....	44
2.7.1 Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt	45
2.7.2 Kaupunkikonsernille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet	47
2.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	74
2.7.4 Arvio konserniyhtiöiden tulevasta kehityksestä	76
2.7.5 Kaupunginhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	78
2.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	82
2.8. Tilikauden tuloksen käsittely	86
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	87
3.1 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen palvelukeskuksittain.....	87
3.1.2 Strateginen johto	89
3.1.3 Sivistyskeskus	100
3.1.4 Tekninen keskus	110
3.1.5 Konserniyhtiöille ja yhteistoimintatahoille myönnettyt konsernituet ja avustukset	118
3.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	119
3.3 Investointien toteutuminen	122
3.4 Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	124
3.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 €.....	125

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	126
4.1 Kangasalan kaupungin tuloslaskelma	126
4.2 Kangasalan kaupungin rahoituslaskelma	127
4.3. Kangasalan kaupungin tase.....	128
4.4 Kangasalan kaupungin konsernituloslaskelma.....	130
4.5 Kangasalan kaupungin konsernin rahoituslaskelma	131
4.6 Kangasalan kaupungin konsernitase.....	132
5. LIITETIEDOT.....	134
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	134
Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	134
Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	136
Tuloslaskelman liitetiedot	138
Taseen liitetiedot	141
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	141
Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	147
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	148
Eriytetyt tuloslaskelmat	150
6. TILINPÄÄTÖKSEN 2025 ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	151
7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	152

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Taloutta pitkäjänteisesti tasapainottaen,
kasvua vaalien

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma oli jatkumoa vuonna 2023 aloitetulle talouden tasapainotuskokonaisuudelle. Talouden tasapainon voimakas heikkeneminen alkoi vuoden 2023 aikana, jolloin realisoitui useita talouttamme heikentäneitä syitä: valtionosuuksien vähentyminen kuudella miljoonalla eurolla, edellisten verovuosien niin sanottujen verohäntien poistuminen neljän miljoonan euron verran, uudet valtakunnalliset työehtosopimukset ja välttämättömät uudet vakanssit miltei viisi miljoonaa, inflaatio yli kaksi miljoonaa euroa kaupunkitasoisesti ja Kuntien eläkevakuutuksen hyvinvointialueuudistukseen liittyvä tasausmaksukin reilulla miljoonalla eurolla. Vuoden 2024 aikana talouden näkymää heikensi edelleen tieto TE-uudistuksen kokonaisvaikutuksesta kaupungin taloutta noin neljällä miljoonalla eurolla heikentäen. Yhteenlaskettuna näistä kaikista taloutta heikentäneistä seikoista kertyi liki kolmenkymmenen miljoonan vaikutus kaupunkimme talouteen, johon olemme hakeneet ratkaisuja myös vuoden 2025 aikana.

Kaupunginhallituksen ohjauksessa talouden tasapainotusta jatkettiin edelleen valmisteltaessa vuoden 2025 talousarviota. Valmistelun lähtökohdaksi otettiin miljoonan euron tasapainotustavoite, joka jaettiin palvelukeskuksiin edelleen valmisteltavaksi. Kaupungin talouden voidaan arvioida olevan riittävästi tasapainossa, kun kaupunki on ylijäämäinen vuositasolla noin 5-7 miljoonaa euroa. Silloin osa kaupungin investoinneista voidaan rahoittaa tulorahoituksella eikä kaupungin asukaskohtainen lainamäärä ja siitä johtuva korkoriski kasva liian suureksi. Tähän tavoitteelliseen tasapainotilaan on edelleen matkaa myös vuoden 2025 tilinpäätöstä laadittaessa ja arvioitaessa.

Kun nyt pohdin vuoden 2025 tilinpäätöstä suhteessa talousarvioon, on se selkeä jatkumo usean vuoden mittaiselle tasapainotusprosessille. Kokonaisuuden hahmottamiseksi on hyvä erottaa toisistaan kaupungin tosiasiallinen, toiminnallinen taloustilanne siitä, miltä tilinpäätös näyttää vesiliikelaitoksen yhtiöittämisen johdosta. Yhtiöittämisen vaikutus vuoden 2025 tilinpäätökseen on keskeinen ja on huomattava, että sen tuoma perusvire on kirjanpidollinen eikä se kuvasta riittävästi kokonaistilannettamme. Positiivisesta lopputuloksesta huolimatta talouden vakauttaminen edellyttää edelleen jatkuvaa ja pitkäjänteistä työtä.

Kangasalan kaupungin tilikauden tulos vuonna 2025 oli 29,9 milj. euroa, sisältäen Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä syntyneen kirjanpidollisen 30,0 milj. euron luovutusvoiton. Vuoden 2025 talousarviossa varsinaisen toiminnan tulos ilman satunnaisia eriä oli -3,2 milj. euroa. 29,2 milj. euron investointivarausten kirjaamisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1,2 milj. euroa.

Vuoden 2025 toimintatuotot ylittivät talousarvion ja toimintakulut alittivat talousarvion. Suurimmat toimintakuluja kasvattaneet erät olivat TE-palvelu-uudistus, työttömyysturvan kuntaosuus, sivistyskeskuksen uudet vakanssit sekä palkkojen sopimuskorotukset.

Kirjoitin vuoden 2025 talousarviota valmistellessa, että kaupungissamme tapahtuu valtavasti kaikkea hyvää. Kaupungin nopea kasvu on positiivinen asia – olemme jatkuvasti valtakunnan sisäisessä muuttovoitossa sijalla kuusi - seitsemän ja se tuo tullessaan lisää veroeuroja, valtionosuuksia, uusia ideoita ja monet muut myönteiset, välilliset vaikutukset. Keväällä 2025 kasvoimme absoluuttisesti jopa Tampereen kaupunkia nopeammin. Kasvavan kaupungin tuottavuuden ja tehokkuuden kehittäminen on myös monin tavoin helpompaa kuin vähenevän väestökierteen kuntien tilanteessa. On viisautta investoida tulevaisuuteen, tulevaisuuden kasvu varmistaen.

Vuonna 2025 Kangasala sijoittui jälleen erinomaisesti kansallisissa tilastoissa: olimme Kuntatyönantaja KT:N ja pääsopijajärjestöjen palkitsemana vuoden innostavin kunta. Se tarkoittaa sitä, että Kangasalla tehtiin enemmän kuin missään muussa kunnassa omaan työhön liittyviä kehittämis ehdotuksia. Tämä on erinomainen saavutus, ottaen huomioon, että olemme tasapainottaneet taloutta pitkäjänteisesti vuodesta 2023 alkaen. Kaupungin työhyvinvointikyselyissä tulokset ovat olleet myös hyviä, asteikolla yhdestä viiteen koko kaupungin keskiarvon ollessa 4,2. Valtakunnallisessa kuntien elinvoimaa mittarivassa tutkimuksessa olemme kahdenkymmenen parhaan joukossa, joka sekkin kertoo Kangasalan aktiivisesta kehittämisotteesta moniin muihin kuntiin verrattuna.

Arvioitaessa kaupungin toimintaa kokonaisuutena vuonna 2025 voin todeta, että saavutimme hyvin valtuuston talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet. Uusi valtuusto aloitti toimintansa ja sai heti työpöydälleen strategian valmistelun, jossa strategia uudistetaan kokonaan. Työ eteni hyvin vuoden 2025 aikana ja uusi strategia on etenemässä päätöksentekoon maaliskuussa 2026.

Kaupungin palvelukeskusten toimintaa arvioitaessa piirtyy kuva toimintojaan monipuolisesti kehittävästä ja nopeasti kasvavasta kaupungista. Tilinpäätösasiakirjassa avataan monipuolisesti eri palvelukeskusten toimintaa palvelualueittain. Tavoitteita ja niiden toteutumisen tapaa tutkiessa on helppo huomata, että Kangasalan kaupungin tapa ottaa talousarvioasiakirjan tavoitteet koko konsernia koskien kaupunkistrategiasta on vaikuttava. Toimintatapamme varmistaa valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisen käytännön tekoina ja on siten paikallista päätöksentekoa kunnioittavaa ja

arvostavaa. Kangasala on selkeästi valtuuston asettamia tavoitteita toteuttava kaupunki, talousarvion toimiessa keskeisenä ohjausmekanismina.

Kiitän kaupungin ja sen yhtiöiden henkilökuntaa erittäin hyvästä työstä ja valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamisesta vuoden 2025 aikana. Luottamushenkilöt ansaitsevat jälleen aivan erityisen kiitoksen. Olemme jakaneet yhteisen tilannekuvan, hoitaneet kaupungin asioita yhteen hiileen puhalttaen ja ratkaisuja positiivisella tavalla hakien.

Kaupungin talous ei ole vielä tasapainossa, joten työtä riittää edelleen. Helppoiten se tapahtuu kasvua vaalien, tuottavuutta jatkuvasti lisäten, yrityksiä parhaalla mahdollisella tavalla palvellen ja osavasta henkilöstöstä huolehtien.

Kangasalla on vahva ja myönteinen kehitysvire päällä. Odotan, että edessä on noususuhdanteinen kausi ja se helpottaa niin verotulojen kehitystä kuin työllisyystilanteen paranemista. Jatketaan yhdessä kaupungin kehittämistä, Kangasalan vetovoimaa vaalien.

Oskari Auvinen
kaupunginjohtaja

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Lainsäädäntö

Kunnan tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta sekä tytäryhteisön tiedonantovelvollisuudesta säädetään kuntalaissa seuraavaa:

113 § Tilinpäätös

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

114 § Konsernitilinpäätös

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot

115 § Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja

sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

116 § Tytäryhteisön ja kuntayhtymän tiedonantovelvollisuus

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Kangasalan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös

Tilinpäätös on laadittu edellä mainittujen kuntalain säännösten sekä kirjanpitolautakunnan kuntajäoston ja Kuntaliiton antamien ohjeiden ja suositusten mukaisesti.

Tilinpäätösaineisto on toimitettu oheismateriaalina kaupunginhallituksen kokouspiirille ja johtoryhmän jäsenille.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinto 1.1.-31.5.2025

Valtuusto (puolue sulkeissa)

Kangasalan kaupungin ylin päättävä toimielin on valtuusto. Valtuusto ohjaa päätöksillään koko kaupungin kehittämistä. Valtuutettujen lukumäärä on 51.

Valtuuston puheenjohtajana toimi Hanna Laine (SDP), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Mika Ollila (Kok.) ja toisena varapuheenjohtajana Jari Leino (PS).

Valtuutetut

Airola Sami (PS)

Alanko Pertti (Kok.)

Arra Simo (Kesk.)

Haaparanta Jari (SDP)

Haavisto Jussi (RK 19.1. saakka,
MeKa 20.1. alkaen)

Hackspik-Tuomisto Merja (Kok.)

Hagqvist Jari (KD)

Heinänen Jaana (SDP)

Hillo Simo (Kok.)

Holma Hanna (Kesk.)

Härkönen Kristiina (Vihr.)

Isokallio Sina (Vihr. 16.3. saakka,
SDP 17.3. alkaen)

Jokilampi Jussi (PS)

Jussila Jorma (KD)

Jussila Mauri (Kok.)

Kaarne Isto (SDP)

Karppila Hannu (Kesk.)

Keskinen Ville (KD)

Kinnari Miia (PS)

Kotakorpi Jouni (Vihr.)

Kouhia Raimo (SDP)

Kuusjärvi Topi-Pekka (KD)

Lahikainen Stiina (Vihr.)

Lahti Pekka (SDP)

Laine Hanna (SDP) pj.

Lehtonen Mikko (Sit.)

Leino Jari (PS) II vpj.

Linna Tero (PS)

Malm Jorma (Kok.)

Mansikka-aho Juha (KD)

Markkinen Jari (SDP)

Muhonen Anna-Maria (Kok.)

Mäkelä Heikki (Kesk.)

Mäkinen Wellu (PS)

Mäntylä Jorma (Vas.)

Nupponen Maiju (Vas.)

Oesch Tommy (Kok.)

Ollila Heikki A. (Kok.)

Ollila Mika (Kok.) I vpj.

Orell Mari (Vihr.)

Palovuori Karri (PS)

Rinne Elina (Vihr.)

Salminen Jussi (PS)

Thomassen Anne-Mari (SDP)

Tulenheimo Tapio (Kok.)

Tuokko Irina (SDP)

Törhönen Marko (PS)

Uotila Riku-Sippo (RK 19.1. saakka,
MeKa 20.1. alkaen)

Uotila-Välimäki Soili (Kok.)

Vahvelainen Saana (Kok.)

Vilkki Petri (SDP)

Valtuuston paikkajakauma:

Kansallinen Kokoomus r.p. (12 valt.)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (10 valt. 16.3. saakka, 11 valt. 17.3. alkaen)

Perussuomalaiset r.p. (9 valt.)

Vihreä liitto r.p. (6 valt. 16.3. saakka, 5 valt. 17.3. alkaen)

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. (5 valt.)

Suomen Keskusta r.p. (4 valt.)

Vasemmistoliitto r.p. (2 valt.)

Rehti Kangasala, 20.1. alkaen Meidän Kangasala (2 valt.)

Sitoutumattomat (1 valt.)

Kaupunginhallitus

Valtuuston valitsema 9-jäseninen kaupunginhallitus vastaa kaupungin yleisestä johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Puheenjohtaja

Vahvelainen Saana (Kok.)

Varajäsen

Muhonen Anna-Maria (Kok.)

Varapuheenjohtaja

Kouhia Raimo (SDP)

Markkinen Jari (SDP)

Jäsen

Hackspik-Tuomisto Merja (Kok.)

Tuokko Irina (SDP)

Jokilampi Jussi (PS)

Mäkinen Wellu (PS)

Orell Mari (Vihr.)

Jussila Jorma (KD)

Arra Simo (Kesk.)

Jussila Mauri (Kok.)

Thomassen Anne-Mari (SDP)

Linna Tero (PS)

Kinnari Miia (PS)

Lahikainen Stiina (Vihr.)

Keskinen Ville (KD)

Lehtonen Mikko (Sit.)

Kaupungin hallinto 1.6-31.12.2025**Valtuusto (puolue sulkeissa)**

Kangasalan kaupungin ylin päättävä toimielin on valtuusto. Valtuusto ohjaa päätöksillään koko kaupungin kehittämistä. Valtuutettujen lukumäärä on 51.

Valtuuston puheenjohtajana toimi Saana Vahvelainen (Kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Raimo Kouhia (SDP), toisena varapuheenjohtajana Stiina Lahikainen (Vihr.) ja kolmantena varapuheenjohtajana Jari Leino (PS).

Valtuutetut

Aalto Olli (Kok.)	Kouhia Raimo (SDP) I vpj
Aalto Petra (Vihr.)	Kuusjärvi Topi-Pekka (KD)
Ahtiainen Pasi (SDP)	Kääriäinen Juha (Kok.)
Alanko Pertti (Kok.)	Lahikainen Stiina (Vihr.) II vpj
Bährend Janne (Kesk.)	Lahti Pekka (SDP)
Haaparanta Jari (SDP)	Laine-Nousimaa Hanna (SDP)
Haavisto Jussi (MeKa)	Leino Jari (PS) III vpj.
Hakala Kasper (Vas.)	Lyytinen Heikki (Kok.)
Heinämäki Matti (PS)	Lätti Jukka-Pekka (MeKa)
Heinänen Jaana (SDP 24.8. saakka, Kesk. 25.8. alkaen)	Malm Jorma (Kok.)
Hiipakka-Lahti Riina (SDP)	Mansikka-aho Juha (KD)
Hillo Simo (Kok.)	Markkinen Jari (SDP)
Holma Hanna (Kesk.)	Merimaa Eerika (Vihr.)
Härkönen Kristiina (Vihr.)	Muhonen Anna-Maria (Kok.)
Ilmaniemi Toni (Vas.)	Niemi Tiia (SDP)
Isokallio Sina (SDP)	Ojanen Eero (Kesk.)
Jokilampi Jussi (PS)	Mäkelä Heikki (Kesk.)
Jussila Heidi (SDP)	Ollila Mika (Kok.)
Jussila Jorma (KD)	Piitulainen Sanna (Vihr.)
Jussila Mauri (Kok.)	Rapatti Aura (Kok.)
Jämsä Matti (SDP)	Saarinen Karin (Vihr.)
Karppila Hannu (Kesk.)	Törhönen Marko (PS)
Keskinen Ville (KD)	Uotila-Välimäki Soili (Kok.)
Kinnari Miia (PS)	Uusi-Ilkainen Marika (Vihr.)
Kivimäki Aapo (Kok.)	Vahvelainen Saana (Kok.) pj
	Ylimartimo Ville (SDP)

Valtuuston paikkajakauma:

Kansallinen Kokoomus r.p. (13 valt.)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (13 valt. 24.8. saakka, 12 valt. 25.8. alkaen)

Vihreä liitto r.p. (7 valt.)

Suomen Keskusta r.p. (5 valt. 24.8. saakka, 6 valt. 25.8. alkaen)

Perussuomalaiset r.p. (5 valt.)

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. (4 valt.)

Vasemmistoliitto r.p. (2 valt.)

Meidän Kangasala (2 valt.)

Kaupunginhallitus

Valtuuston valitsema 10-jäseninen kaupunginhallitus vastaa kaupungin yleisestä johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Puheenjohtaja

Laine-Nousimaa Hanna (SDP)

Varajäsen

Lahti Pekka (SDP)

Varapuheenjohtaja

Lyytinen Heikki (Kok.)

Jussila Mauri (Kok.)

Jäsen

Ollila Mika (Kok.)

Malm Jorma (Kok.)

Uotila-Välimäki Soili (Kok.)

Rapatti Aura (Kok.)

Haaparanta Jari (SDP)

Tapaila Birgitta (SDP)

Markkinen Jari (SDP)

Jämsä Matti (SDP)

Piitulainen Sanna (Vihr.)

Saarinen Karin (Vihr.)

Kinnari Miia (PS)

Jokilampi Jussi (PS)

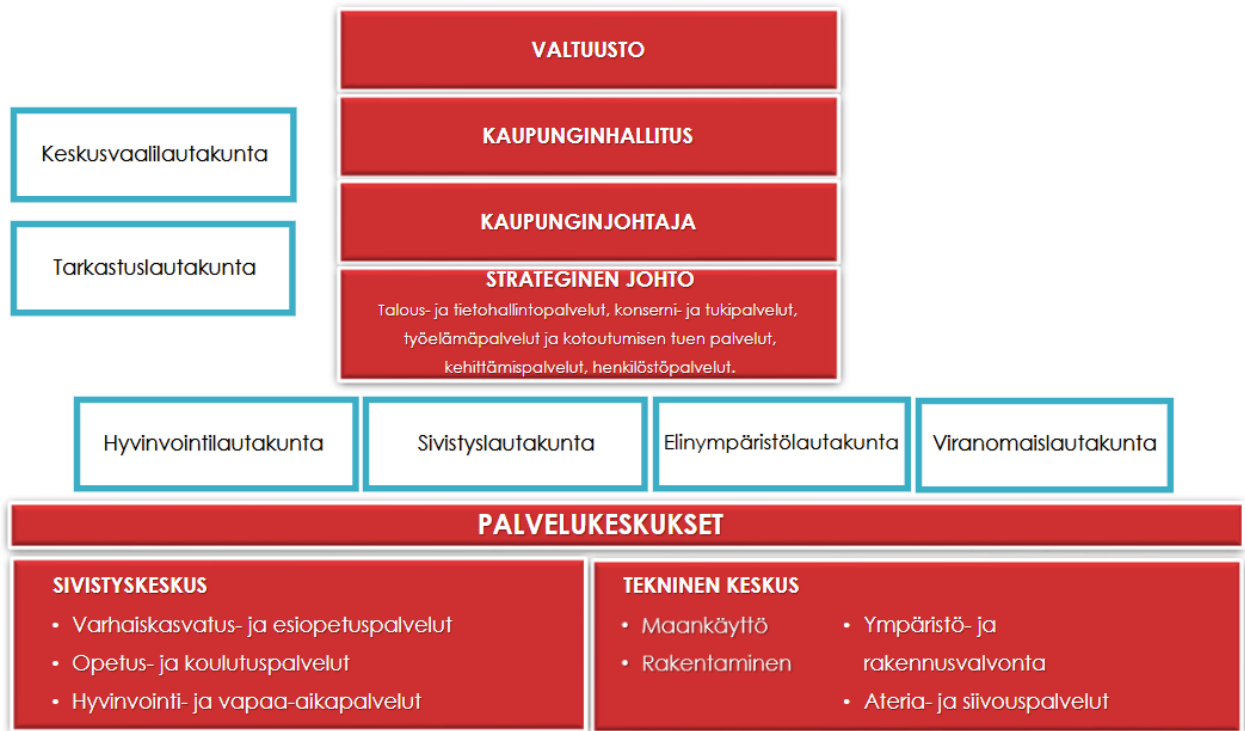
Jussila Jorma (KD)

Keskinen Ville (KD)

Holma Hanna (Kesk.)

Ojanen Eero (Kesk.)

Kaupungin organisaatiokaavio vuonna 2025

2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

2.2.1 Tietoja kaupungin väestöstä ja työllisyyden kehityksestä

Väestö

Kangasalan kaupunki sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa, jossa oli 31.12.2025 23 kuntaa, joista 12 on kaupunkia.

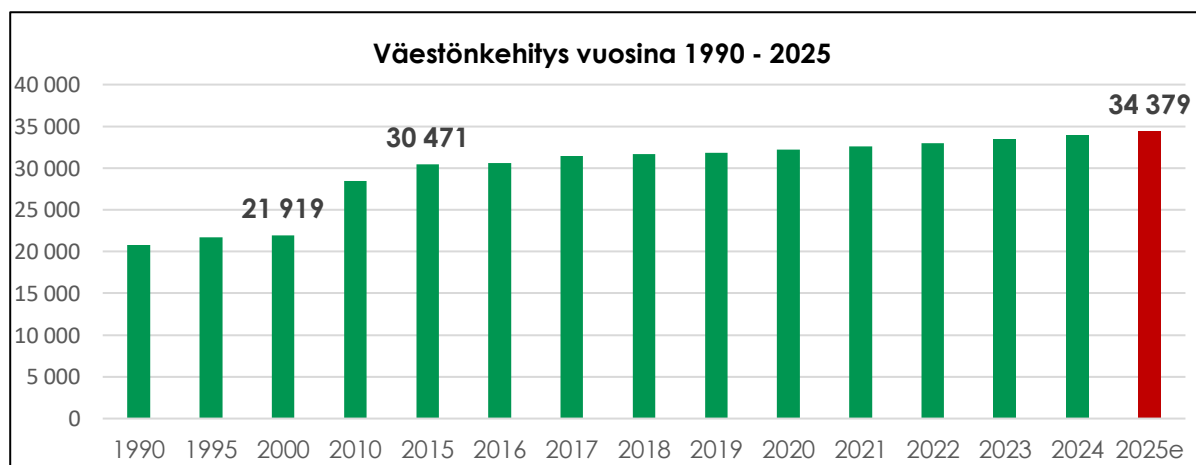
Kangasalla oli ennakkotiedon mukaan 31.12.2025 asukkaita 34 376, joista miehiä 17 008 ja naisia 17 368. 31.12.2024 asukkaita 33 951, joista miehiä 16 794 ja naisia 17 157. Vuodesta 2024 väkiluku kasvoi 425 henkilöä eli 1,3 %.

Pirkanmaalla oli 31.12.2025 asukkaita 549 125. Vuodesta 2024 väkiluku kasvoi 3719 asukkaalla (31.12.2024 asukkaita oli 545 406). Tampereen seutukunnassa (Hämeenkyrö, Kangasala, Kuhmoinen, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi) asukkaita oli 446 301. Vuonna 2024 asukkaita oli 442 018.

(Vuoden 2025 tiedot ennakkotietoja, Tilastokeskus)

Kangasala	2021	2022	2023	2024	2025
Väestö 31.12.	32 622	32 959	33 473	33 951	34 379
Väkiluvun muutos	408	337	514	478	428
Väkiluvun muutos, %	1,3	1,0	1,6	1,4	1,3
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	18,6	18,2	17,9	17,4	17,3
15-64 -vuotiaiden osuus, %	60,4	60,6	61,0	61,2	61,3
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	21,0	21,1	21,2	21,4	21,4

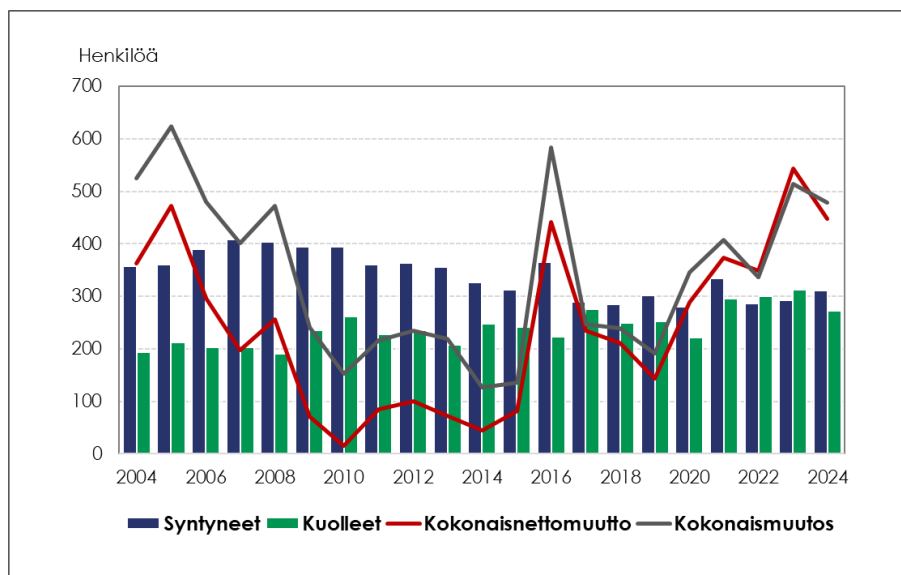
Lähde: Tilastokeskus

v. 2005 Sahalahti -kuntaliitos, v. 2011 Kuhmalahti -kuntaliitos

Lähde: Tilastokeskus

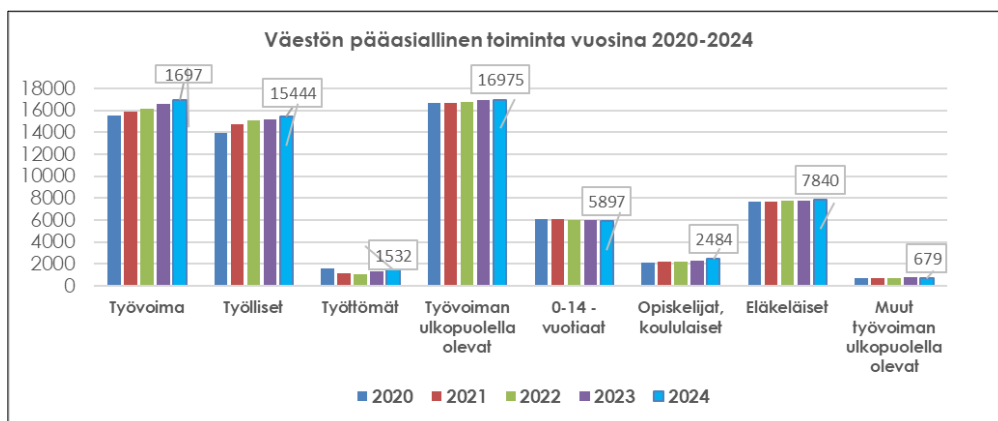
Väestömuutokset Kangasalla vuosina 2004-2024

lähde: Tilastokeskus

Väestön pääasiallinen toiminta

Väestön pääasiallinen toiminta vuosina 2000 - 2024

(Talouspalvelut 02/2026, lähde: Tilastokeskus, julkaisu 17.12.2025))

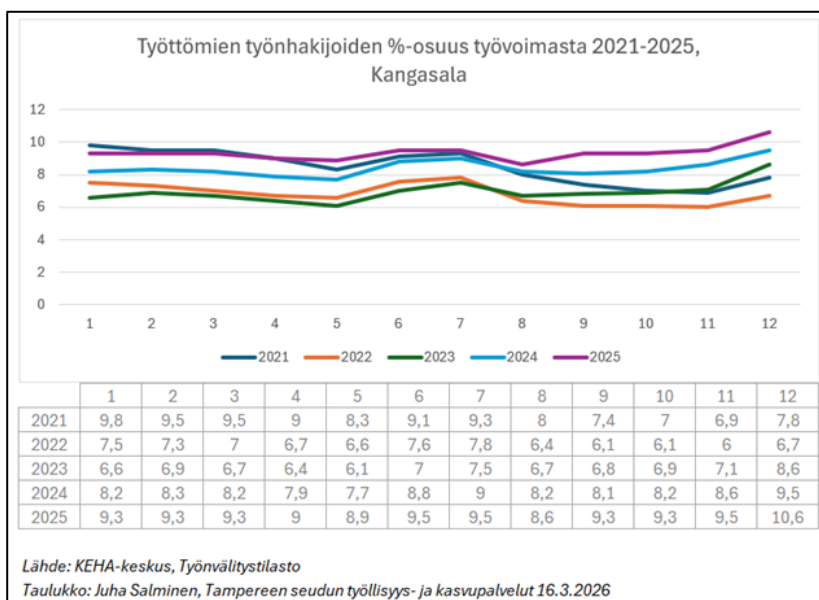
Työllisyys

Yleinen haastava taloustilanne vaikeutti työttömyyttä merkittävästi Kangasalla koko vuoden 2025. Työttömyys kasvoi kaikissa asiakassegmenteissä. Pitkäaikaistyöttömien määrän voimakkaan kasvun lisäksi nuorisotyöttömyys vaikeutui. Julkisten avoimeksi ilmoitettujen työpaikkojen määrä lähes romahti Kangasalla. Vastaavaa kehitystä tapahtui muissakin kunnissa. Silti samaan aikaan osassa yrityksissä oli vuoden aikana vaikeuksia löytää osaavaa työvoimaa. Voidaankin puhua työmarkkinoilla olevasta kohtaanto-ongelmasta, joka tarkoittaa että vapaan työvoiman eli työttömien osaa-

minen ei vastaa tarjolla olevien työpaikkojen vaatimuksia. Osalla työttömistä työnhakijoista työllistymispotentiaali on alhaista suhteessa työmarkkinoihin. Heidän osaamisensa tai koulutus on vanhentunutta suhteessa nykyammatteihin. Lisäksi puutteellinen työ- ja toimintakyky estää uuden työn vastaanottamisen tai osaamisen kehittämisen kouluttautumisen avulla. Joidenkin työttömien kohdalla sosiaali- ja terveystyöpalvelut olisivat ensivaiheessa tarkoituksenmukaisempia kuin työllisyshoidon tarjoamat palvelut.

Kasvaneen työttömyyden sekä valtion kunnille osoittaman työttömyysturvan kannustavan rahoitusmallin seurauksena valtiolle erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden perusteella maksettavan nk. sakkomaksun suuruus kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta rasittaen kuntataloutta. Työttömyydestä kaupungille aiheutunut sakkomaksu oli vuodelta 2025 yhteensä 3,34 Meur.

Työttömien työnhakijoiden %osuus työvoimasta 2021-2025

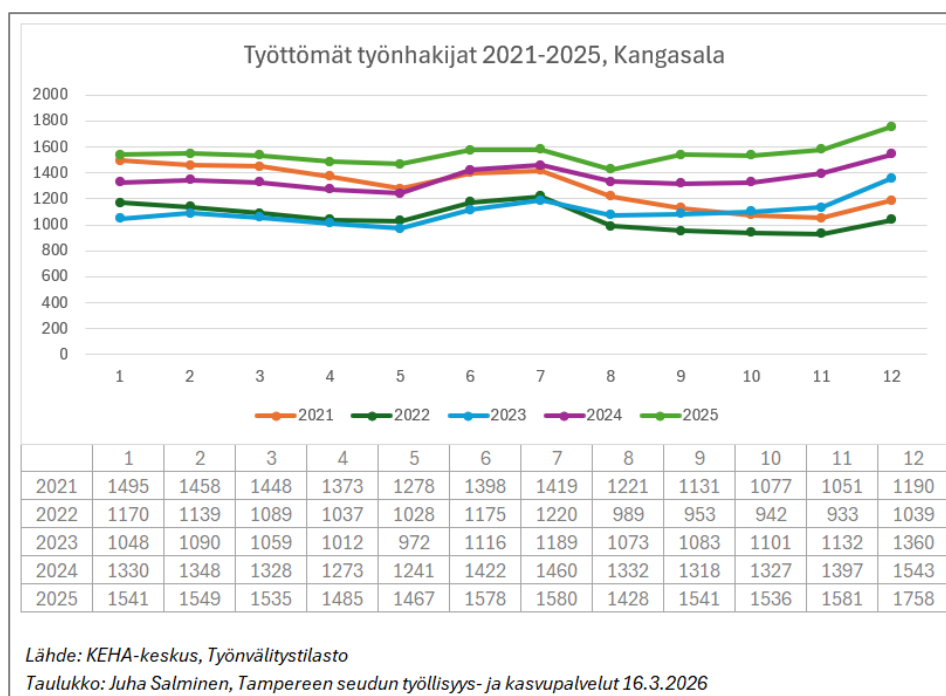
Työllistämistoimet

Laajan valtakunnallisen TE-palvelu-uudistuksen seurauksena uusi laaja Tampereen seudun työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Alueelle vastuukuntana eli te-viranomaisena toimi Tampereen kaupunki. Sen lisäksi alueeseen kuului 15 sopijakuntaa, joista yhtenä Kangasalan kaupunki. Sopijakuntana Kangasalan kaupunki hankki kaikki lakisäätöisen te-palvelut sekä työikäisen työvoiman kotoutumispalvelut työllisyysalueelta. Hankinnan toteutunut kokonaissumma oli vuodelta 2025 yhteensä 3,63 Meur. Uudistuksesta huolimatta työllisyysalue pystyi tarjoamaan lakisäätöiset te-palvelut ilman katkoksia kohderyhmään kuuluville kuntalaisille ja työnantajille. Työllisyysalueen Kangasalan toimipaikka oli läpi vuoden avoinna jokaisena arkipäivänä ilman aikavarausta.

Työllisyysalueen vastuulle kuuluvien henkilöasiakkaiden ja työnantaja-asiakkaiden lakisääteisten te- palveluiden rinnalla kaupungin uusi työelämä- ja kotoutumispalveluiden tehtäväalue tarjosi kunta- laisille kunnan yleisen toimialan mukaisia työllisyyttä ja elinvoimaa edistäviä palveluita. Näitä palve- luita olivat nuorten kesätyöpalvelut sekä nuorille tarjotut yrittäjyyden tuen palvelut. Uutena poikki- hallinnollisena toimintana elokuussa käynnistettiin nuorisotila Sentterissä lakisäätäinen alle 30-vuotiai- den nuorten monialainen työllistymistä edistävä Ohjaamo-palvelu. Kunnan yläkoulujen sekä lukion ja Tredun Kangasalan kampuksen kanssa tehtiin aktiivista yhteistyötä nuorten työelämätietouden ja yrittäjyysinnostuksen lisäämiseksi. Työnhakija-asiakkaille räätälöitiin useita työkokeilujaksoja kaupun- gin organisaatioon eri yksiköihin. Palkkatukityöllistäminen kaupungille päättyi. Lisäksi tehtäväalue vastasi ei työvoimaan kuuluvien maahan muuttaneiden kuntalaisten kotoutumisen tuen palveluista. Tähän liittyen heille tarjottiin matalan kynnyksen walk in -palvelua eli neuvontaa ja ohjausta ilman aikavarausta kaksi tuntia kerallaan noin kahdesti kuukaudessa.

Työllisyysalueen lisäksi kaupungin työelämä- ja kotoutumispalvelut tekivät aktiivista yhteistyötä Busi- ness Kangasala Oy:n, Kangasalan Yrittäjät ry:n, eri oppilaitosten sekä paikallisten järjestöjen kanssa. Tampereen seudun ammattiopisto Tredun kumppanuusryhmän toimintaan osallistuttiin säännölli- sesti. Työllisyysalueyhteistyöhön liittyen tehtäväalue vastasi uuden Kangasalan koordinaatioryhmän kokoamisesta ja sen toiminnan käynnistämisestä vuoden jälkipuoliskolla.

Työttömät työnhakijat 2021-2025

Asuntorakentaminen

Vuosina 2023-2024 valmistuneiden asuntojen määrä oli ollut ennätysellisen korkealla tasolla.

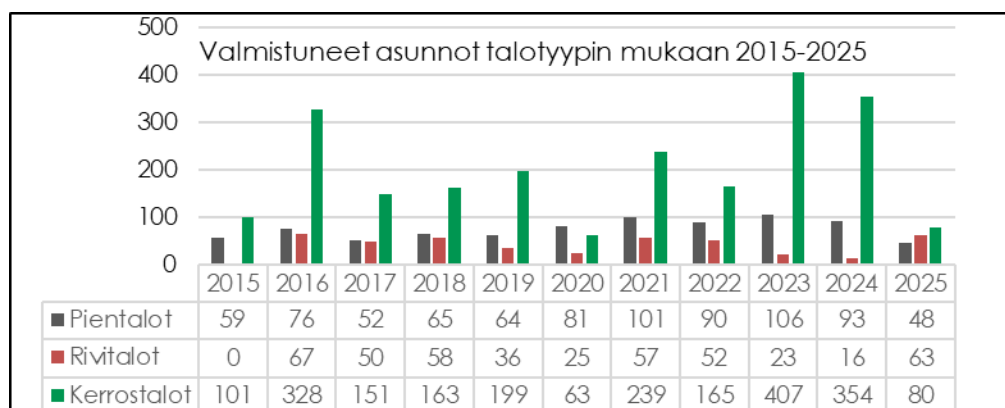
Vuonna 2025 määrä väheni merkittävästi ja jäi selkeästi alle kymmenen vuoden keskiarvon.

Vuonna 2025 Kangasalle valmistui yhteensä 191 asuntoa. Väheneminen kohdistui ennen kaikkea kerrostaloasuntoihin. Myös omakotitaloja ja pientaloja valmistui keskiarvoa vähemmän. Rivitaloasuntojen määrä taas kasvoi selkeästi viime vuosiin verrattuna. 42 % uusista asunnoista oli kerrostaloasuntoja. Pientaloihin sijoittui 21 % asunnoista ja rivitaloasuntoja oli 37 % kaikista asunnoista.

Rakentaminen painottui edelleen Lamminrahkaan, jonne valmistui 2 kerrostaloa, 6 rivitaloa, 1 paritaloa sekä 7 omakoti-/kaupunkipientaloa. Keskustan alueelle valmistui 7 rivitaloa ja 4 omakotitaloa, ja valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi edellisvuodesta. Kolmanneksi eniten asuntoja valmistui Vatialaan, jossa otettiin käyttöön 8 omakoti- tai kaupunkipientaloa.

[Lähde: Rakennusvalvonta/Lupapiste ja TieraCity]

Valmistuneet asunnot talotyypeittäin vuosina 2015-2025

2.2.2 Julkisen talouden näkymät

Kuntatalouden tila heikkeni edelleen vuonna 2025

Vuosi 2025 oli kuntataloudessa kokonaisuutena haastava. Kuntasektorin taloudellinen tila heikkeni odotetusti edellisvuodesta, vaikka kunnat pystyivät osin sopeuttamistoimin ja kertaluonteisilla erillä rahoittamaan lisääntyneitä menoja. Tilinpäätösennakkotietojen mukaan toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025.

Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2025 erityisesti työllisyyden hoidon vastuiden siirtymisen seurauksena. Kuntaliiton arvion mukaan TE-uudistus ei toteutunut kunnille kustannusneutraalisti, ja rahoitusvaje oli yhteensä noin 200 miljoonaa euroa. Työttömyysturvan kuntaosuus ylitti kompensoidun rahoituksen arviolta noin 110 miljoonalla eurolla valtakunnallisesti.

Kuntien tulo-rahoituksen kehitys jäi yleisesti vaimeaksi. Verotulojen kasvu hidastui heikentyneen talous- ja työllisyystilanteen vuoksi, ja valtionosuudet eivät täysimääräisesti kompensoineet kustannuspaineita. Tästä huolimatta osa kunnista onnistui säilyttämään vuosikatteen positiivisena pääosin omilla sopeutustoimillaan ja omaisuuden myynneillä.

Vuonna 2025 kuntien omaisuuden myyntitulot olivat poikkeuksellisen suuret, yhteensä yli miljardi euroa. Myyntituloja kertyi erityisesti osakkeista ja osuuksista sekä kiinteistöihin ja vesihuoltotoimintaan liittyvistä järjestelyistä. Kertaluonteiset erät paransivat tilikauden tulosta merkittävästi, ja ilman suurimpien kaupunkien vaikutusta kuntasektorin yhteenlaskettu tulos olisi jäänyt selvästi vaatimattomammaksi noin 100 miljoonaan euroon.

Kuntatalouden kehitys eriytyi edelleen kuntakoon ja alueellisen elinvoiman mukaan. Suurten kaupunkien taloudellinen tila heikkeni keskimäärin enemmän kuin pienempien kuntien, vaikka niiden tulopohja säilyi edelleen suhteellisesti vahvempuna. Taloudellinen epävarmuus, investointipaineet sekä rahoituskustannusten kasvu korostavat kuntatalouden sopeuttamistarpeita myös tulevinä vuosina. Kuntasektorin kokonaisuutena vaikeaa tilannetta kuvaa se, että yli sadalla kunnalla talous oli alijäämäinen tilikauden tuloksella mitattuna.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,9 miljardia euroa vuonna 2025. Kuuden suurimman kaupungin osuus kuntien investoinneista oli 2,1 miljardia euroa. Kuntien rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivat lisää 700 miljoonalla eurolla. Lainakannan kasvu oli 3,4 % vuoteen 2024 verrattuna.

Kuntien verotulojen kehitys oli vaimeaa. Kunnallisverotulot laskivat 0,2 % (-21 miljoonaa euroa). Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin yhteensä reilulla -150 miljoonalla eurolla toukokuussa 2025. Kunnallisverotulojen kehitykseen vaikutti erityisesti heikentynyt työllisyystilanne. Työllisyys pieneni noin 7 000 hengellä. Kunnallisveroa nosti vuodeksi 2025 yhteensä 68 kuntaa ja laski 4 kuntaa. Kuntien yh-

teisöverotulot laskivat 4,4 % (noin -75 milj. euroa). Kiinteistöverot kasvoivat 2,1 % (noin +50 milj. euroa). Kuntien valtionosuudet lisääntyivät 19 % vuonna 2025 (noin +660 milj. euroa). Valtionosuuksia lisäsi erityisesti TE-uudistuksen rahoitusvastuun siirtyminen kunnille.

Kuntien korkokulut kääntyivät laskuun mutta velkaantuminen aiheuttaa kasvavaa painetta rahoituskulujen kattamiseksi

Kuntien korkokulujen taso kääntyi vuonna laskuun markkinakorkojen laskemisen johdosta, mutta pysyi kuitenkin selvästi korkeamana kuin matalan korkotason vuosina. Valtiokonttorin ilmoittama vuoden 2025 laskelmissa käytettävä nimellinen korkokustannus oli 2,8 %, kun vastaava taso oli vielä vuosina 2020–2021 käytännössä 0 %. Tämä kuvastaa korkotason rakenteellista nousua, joka heijastui kuntien korkokuluihin viiveellä.

Kuntien velkakanta säilyi korkeana myös vuonna 2025. Kuntaliiton mukaan keskimääräinen lainakanta oli noin 3 800 euroa asukasta kohden, mikä teki kuntataloudesta aiempaa herkemmän korkotason muutoksille. Korkojen nousun seurauksena korkokulut kasvoivat erityisesti niissä kunnissa, joissa lainasalkun korkosidonnaisuus oli lyhyt tai joissa oli merkittävä määrä vaihtuvakorkoista velkaa.

Kuntaliiton analyysien mukaan rahoituskulujen kasvu heikensi vuosikatetta ja tulorahoituksen riittävyyttä vuonna 2025, vaikka korkojen nousuvauhti hidastui verrattuna vuosiin 2023–2024.

Korkomenojen kasvua hillitsi osaltaan se, että osa kuntien lainakannasta oli edelleen sidottu aiempien vuosien matalampiin korkoihin tai suojattu korkoriskiltä.

Kuntien taloudellinen liikkumavara on edelleen kapealla pohjalla

Tilinpäätösarvioiden 2025 perusteella kuntien taloudellinen liikkumavara on valtakunnallisesti edelleen kapealla pohjalla. Vaikka kuntasektori kokonaisuutena on pystynyt sopeuttamaan toimintaansa, tulorahoituksen kasvu on ollut vaimeaa samalla kun kustannuspaineet ovat pysyneet korkeina. Erityisesti työllisyyden hoidon kustannusten kasvu sekä palvelujen ostojen ja henkilöstömenojen nousu ja lisääntyvä velkaantuminen rajoittavat talouden joustovaraa.

Kuntatalouden kokonaiskuvaa paransivat vuonna 2025 osin kertaluonteiset erät, kuten omaisuuden myynnit ja rakenteelliset järjestelyt, mutta näiden merkitys ei ole pysyvä. Ilman kertaluonteisia tuloja kuntien tuloksentekeyky olisi selvästi heikompi, mikä korostaa rakenteellisen tasapainon haasteita.

Kokonaisuutena kuntien taloudellinen liikkumavara on edelleen rajallinen, ja talouden tasapainon ylläpitäminen edellyttää jatkossakin kunnilta investointien priorisointia, menokasvun hallintaa sekä varautumista rahoituskustannusten pysymiseen aiempaa korkeammalla tasolla.

2.2.3 Kangasalan kaupungin talous vuonna 2025

Kangasalan kaupungin tilikauden tulos vuonna 2025 oli 29,9 milj. euroa ja se sisältää Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä syntyneen kirjanpidollisen 30,0 milj. euron luovutusvoiton. Vuoden 2025 talousarviossa varsinaisen toiminnan tulos ilman satunnaisia eriä oli -3,2 milj. euroa. 29,2 milj. euron investointivarausten kirjaamisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1,2 milj. euroa.

Vuoden 2025 toimintatuotot ylittivät talousarvion ja toimintakulut alittivat talousarvion. Toimintakulut kuitenkin kasvoivat merkittävästi (10,1 milj. euroa ja 9,6 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat toimintakuluja kasvattaneet erät olivat TE-palvelu-uudistus, työttömyysturvan kuntaosuus, sivistyskeskuksen uudet vakanssit sekä palkkojen sopimuskorotukset.

Verotulot olivat 91,0 milj. euroa, mikä oli 1,2 milj. euroa vähemmän kuin kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon perustunut muutostalousarvio. Verotulot kasvoivat 2,3 % edellisestä vuodesta. Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) kasvoi yhteensä 2,0 milj. euroa ja 1,8 % edellisestä vuodesta. Verorahoituksen kasvu oli vähäistä, kun huomioidaan ansiotasoindeksiin 3%:n nousu sekä Kangasalan voimakas väestönkasvu.

Vuosikate oli 9,4 milj. euroa eli 4,3 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 11,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Investointikatto tasapainotti vuosikatteen heikkenemistä ja hillitsi lainakannan kasvua. Lainakanta vuoden 2025 lopussa oli 134,3 milj. euroa (129,1 milj. euroa vuonna 2024). Lainakanta/asukas oli 3 906 euroa (3 802 euroa/asukas v. 2024).

Toimintatuotot ja -kulut

Vuoden 2025 toimintatuotot ylittivät talousarvion. Toimintatuottoja kertyi yhteensä 13,3 milj. euroa eli noin 1,4 milj. euroa ja 11,8 % muutostalousarviossa arvioitua enemmän.

Strategisen johdon toimintatuotot olivat noin 1,6 milj. euroa ja ne ylittivät talousarvion noin 0,6 milj. eurolla. Ylitys koostui pääosin maa-alueiden myyntivoitoista.

Sivistyskeskuksessa toimintatuottoja kertyi noin 4,4 milj. euroa, mikä oli 0,6 milj. euroa enemmän kuin muutostalousarviossa. Toimintatuottoja kertyi ennakoitua enemmän erityisesti kotikuntakorvauksista (vieraspaikkakuntalaiset), varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotoista sekä avustus- ja vuokratuotoista.

Teknisen keskuksen toimintatuotot olivat noin 7,3 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion noin 0,3 milj. eurolla. Maanvuokratulojen kasvu ylitti ennusteen, kun taas rakentamislupatuloja kertyi arvioitua vähemmän.

Vuoden 2025 toimintakulut alittivat talousarvion. Toimintakulujen toteuma oli yhteensä noin 115,3 milj. euroa, mikä oli 2,6 milj. eur vähemmän kuin muutostalousarviossa. Toimintakulut kasvoivat noin 10,1 milj. euroa ja 9,6 % verrattuna tilinpäätökseen 2024, kun vertailutiedoista jätetään pois Kangasalan Vesi -liikelaitos, joka yhtiöitettiin vuoden 2025 alusta. Suurimmat toimintakuluja kasvattaneet erät olivat TE-palvelu-uudistus, työttömyysturvan kuntaosuus, sivistyskeskuksen uudet vakanssit sekä palkkojen sopimuskorotukset.

Strategisen johdon toimintakulut olivat 21,1 milj. euroa, mikä oli 0,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna toimintakulut kasvoivat 5,5 milj. euroa ja 35 %. Muutos selittyy pääosin TE-palvelu-uudistuksella sekä työttömyysturvan kuntaosuuden voimakkaalla kasvulla.

Sivistyskeskuksen toimintakulujen toteuma oli 65,2 milj. euroa. Sivistyskeskuksen toimintakulut alittivat noin 0,28 milj. euroa, vaikka varhaiskasvatuksen palveluostot, palvelusetelit, oppilaskuljetukset ja leasingkulut ylittivät talousarvion muuttoliikkeen, kuljetustarpeiden kasvun ja kustannustason nousun vuoksi. Menot pysyivät kuitenkin kokonaisuutena lähellä talousarviota, koska henkilöstömenot sekä aine-, tarvike- ja avustusmenot alittuivat. Sivistyskeskuksen toimintakulut kasvoivat 2,7 milj. euroa ja 4,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Teknisen keskuksen toimintakulut olivat noin 29,1 milj. euroa, mikä oli 2 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Merkittävimmät alitukset olivat henkilöstökuluissa sekä ulkoisissa vuokrakustannuksissa. Kaivannon entisen sairaalan purkukankeeseen budjetoidusta määrärahasta jäi käyttämättä 0,57 milj. euroa, koska urakka ei edennyt suunnitellusti. Lisäksi määrärahoja säästyivät elintarvikekustannuksista, liikennealueiden palveluostoista sekä sähkö- ja lämmityskuluista. Kokonaisuutena teknisen keskuksen toimintakulut kasvoivat 1,9 milj. euroa ja 7,1 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuloslaskelma

Toimintakate (=toimintatuotot - toimintakulut) oli -102,0 milj. euroa eli 4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Toimintakate oli 14,2 milj. euroa heikempi kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Vuosikate oli 9,4 milj. euroa eli 4,3 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 11,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Verotulot olivat 91,0 milj. euroa, mikä oli 1,2 milj. euroa vähemmän kuin kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon perustunut muutostalousarvio. Verotulot kasvoivat 2,3 % edellisestä vuodesta. Valtionosuuksia kertyi 19,8 milj. euroa, mikä oli 0,1 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) kasvoi yhteensä 2,0 milj. euroa ja 1,8 % edellisestä vuodesta. Verorahoituksen kasvu oli vähäistä, kun huomioidaan ansiotasoindeksin 3 %:n nousu sekä Kangasalan voimakas väestönkasvu.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 0,5 milj. euroa, mikä oli 1,6 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ja 0,9 milj. euroa parempi kuin tilinpäätöksessä 2024. Korkokulut olivat yhteensä 3,1 milj. euroa, mikä oli 0,1 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa ja 0,2 milj. euroa vähemmän kuin tilinpäätöksessä 2024. Sijoitusomaisuuden kehitys oli loppuvuoden aikana selvästi parempi kuin puolivuosisiraportoinnissa ennakoitu.

Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 9,4 milj. eur, mikä oli 1,6 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 9,3 milj. euroa eli 4,3 milj. euroa pienemmät kuin tilinpäätöksessä 2024. Poistojen pienenemisen taustalla ovat Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittäminen sekä poistosuunnitelman muutos, jonka vaikutukset näkyvät täysimääräisesti vuonna 2025.

Tilikauden tulos oli 29,9 milj. euroa ja se sisältää Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä syntyneen kirjanpidollisen 30,0 milj. euron luovutusvoiton. Varsinaisen toiminnan tulos ilman satunnaisia eriä oli -53 tuhatta euroa. Vuoden 2025 talousarviossa varsinaisen toiminnan tulos ilman satunnaisia eriä oli -3,2 milj. euroa. 29,2 milj. euron investointivarausten kirjaamisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1,2 milj. euroa.

Rahoituslaskelma ja tase

Rahoituslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta oli 15,2 milj. euroa. Poikkeuksellinen positiivinen rahavirta ei kuvaa varsinaista toimintaa, koska se pitää sisällään Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä syntyneet kirjanpidolliset erät. Samasta syystä rahoituksen rahavirta -22,7 milj. euroa oli poikkeuksellisen negatiivinen. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 24 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 18,8 milj. euroa, joten lainakannan muutos oli 5,2 milj. euroa.

Taseen loppusumma on tilinpäätöshetkellä 349,7 milj. euroa, joka on 18,2 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Taseen vastaavaa -puolen merkittävin omaisuuserä oli pysyviin vastaaviin kuuluva aineelliset hyödykkeet, jotka olivat 230,7 milj. euroa ja 65,9 prosenttia taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkei-

den arvo pieneni 17,5 milj. euroa edellisestä tilinpäätöksestä. Tasearvon pieneneminen liittyy Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseen. Rahoitusarvopapereiden tasearvo oli 30,6 milj. euroa, mikä oli 2,1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka oli 148,9 milj. euroa. Oma pääoma sisältää edellisten vuosien tilikausien ylijäämiä yhteensä 84,5 milj. euroa sekä tilikauden 2025 ylijäämän 1,2 milj. euroa. Vastattavien pääomista toimeksiantojen pääomat olivat 4,8 milj. euroa. Pitkäaikainen vieras pääoma oli 116,7 milj. euroa, mikä oli 12,7 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Lainakanta vuoden 2025 lopussa oli 134,3 milj. euroa, mikä on asukasta kohden laskettuna 3 906 euroa (3 802 euroa/asukas v. 2024).

Talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Kaupunginhallitus hyväksyi talous- ja tuottavuusohjelma 2.0:n 15.1.2024 §14 ja sen tavoitteita tarkennettiin 18.3.2024 § 73. Vuoden 2025 talousarvion tulo- ja menokehyksessä kevennettiin palvelukustusten tasapainotustavoitetta 2 miljoonasta eurosta 1 miljoonaan euroon vuodelle 2025.

Strategisen johdon talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tai tuloja lisäävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 175 000 euroa. Vuonna 2025 tehtyjen talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 mukaisten toimenpiteiden arvioitu kustannusvaikutus vuositasolla oli yhteensä noin 355 000 euroa. Näistä päätöksistä noin 255 000 euroa oli vaikutukseltaan pysyviä ja 100 000 euroa määräaikaisia. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut päätösten mukaisesti.

Sivistyskeskuksen talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 244 000 euroa. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut osittain päätösten mukaisesti. Varhaiskasvatus- ja/tai esiopetusryhmän vähentäminen (1.8.2025 alkaen 90 000 euroa) ei toteutunut. Ryhmien määrä ei voitu vähentää, koska lasten määrä lisääntyi kaupunkiin muuton vuoksi.

Teknisen keskuksen talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tai tuloja lisäävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 450 000 euroa. Vuonna 2025 tehtyjen talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 mukaisten toimenpiteiden arvioitu kustannusvaikutus vuositasolla oli yhteensä noin 310 000 euroa. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut pääsääntöisesti päätösten mukaisesti. Vuonna 2025 tehtyjen päätösten kustannusvaikutukset toteutuvat täysimääräisesti vuodesta 2026 alkaen.

Konsernin tuloslaskelma ja tase

Konsernin tuloslaskelma osoittaa tilikauden tulokseksi **2 482 171,66 euroa** ja tilikauden ylijäämä on **2 116 860,24 euroa**.

Konsernitaseen loppusumma on 422 018 060,40 euroa ja 22,5 milj. euroa edellistä vuotta suurempi. Konsernin kokonaislainakanta on 208,9 milj. euroa ja 6 076 euroa asukasta kohden. Lisäksi konsernin vuokravastuut ovat 14,8 milj. euroa ja 430 euroa asukasta kohden.

Sijoitusvarallisuuden kehitys ja markkinakatsaus

Vuonna 2025 sijoitussalkun (päärahaston) markkina-arvon muutos oli +1,8 milj. euroa ja +5,6 % vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna. Tuotto ylitti vuoden 2025 talousarviossa asetetun 4 %:n tuotto-tavoitteen.

Vuosi 2025 oli finanssimarkkinoilla ja taloudessa tapahtumarikas. Yhdysvaltain presidentti Donald Trump asetti huhtikuussa tuontitullit, jotka herättivät aluksi pelkoa talouden taantumasta ja johtivat osakemarkkinoiden laajaan laskuun. Heikomman alkuvuoden jälkeen vuosi oli kokonaisuutena osakemarkkinoilla tuottoisa. Yhdysvaltalaisten osakkeiden euromääräiset tuotot jäivät kuitenkin lopulta suhteellisen vaatimattomalle +3,9 %:n tasolle, johtuen dollarin merkittävästä heikentymisestä euroon verrattuna. Suomen osakemarkkina puolestaan menestyi erittäin hyvin pidemmän heikon tuottojakson jälkeen, tarjoten sijoittajille yli 35 %:n tuoton.

Kauppasodan taloudelliset haittavaikutukset jäivät lopulta selvästi odotettua pienemmiksi ja tämä näkyy hyvin vuoden 2025 kasvuluvuissa. Globaali talouskasvu oli viime vuonna arvioiden mukaan 2,7 %, Yhdysvaltain talous kasvoi noin 2 % ja euroalueen talous noin 1,4 %. Uudet tekoälymallit kehittyivät entistä kyvykkäimmiksi ja investoinnit datakeskuksiin ja tekoälyinfrastruktuuriin jatkoivat kasvuun. Euroopassa havaittiin merkittävä investointiaalto puolustusteollisuuteen, mikä heijastelee kasvunutta geopoliittista epävarmuutta.

Korkomarkkinoilla korkosijoitusten tuotot olivat positiivisia. Parhaan tuoton tarjosivat yrityslainat sekä kehittyvien markkinoiden korkosijoitukset tarjoten +11,6 %:n tuoton. Eurooppalaisissa valtionlainoissa tuotot jäivät maltillisiksi, +0,5 %:n tuntumaan. Korkosijoitusten kokonaistuottotaso on ohjauksenkorkojen laskujen myötä kuitenkin laskenut merkittävästi huipputuottovuosista 2023 ja 2024. Olemme kaupungin varallisuudenhoitoyhtiö Evli Oyj:n mukaan palanneet lähemmäs pitkän aikavälin normaalia tuottotasoa.

Sijoitussalkun kehitys (M€)

31.12.2021	29,9 M€
31.12.2022	26,5 M€
31.12.2023	29,2 M€
31.12.2024	31,9 M€
31.12.2025	33,7 M€

Kirjanpidon varovaisuuden periaatteen vuoksi rahoitustuottoihin ei kirjata sijoitussalkun sisäistä arvopaperien arvonnousua, joten tilinpäätöksessä sijoitusten tasearvo on alhaisempi kuin sijoitussalkun käypä markkina-arvo.

2.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2025 oli Kangasalan kaupungille taloudellisesti vaativa, mutta kokonaisuutena kuitenkin hallittu. Kuntatalouden yleinen heikentyminen, erityisesti työllisyyden hoitoon liittyvien kustannusten kasvu sekä talouskasvun vaimeus, heijastuivat myös Kangasalan talouden toimintaympäristöön. Kaupunkikonsernin kannalta merkittävä muutos oli erityisesti vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen ja siitä johtuva emokaupungin tilinpäätökseen kohdistuva kirjanpidollinen tilikauden ylijäämä.

Työllisyyden hoidon vastuiden siirtyminen kunnille lisäsi toimintamenoja myös Kangasalla. TE-uudistukseen liittyvät kustannukset eivät toteutuneet koko maan tasolla uudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin menot kasvoivat voimakkaasti TE-uudistuksen, työttömyysturvan kuntaosuuden, valtakunnallisen palkkaratkaisun sekä uusien vakanssien johdosta.

Kangasalan vesiliikelaitos yhtiöitettiin vuoden 2025 aikana osana kaupungin konsermirakenteen kehittämistä ja vesihuoltotoiminnan eriyttämistä kaupungin perustoiminnasta. Yhtiöittäminen toteutettiin siten, että vesihuoltotoiminta siirrettiin kaupungin kokonaan omistamaan osakeyhtiöön, ja liiketoimintaan liittyvät varat, velat ja vastuut siirtyivät yhtiölle liiketoimintasiirtona. Vuonna 2025 yhtiöittämisen vaikutukset olivat pääosin kertaluonteisia ja rakenteellisia, eikä järjestely heikentänyt kaupungin taloudellista asemaa tai kykyä järjestää lakisäätteisiä palveluja.

Kangasalan kaupunki on järjestänyt sote-kiinteistöihin liittyvän vuokraustoiminnan erillisen kiinteistöyhtiörakenteen kautta kuntalain yhtiöittämisvelvollisuutta koskevien säännösten mukaisesti.

Vuonna 2025 kaupunki perusti Oksa-kiinteistöyhtiön. Yhtiön toiminta käynnistyi varsinaisesti vuonna 2026. Oksa-kiinteistöyhtiö on Kangasalan kaupungin omistama kiinteistöyhtiö. Oksa-kiinteistöyhtiön toiminta perustuu Sote-kiinteistöihin kohdistuviin vuokrasopimuksiin. Sote-kiinteistöissä toimii vuokralla Pirkanmaan hyvinvointialue.

Kaupungin tulorahoituksen kehitys oli vuonna 2025 maltillista. Verotulojen kasvu jäi yleisen talous- ja työllisyystilanteen vuoksi odotettua heikommaksi, ja valtionosuuksien kehitys ei kaikilta osin vastannut lakisääteisten tehtävien aiheuttamaa menokehitystä. Kangasalan kaupungin vuosikate tilivuonna 2025 heikkeni huomattavasti tilivuoteen 2024 verrattuna, johtuen verorahoituksen maltillisesta kehityksestä ja menojen kasvusta.

Investointitoimintaa jatkettiin suunnitelmallisesti kaupungin pitkän aikavälin kehittämistavoitteiden mukaisesti. Investointien rahoituksessa tulorahoituksen osuus väheni edelliseen vuoteen verrattuna ja investointeja rahoitettiin pääosin velanotolla.

Vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa, että Kangasalan kaupunki on kyennyt haastavasta kuntatalouden toimintaympäristöstä huolimatta sopeutumaan muuttuvaan toimintaympäristöön ja turvaamaan taloudelliset edellytykset kasvavan kaupungin palvelujen järjestämiselle.

2.2.5 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin palkkaa saavan henkilöstön määrä 31.12.2025 oli 1192. Em. henkilöstön kokonaisluvusta on vähennetty pitkät palkattomat poissaolot (opintovapaa, kokonaan palkattomaksi menneet pitkät sairausloma, hoitovapaa sekä toisen tehtävän hoito samassa julkisyhteisössä). Luvussa on mukana mm. oppisopimussuhteiset, jotka ovat palkanmaksun piirissä. Voimassa olevia palvelussuhteita 31.12.2025 oli 1276 henkilöllä.

Vakituisia työntekijöitä oli 1115, joista naisia oli 897 ja miehiä 218. Määräaikaisia ja sijaisia oli vuoden lopussa yhteensä 161. Henkilöstön keski-ikä oli 46,7 vuotta. Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 64,3 vuotta.

Kokonaistyöaika henkilötyövuosiksi muutettuna oli 1188 (HTV 2, SBI). Teoreettisesta vuosityöajasta laskettu sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2025 koko kaupungin osalta 4,75 %. Sairauspoissaoloprosentti laski vuoden aikana 0,03 prosenttiyksikköä.

Henkilöstökulut vuonna 2025 olivat 62,3 milj. euroa. Henkilöstökulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,5 miljoonaa euroa.

Henkilöstökertomuksessa raportoidaan yksityiskohtaisemmin henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

Informatiiviset tunnusluvut

	2023	2024	2025
Henkilöstön määrä,			
-voimassa oleva palvelussuhde	1363	1299	1276
-palkanmaksun piirissä	1271	1185	1192
Vakituiset työntekijät	1112	1087	1115
Keski-ikä	45,6	46,3	46,7
HTV 2 (SBI* palkalliset palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä)	1231	1224	1188
Sairauspoissaoloprosentti (SBI)	4,81	4,78	4,75
Henkilöstökustannukset	-62 137 437	-62 212 512	-62 683 666

*SBI=Tiedolla johtamisen järjestelmä

2.2.6 Ympäristöasiat

Kaupungin ensimmäinen luonnonmonimuotoisuusohjelma (LUMO) vuosille 2026–2030 laadittiin teknisessä keskuksessa. LUMO-ohjelman tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen Kangasalla ja samalla luoda pohjaa monimuotoisuuden tilan parantamiselle ja säilymiselle tulevaisuudessa. LUMO-ohjelmaan sisällytetyt toimenpiteet suunniteltiin kustannusarvioineen ja kartoitettiin niihin käytettävissä olevat omat resurssit. Ohjelman varsinainen toteuttaminen alkaa vuonna 2026.

Kaupunki liittyy mukaan Kiertotalous Pirkanmaan KOPPI: Alueelliset kotipesät –tuki ja pilotointi kierto-
talouden green deal sitoumuksiin – hankkeeseen (EAKR-rahoitus). Hankkeen tavoitteena on auttaa alueen kuntia tekemään konkreettisia ja kunnianhimoisia kierto-
talouden green deal sitoumuksia ja pilotoida konkreettisia toimenpiteitä. Kiertotalouden green deal on vapaaehtoinen sitoumus, jossa mukaan lähtevät toimijat sitoutuvat vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja asettamaan vaikuttavia tavoitteita ja tekemään toimenpiteitä, jotka edistävät vähähiilistä kierto-
taloutta. Vuoden 2025 aikana on Kiertotalous Pirkanmaan kanssa työpajoissa työstetty toimenpide-ehdotuksia, joiden perusteella kaupunki voi edetä Kiertotalouden green deal -sopimuksen laatimiseen.

Kangasala osallistui Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen Virta2-hankkeeseen vuonna 2025. Hankkeessa toteutettiin muun muassa toimenpiteitä Vesijärveen laskevalla Saappaanpohjanojalla, mätirasiaistutuksia ja sähkökoekalastuksia, Sahalahden Myllyojalla järjestettiin kunnostustalkoot ja selvitettiin taimenen luontaisen lisääntymisen käynnistymistä sähkökalastamalla sekä Kuhmalahden Rapuojalla järjestettiin kunnostustalkoot ja selvitettiin sähkökalastamalla aiempien kunnostusten vaikutusta taimenkannan tilaan.

Energiatehokkuus- ja ilmastotyötä on koordinoitunut poikkihallinnollinen energiatehokkuustyöryhmä. Työn pohjana ovat kaupunkistrategia, TEM:n kanssa laadittu energiatehokkuussopimus vuosille 2017–25 sekä ilmasto- ja energiatehokkuustyön tiekartta 2.0 "Kohti hiilineutraalia Kangasalaa 2030". Ilmastotyötä tukeakseen kaupunki kuuluu Hinku (Hiilineutraalit kunnat) -sitoumukseen. Ilmastomuutoksen torjunnan lisäksi sopeutumistoimien toteuttaminen on tärkeä osa Kangasalan kaupungin ilmastotyötä. Vuonna 2025 jatkettiin kiertotalouden green deal -sitoumuksen valmistelua ja liityttiin uudelle energiatehokkuussopimuskaudelle vuosille 2026–2035. Ilmastotyöstä raportoidaan laajemmin kaupunginhallitukselle vuosittain.

Kaupungin suora energiankulutus oli vuonna 2025 samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna, noin 32 GWh. Kulutuksesta vajaa puolet oli sähköä ja loput lämpöä. Kaupungin hankkima sähkö on 100 %:sesti uusiutuvilla energianlähteillä tuotettua. Myös lämpöenergian päästöt jatkoivat hienoista laskua.

Kangasalan Vesi Oy johtaa jätevedet käsiteltäväksi Tampereelle. Tampereen, Kangasalan, Lemppälän, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven yhteistyönä toteutettu Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n puhdistamo otettiin käyttöön vuonna 2025. Se turvaa seudun jätevesien käsittelyn pitkälle tulevaisuuteen ja vastaa kiristyviin lupaehtoihin. Lisäksi Pohjassa on pieni paikallinen puhdistamo, joka käsittelee alueen jätevedet.

2.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole tullut korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

2.2.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kangasalan kaupungin tulevaan kehitykseen vaikuttavat olennaisesti toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Keskeisiä epävarmuustekijöitä ovat turvallisuuspoliittinen tilanne, työllisyyden kehitys, työvoiman saatavuus, väestörakenteen muutos, yleinen taloudellinen kehitys sekä julkisen talouden voimakas sopeuttamisen tarve lähivuosien aikana.

Kuntatalouden liikkumavara on kapea. Vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien kustannuspaineet kohdistuivat erityisesti työllisyyden hoitoon liittyviin menoihin, ja talouden tasapaino perustui monin paikoin sopeutustoimiin sekä kertaluonteisiin eriin. Kuntien omaisuuden myyntitulot olivat vuonna 2025 poikkeuksellisen suuret (yhteensä reilun miljardin euron tasolla), mikä paransi osaltaan kuntasektorin tilikauden tulosta, mutta ei vahvistanut kuntien talouden rakenteellista kestävyyttä pysyvästi.

Sote-uudistuksen jälkeen kuntien ja siten myös Kangasalan kaupungin rooli on painottunut ja tulee myös tulevaisuudessa painottumaan elinvoiman, sivistyksen, hyvinvoinnin edistämisen sekä kaupunkikehityksen tehtäviin. Kaupungin talouden ohjausta jatketaan tasapainoisen talouden saavuttamiseksi ja talouden seurannan sekä kustannusvaikuttavuuden merkitys korostuu lähivuosina.

Työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alkaen, mikä on lisännyt kuntien vastuuta ja menokehitykseen kohdistuvia riskejä. Nämä riskit ovat suhdannesidonnaisia, joihin kunnat eivät voi omin toimin oleellisesti vaikuttaa. Kangasala toimii osana seudullista työllisyysaluetta, jossa yhteistyön tiivistäminen ja palvelujen vaikuttavuuden parantaminen ovat keskeisiä keinoja hallita kustannuskehitystä ja tukea elinvoimaa.

Kaupungin väestön sekä vahvan investointiohjelman kasvu jatkuu myös lähivuosina. Jotta kaupungin lainanhoitokulut eivät kasva suuriksi vuosikatteen tulee olla riittävä suhteessa nettoinvestointeihin. Kaupunkikehityksen keskeisiä kokonaisuuksia ovat kasvun alueet ja yhdyskuntarakentamisen investoinnit, joita ohjataan palveluverkkosuunnitelman ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Investointien hallinta, hankkeiden vaiheistus sekä tuottavuustoimet ovat jatkossakin keskeisiä, jotta kaupungin taloudellinen liikkumavara säilyy myös suhdannevaihteluissa. Kaupungin taseasema antaa puskuria yksittäisten tilikausien vaihteluille ja ylijäämää voidaan kohdentaa investointivarauxsina talousarviossa hyväksytyihin kohteisiin poistokuormituksen hallitsemiseksi.

2.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muistan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kuntatalouden vakaus on sitä helpompi säilyttää, mitä aiemmin tiedot uudistuksista ja lakimuutoksista sekä niiden vaikutuksista kuntien menoihin ja tuloihin ovat käytettävissä.

Eduskunnassa parlamentaarisesti sovittu julkisen talouden vahvistamistarve muodostaa kuntatalouden näkökulmasta merkittävän toimintaympäristön muutostekijän lähivuosille. Julkisen talouden sopeutustoimet kohdistuvat pääosin valtiontalouteen, mutta niillä on välillisiä ja osin suoria vaikutuksia myös kuntien rahoitusasemaan ja tehtäväkenttään.

Sopeutustarve lisää painetta valtionosuuksien kehitykseen. Valtionosuuksiin mahdollisesti kohdistuvat leikkaukset, indeksitarkistusten rajoittaminen tai uudelleen kohdentaminen heikentävät kuntien tulopohjaa tilanteessa, jossa kuntien lakisääteiset tehtävät ja palvelutarpeet eivät vastaavasti vähene. Samanaikaisesti valtionosuus uudistukseen liittyy epävarmuutta, mikä vaikeuttaa kuntien keskipitkän aikavälin talouden ennakkointia.

Kuntien näkökulmasta keskeinen riski liittyy tehtävien ja vastuiden siirtämiseen kunnille myös tulevaisuudessa. Viime vuosien merkittävät rakenneuudistukset, kuten hyvinvointialueuudistus ja työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kunnille, ovat osoittaneet, että rahoituksen ja todellisten kustannusten välinen tasapaino voi jäädä puutteelliseksi. Julkisen talouden sopeutuksen edetessä on olemassa riski, että vastaavanlaiset epäsuhdat lisääntyvät ja kuntien omarahoitusosuus kasvaa.

Sopeutustoimien vaikutukset heijastuvat lisäksi kuntien tulopohjaan välillisesti talous- ja työllisyyskehityksen kautta. Heikko talouskasvu ja työllisyyden epävarmuus hidastavat verotulojen kasvua, erityisesti kunnallis- ja yhteisöverotuottoja. Tämä korostaa kuntien riippuvuutta väestökehityksestä ja paikallisesta elinvoimasta talouden tasapainon ylläpitämisessä.

Kuntien toimintamenot ovat samanaikaisesti kasvupaineessa muun muassa henkilöstökustannusten, palvelutarpeen kasvun sekä investointitarpeiden vuoksi. Julkisen talouden sopeuttamistoimet eivät lähtökohtaisesti kevennä näitä kustannuspaineita, vaan lisäävät tarvetta kuntakohtaisille sopeutus- ja tuottavuustoimille.

Kokonaisuutena julkisen talouden sopeutustarve lisää kuntatalouden epävarmuutta ja korostaa kuntien omaa taloudenhallintaa, pitkän aikavälin suunnittelua sekä taloudellisen liikkumavaran turvaamisen merkitystä. Vaikutukset kohdistuvat eri tavoin eri kuntiin, ja kuntakentän taloudellinen eriytyminen voi lähivuosina voimistua.

Kangasalan kaupungin talouden kääntymisestä parempaan suuntaan huolimatta kaupungin talous ei ole vielä tasapainossa huomioiden investointien rahoitustarpeet. Vuosikatteen tulisi olla tasolla yli 50 %, jopa tasolla 75 % nettoinvestoinneista, jotta lainaottoa voitaisiin merkittävästi vähentää ainakin muutaman vuoden ajan. Korkokustannusten kasvun vaikutusta kaupungin tuloslaskelmassa on hillinnyt sijoitussalkun arvomuutoksen positiivinen kirjanpidollinen vaikutus. Velkaantuminen on kuitenkin ollut kokonaisuutena hallittua ja merkittävä osa kaupungin investoinneista on ollut ja tulee olemaan ns. kasvuinvestointeja, jotka luovat rakenteita ja edellytyksiä kaupungin kasvulle ja myönteiselle kehitykselle.

Tasapainoisemman talouden saavuttamiseksi tulloon tekemään tulevina vuosina merkittävästi töitä ja varaa mahdollisiin virheratkaisuihin ei ole. Valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitusaliijästä johtuen helpotusta tilanteeseen ei ole muualta saatavissa. Kaupungin talouden pitämisessä tasapainoisena tarvitaan jatkossakin huolellisuutta ja harkintaa. Käyttötalouden tulojen ja menojen sekä investointien välinen suhde tulee punnita harkiten siten, että strategian mukaisen kasvun edellytykset pystytään turvaamaan.

Timanttikorttelin rakennushanke on edennyt pääpiirteissään suunnitelmien mukaisesti, mutta rakennuspaikan geologiset olosuhteet ovat tuoneet mukanaan ennakoimattomia haasteita mm. naapuritontilla sijaitsevan uimahallin rakenteisiin. Mahdollisia korjaus- ja kustannusvastuita tähän liittyen tarkastellaan hankkeen osapuolien kesken uimahallin teknisen tilanteen vakauduttua.

Tilinpäätösvaiheessa, keväällä 2025 Timanttikortteli-hankkeen tilaajilla on neuvottelut kesken hankkeen pääurakoitsijan kanssa hankkeen viivästymisestä. Tilaajien ja urakoitsijan näkemykset viivästymisen syistä ja viiveen aiheuttamista kustannuksista pyritään neuvotteluteitse yhteensovittamaan. Lopulliset kustannukset selviävät neuvottelujen päätyttyä, samoin niiden jakautuminen osapuolten kesken.

Lähivuosina Eurooppa tulee edelleen varustautumaan voimakkaasti turvallisuuspoliittisen tilanteen takia. Varustautuminen tulee väijäämättä näkymään valtioiden budjeteissa. Puolustusmenot eivät lähtökohtaisesti paranna talouden suorituskykyä vaan kokonaisuutta pitää tasapainottaa kaikista tulo- ja menoluokista. Kuntien kannalta muuttunut tilanne voi tarkoittaa lisäpainetta lakisääteisten tehtävien rahoitusvastuun kantamiseksi, mikäli valtionosuuslainsäädäntöä muutetaan.

2.3 Kaupunginhallituksen selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Vastuutaho: Kaupunginhallitus

Sisäisen valvonnan on tarkoitus varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitiilinpäätöksen laatimisesta: "Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Kangasalan kaupungin hallintosäännön 18 §:n mukaan sisäisestä valvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta ja riskienhallinnasta vastaa kaupunginhallitus. 132 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. 133 §:n mukaan kaupunginjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan. 30 §:n mukaan palvelukeskuksen johtaja johtamansa organisaation osalta vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan. 134 §:n mukaan hallintojohtaja valmistelelee kaupunginhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomuksen osion.

Valtuusto on 17.11.2014 hyväksynyt kuntalain 14 §:n mukaisesti kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Lisäksi kaupunginhallitus on hyväksynyt konsernille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 15.5.2017 § 157. Kuntalain 123 §:n mukaan tilitarkastajien on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Selonteon tueksi on toteutettu tilivastuullisille viranhaltijoille (17), kirjallinen arviointi, jonka perusteella tehdään selkoa miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Arvioinnissa tuli ottaa **kantaa välillä 1...4**, kuinka oman organisaation sisäisen valvonnan osa-alueet ovat toteutuneet. (1. ei ollenkaan, 2. jonkin verran, vähän, 3. kohtuullisesti, hyvin, 4. erinomaisesti, täysin kunnossa, 5 en osaa sanoa)

A) Johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestäminen	ka/2025
1) Ovatko nykyiset säännöt ja ohjeet riittävänä tukena ja asianmukaisia johtamisen ja hallinnon järjestämiseksi?	(3,5)
2) Tunteeko henkilöstö keskeiset ohjeet, säännöt ja menettelytavat?	(3,2)
3) Reagoiko esihenkilö ohjeiden, sääntöjen ja menettelytapojen noudattamatta jättämiseen?	(3,6)
4) Ovatko tehtäväjaot ja vastuut selkeitä ja toteutuuko tilivelvollisuus?	(3,7)

5) Toteuttaako johto visiota, strategiaa ja tavoitteita?	(3,8)
6) Vastaako toiminta tavoitteita, strategiaa ja visiota?	(3,4)
7) Onko visio, strategia ja tavoitteet viestitetty henkilöstölle?	(3,8)
8) Ovatko palvelualueiden tavoitteet johdettu toimialan tavoitteista?	(3,9)
9) Käsittelee johto seurantatietoja ja kehitetäänkö niiden perusteella toimintaa?	(3,4)
10) Ovatko toimintaa tukevat tietojärjestelmät luotettavia?	(3,0)
11) Ovatko henkilöstön rekrytoinnin ja kehittämisen periaatteet tiedossa ja ajan tasalla?	(3,5)
12) Käydöänkö kehityskeskustelut säännöllisesti?	(3,9)
13) Seurataanko henkilöstön jaksamista ja työtyytyväisyyttä systemaattisesti?	(3,8)
14) Edellytetäänkö henkilöstön osallistumista osaamista lisäävään koulutukseen?	(3,5)
15) Vastataanko saatuihin palautteisiin ja huomioidaanko ne toiminnassa?	(3,5)

B) Taloudelliset tavoitteet ja niiden seuranta

16) Onko vastualueiden tulojen ja menojen suunnittelu ja arviointi realistista?	(3,3)
17) Tuodaanko mahdolliset talouden muutokset tuloissa ja menoissa viivytystä päätöksentekoon?	(3,6)
18) Suunnitellaanko toimintaa siten, että jo suunnitelmia laadittaessa arvioidaan kustannusvaikuttavuutta?	(3,3)
19) Onko talouden vastualueella raportointijärjestelmän SBI365 osaaminen riittävällä tasolla?	(3,0)

C) Riskien hallinta

20) Onko yksikössä systemaattinen menettely, jota noudattaen toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja arvioidaan?	(3,3)
21) Onko riskienkartoitus ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?	(3,2)
22) Raportoidaanko riskienhallinnasta säännöllisesti johdolle?	(3,3)
23) Onko riskienhallinta ja seuranta vastuutettu selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?	(3,3)
24) Ovatko toiminnan seuranta-, arviointi- ja raportointimenettelyt asianmukaiset ja riittävät?	(3,5)
25) Ovatko toimivaltuudet tarkoituksenmukaisesti ja toiminta ohjeistettu riittävästi? (hallintosääntö, delegoinnit jne.)	(3,5)
26) Onko ohjelmistojen pääkäyttäjätunnusten käyttö ja valvonta hallinnassa?	(3,6)
27) Tietääkö henkilöstö menettelytavat mahdollisen tietosuojaloukkauksen sattuessa?	(3,4)

D) Informaatio ja kommunikaatio

28) Onko toiminta avointa ja läpinäkyvää, ovatko asiakirjat rekisteröityjä asianhallinta- tms. järjestelmään?	(3,4)
29) Onko sisäinen tiedonkulku järjestetty niin, että johdolla ja henkilöstöllä on käytettävissä oikea tieto, oikeaan aikaan ja oikeassa muodossa?	(3,2)
30) Onko ulkoisen tiedotuksen menettelytavat ja vastuuhenkilöt sovittu?	(3,5)

E) Muuta: Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta sekä itsearviointi

31) Onko sopimustoiminnassa havaittu puutteita (esim. sopimusten tallentaminen asianhallintajärjestelmään)?	(2,4)
32) Onko sopimusehtojen seuranta ohjeistettu ja kattavasti vastuutettu?	(3,0)
33) Onko vastualueella tehty johto- tai muiden työryhmien itsearviointeja?	(3,1)
34) Onko henkilöstöllä tiedossa kaupungin ohjeistus tietosuojan noudattamisesta?	(3,5)
35) Onko saavutettavuus verkkopalveluissa ja mobiilisovelluksissa ajan tasalla?	(3,4)
36) Ovatko eettiset periaatteet henkilöstön tiedossa?	(3,9)
37) Onko eettisten periaatteiden käsittelyssä havaittu kehitettäviä toimintatapoja?	(2,4)

Kirjallisen arvioinnin perusteella kaupunginhallitus toteaa sisäisen valvonnan tason, asteikolla 1-4) olevan hyvällä tasolla 3,2 (keskiarvo tilinpäätöksissä 2022 3,5, 2023 3,3 ja 2024 3,3).

Parhaiten onnistuneeksi (3,58/4) arvioitiin edellisvuoden tapaan osio liittyen johtamiseen ja sisäisen valvonnan järjestämiseen. Erityisesti koetaan, että palvelualueiden tavoitteet on johdettu toimialan tavoitteista ja että kehityskeskustelut käydään säännöllisesti. Myös henkilöstön työssä jaksamista seurataan tiiviisti.

Menestyjiin nousi osio liittyen riskien hallintaan (3,4/4). Toimivaltuuksien ja ohjeistuksen katsotaan olevan aiempaa paremmin kunnossa. Myös toiminnan seuranta-, arviointi ja raportointimenettelyt koetaan asiallisiksi ja riittäviksi.

Ryhmä B, taloudelliset tavoitteet ja niiden seuranta, on saanut arvioinnin heikomman keskiarvon (3,0/4), vaikka kokonaisarvio on hyv. Osion kysymykset ovat nostaneet arvosanojaan edellisestä vuodesta, paitsi kysymys liittyen toiminnan suunnitteluun siten, että jo suunnitelmia laadittaessa arvioidaan kustannusvaikuttavuutta.

Ryhmässä E, muuta, oli uutena kysymyksenä, onko eettisten periaatteiden käsittelyssä havaittu kehitettäviä toimintatapoja. Kysymys sai arvosanan 2,5. Edellisen vuoden uutena teemana valtuuston hyväksymät eettiset periaatteet -asiakirja on erinomaisesti henkilöstön tiedossa (3,9/4).

Eniten arvosanaansa nostaneet kysymykset liittyivät henkilöstön tietoisuuteen eettisten periaatteiden ohjeistuksesta (3,9/4), josta koulutus on saavuttanut laajan joukon sekä osion C kysymykset siitä, ovatko toiminnan seuranta-, arviointi- ja raportointimenettelyt asianmukaiset ja riittävät (3,5/4).

Eniten arvosanaansa heikentäneet kysymykset olivat: Onko ohjelmistojen pääkäyttäjätunnusten käyttö ja valvonta hallinnassa (3,6/4), jonka arvosana on edelleen varsin hyvä ja Edellytetäänkö henkilöstön osallistuvan osaamista lisäävään koulutukseen (3,5/4), mistä myös on hyvä arvosana.

Tässä selonteossa tulee käydä myös ilmi, miten sisäinen tarkastus on järjestetty. Sisäinen tarkastus avustaa kaupungin johtoa valvontavelvollisuuden täyttämässä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Ensisijaisesti kaupunginjohtaja on teettänyt palvelukeskuksilla erilaisia sisäisen valvonnan toimeksiantoja tarpeen mukaan ja selvityksiä säännöllisesti. Erillisiä ulkopuolisen toteuttamia sisäisen tarkastuksen toimeksiantoja ei ole ollut.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa. Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettaviin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tuloslaskelma 1 000 € ja tunnusluvut (TP2024 sis. Vesi -II)

TP2025 Tuloslaskelma 1000 €	2025	2024
Toimintatuotot	13 343	23 617
Toimintakulut	-115 297	-111 333
Toimintakate	-101 954	-87 717
Verotulot	91 029	88 994
Valtionosuudet	19 764	19 840
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	461	143
Muut rahoitustulot	16 644	10 342
Korkokulut	-3 058	-3 249
Muut rahoituskulut	-13 514	-7 651
Vuosikate	9 371	20 703
Poistot ja arvonalentumiset	-9 424	-14 637
Satunnaiset tuotot	29 990	173
Satunnaiset kulut	-4	
Tilikauden tulos	29 934	6 238
Tilinpäätössiirrot	-28 729	777
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 205	7 015

Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,6	21,2
Vuosikate/Poistot, %	99	141
Vuosikate, euroa/ asukas	273	610
Asukasmäärä, *31.12.	34 379	33 951

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

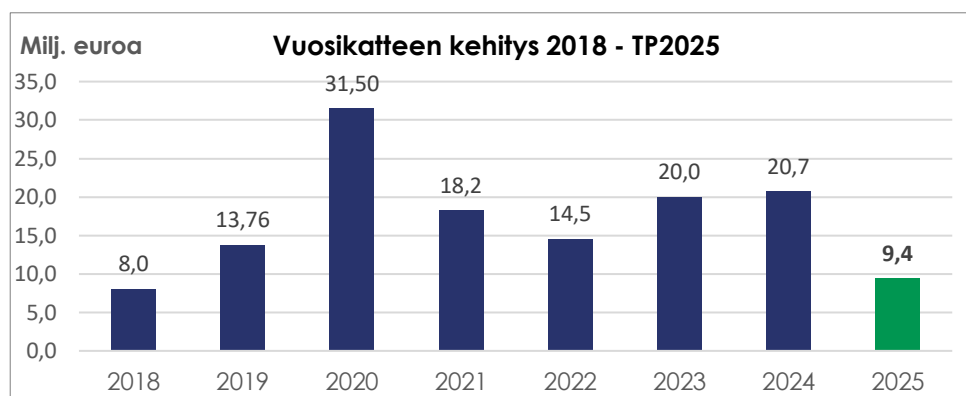
$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Kasvukunnissa, joissa keskimääräinen vuotuinen investointitaso on selvästi korkeampi kuin poistot, vuosikatteen tulisi olla yli 100 % poistoista. Tällöin tulisivin tarkastella myös investointien tulo-rahoitusprosenttia, jonka olisi suositeltavaa olla noin 75 % tasolla.

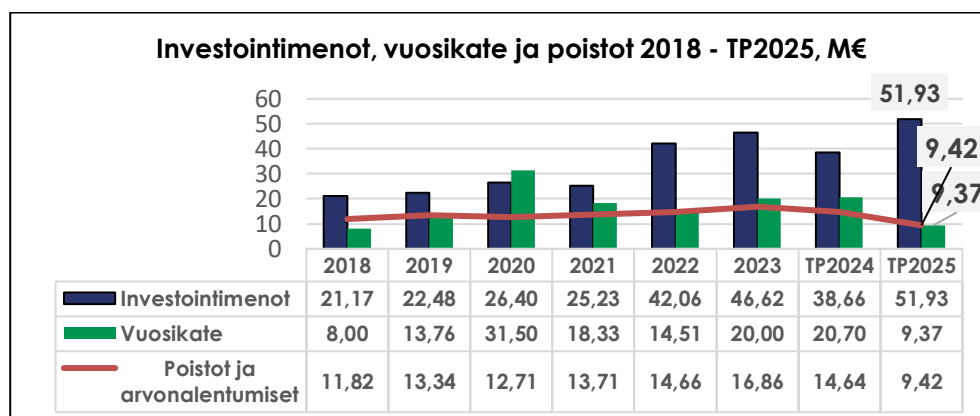
Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei kuitenkaan voida asettaa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Vuosikatteen kehitys 2018-2025

Investointimenot, vuosikate ja poistot 2018-2025

Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä.

TP2025 Investointimenot sisältävät Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät kirjanpidolliset erät

2.4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelmassa esitetään kunnan tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, miten kunnan rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan kirjanpidon erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kunnan ja kuntaan kuulumattomien toimijoiden välillä.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja niiden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana.

Kaupunki, rahoituslaskelma 1000 €	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 371	20 267
Satunnaiset erät	29 987	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 588	-1 036
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-51 930	-38 661
Rahoitusosuudet inv. menoihin	365	0
Käyttöomaisuuden myynnit (Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot)	57 987	2 368
Toiminnan ja investointien rahavirta	15 192	-17 062
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-783	-56
Antolainasaamisten vähennys	241	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 000	35 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 817	-17 517
Oman pääoman muutokset	-1 025	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-26 352	-2 111
Rahoituksen rahavirta	-22 736	15 316
Rahavarojen muutos	-7 544	-1 746
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	38 812	46 356
Rahavarat 1.1.	46 356	48 102

TP2025 satunnaiset erät, tulorahoituksen korjauserät, investointimenot, käyttöomaisuuden myynnit sekä muut maksuvalmiuden muutokset sisältävät Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä kirjanpidollisia erä

TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 1000 €	-55 301	-64 688
Investointien tulorahoitus, %	18,17	52,40
Laskennallinen lainanhoitokate	0,63	1,24
Lainanhoitokate	0,57	1,15
Kassan riittävyys, pv	69,6	94,5
Asukasmäärä	34 379	33 951

TP2025 investointien tulorahoitus-% on todellista tilannetta alhaisempi, koska investoinnit sisältävät merkittäviä Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä kirjanpidollisia eriä

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä (5) vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

=100*Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12.

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

2.5.1 Kaupunki Tase ja sen tunnusluvut (1000 €)

VASTAAVAA	2025	2024
A Pysyvät vastaavat	289 848	274 564
I Aineettomat hyödykkeet	64	84
2. Muut pitkävaikutteiset menot	64	84
II Aineelliset hyödykkeet	230 703	248 150
1. Maa- ja vesialueet	34 304	33 351
2. Rakennukset	140 497	106 408
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	39 606	61 647
4. Koneet ja kalusto	4 963	4 885
5. Muut aineelliset hyödykkeet	308	308
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 024	41 552
III Sijoitukset	59 081	26 329
1. Osakkeet ja osuudet	57 894	25 591
4. Muut saamiset	1 187	739
B Toimeksiantojen varat	4 096	4 042
2. Lahjoitusrahastojen varat	3 921	3 837
3. Muut toimeksiantojen varat	175	206
C Vaihtuvat vastaavat	55 711	52 882
II Saamiset	16 899	6 526
Pitkäaikaiset saamiset	11 784	395
1. Myyntisaamiset	0	75
2. Lainasaamiset	11 716	252
3. Muut saamiset	68	68
Lyhytaikaiset saamiset	5 114	6 131
1. Myyntisaamiset	1 383	3 207
2. Lainasaamiset	0	30
3. Muut saamiset	1 257	1 415
4. Siirtosaamiset	2 474	1 479
III Rahoitusarvopaperit	30 645	28 547
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	249	249
4. Muut arvopaperit	30 396	28 298
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 167	17 809
VASTAAVAA YHTEENSÄ	349 655	331 489

VASTATTAVAA	2025 (1000 €)	2024 (1000 €)
A Oma pääoma	148 898	148 719
I Peruspääoma	63 199	63 199
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)*	84 494	78 505
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 205	7 015
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	41 650	12 921
1. Poistoero	10 450	8 921
2. Vapaaehtoiset varaukset	31 200	4 000
D Toimeksiantojen pääomat	4 769	3 445
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	3 921	2 811
3. Muut toimeksiantojen pääomat	848	634
E Vieras pääoma	154 339	166 404
I Pitkäaikainen	116 687	129 366
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	114 400	111 267
5. Saadut ennakot	1 077	1 077
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 209	17 022
II Lyhytaikainen	37 652	37 038
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 867	17 817
5. Saadut ennakot	1	2
6. Ostovelat	8 769	9 845
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 036	1 060
8. Siirtovelat	7 979	8 315
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	349 655	331 489
*vuosi 2025 sisältää 1,0 milj. euroa Björkqvist-rahaston aiempien tilikausien oikaisua		

KAUPUNKI, TASEEN TUNNUSLUVUT:	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	54,7	48,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	123,5	124,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	85 699	85 520
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 493	2 518
Lainakanta 31.12., 1000 €	134 267	129 083
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 906	3 800
Lainat ja vastuut, 31.12. 1000 €	148 841	143 252
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 330	4 218
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	34 379	33 951

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

TASEEN TUNNUSLUVUT**Omavaraisuus-%**

=100 * (Oma pääoma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkaantuneisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus-%

=100 * (Vieras pääoma-Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöömaisuuden ikä, käyttöömaisuuden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon.

Lainakanta 31.12

= Vieras pääoma-(Saadut ennakot +Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.6 Kokonaistulot ja menot

13.3.2026

Kokonaistulot -ja menot		1 -12 2025	1-12 2025
TULOT	1 000 €	MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	13 343	Toimintakulut	115 297
Verotulot	91 029	Korkokulut	3 058
Valtionosuudet	19 764	Muut rahoituskulut	13 514
Korkotuotot	461	Satunnaiset kulut	4
Muut rahoitustuotot	16 644		
Satunnaiset tuotot	29 990		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-30 886	Pakollisten varausten muutos	
		-Pakollisten varausten lis (-), väh. (+)	0
Investoinnit		-Pysyvien vastaavien hyödyk- keiden luovutustappiot	-298
Rahoitusosuudet investointime- noin	365	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	57 987	Investointimenot	51 930
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennyk- set	241	Antolainasaamisten lisäykset	783
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 000	Pitkäaikaisten lainojen vähen- nys	18 817
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähen- nys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	1 025
Kokonaistulot yhteensä	222 938	Kokonaismenot yhteensä	204 130

Kokonaistulot ja -menot laskelmassa on koottu yhteen kaikki kunnan tulot ja menot tuloslaskel-
masta ja rahoituslaskelmasta. Siten se kuvaa rahanlähteitä ja rahankäyttöä.

Kokonaistulojen ja -menojen erotus on täsmävissä rahoituslaskelmaan siten, että se on muiden
maksuvalmiuden muutosten ja rahavarojen muutoksen erotus.

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 222 938 - 204 130 = 18 808

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -7 544 - (-26 352) = 18 808

2.7 Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Konsernijohto vastaa kuntalain 48 §:n mukaan kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön (Kuntal 46 §).

Kangasalan kaupunkikonsernia ohjaavia asiakirjoja ovat Kangasalan kaupunkistrategia 2033, Kangasalan omistajapolitiikka, Kangasalan kaupungin konserniohje, Kangasalan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä Palkitsemisperiaatteet Kangasalan kaupunkikonsernin tytäryhtiöissä. Lisäksi yhtiöiden toimintaa ovat ohjanneet valtuuston hyväksymät tavoitteet talousarvioasiakirjassa, omistajaohjaus erillispäätöksin ja omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen. Aktiivinen tiedonvälitys tapahtuu mm. kaupunkikonsernin yhteistyöryhmässä.

2.7.1 Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Kuntalain 16 a §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kaupunki on kaupunkikonsernin emoyhteisö. Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa kaupunkikonsernin.

Tytäryhteisöt	Omistus- osuus -%	Muut osakkuudet	
Business Kangasala Oy	100,0	Business Tampere Oy	13,5
Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy	100,0	Tavase Oy	8,3
Kangasalan Lämpö Oy	100,0	Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä	8,1
Kangasalan Oksakiinteistöt Oy (perustettu 29.9.2025)	100,0	Pirkanmaan Jätehuolto Oy, A-osake	8,3
Kangasalan Parkki Oy	100,0	Pirkanmaan Jätehuolto Oy, B-osake	3,6
Kangasalan Uimahalli Oy	100,0	Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	7,7
Kangasalan Vesi Oy	100,0	Koy Sahalahden Liikekeskus	6,04
Kangasala-talo Oy	100,0	Tredu-Kiinteistöt Oy	4,07
KOY Kangasalan Harjunsola 1	100,0	Kuntarahoitus Oyj	<1
KOY Kangasalan Säästökeskus	64,6	Kuntien Tiera Oy	<1
KOY Kangasalan Timantti	100,0	Numera Palvelut Oy / Sarastia Oy	<1
KOY Taloherttua	100,0	Tampereen Raitiotie Oy	<1
KOY Vatialan Kasarminportti	59,6	Tuomi Logistiikka Oy	<1
Pirkanmaan Laatusännöinti Oy	100,0	YH-Kodit Oy	<1

Osakkuusyhteisöt		Kuntayhtymät	
KOY Tieliikennemuseo	48,2	Tampereen Kaupunkiseudun ky	8,1
Sahalahden Esikäsittelylaitos Oy	41,0	Pirkanmaan liitto ky	5,4
Kangasalan Jäähalli Oy	33,8	Valkeakosken seudun koulutus ky	0,5
KOY Nattarin Lähipalvelukeskus	24,3		
Kuntien hankintapalvelu KuHa Oy	20,7		
KOY Ranta-Tarpila	47,8		

Yhdistely konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistely (kpl)	Ei yhdistelty
TYTÄRYHTEISÖT		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	7	1*
Muut yhtiöt	1	
KUNTAYHTYMÄT	3	
OSAKKUUSYHTEISÖT	6	
*Kangasalan Oksakiinteistöt Oy aloitti toimintansa 1.1.2026		

2.7.2 Kaupunkikonsernille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

- Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä
- Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
Business Kangasala Oy (100 %)			BUSINESS Kangasala
Kaupungin elinkeinopoliitiikan ja matkailun johtaminen	❖ Toteuttaa kaupungin kanssa vuosittain tehtävän ostopalvelusopimuksen (975 000 euroa) tavoitteet	❖ Yhtiö varaa riittävät resurssit ostopalvelusopimuksen toteuttamiseen	❖ 4 vakituista työntekijää, yksi yhteinen työntekijä Kuhmoisten ja Pälkäneen kanssa ja 10/25 alkaen maaseuturahoituksella Kuhmalahden kyläkoordinaattori.
Elinkeino- ja matkailuohjelman toteuttaminen hyvässä yhteistyössä kaupungin kanssa, painopistealueina uudet elinkeinoalueet	❖ Toteuttaa elinkeino- ja matkailuohjelman tavoitteita kaupungille	❖ Yhtiö huolehtii siitä, että elinkeino- ja matkailuohjelman tavoitteisiin päästään.	❖ Sijoittumisen edistäminen: Yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa on neuvoteltu yritysten sijoittumisesta Kangasalle, prosessia on kehitetty ja yritysaluemarkkinointia tehty monikanavaisesti. ❖ Yrityslähtöinen palvelu: henkilökunta on viestinyt ja palvelut aktiivisesti ja tavannut 198 yritysasiakasta. ❖ Visit Kangasala on tehnyt monikanavaista matkailu- ja kaupunkimarkkinointia. Viime vuonna 3,5 milj. näyttökertaa.

Kehittämisisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiö kehittää palvelujensa mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiön hallitus hyväksyi vuodelle 2025 toimintasuunnitelman, joka huomioi elinkeino- ja matkailuohjelman tavoitteet. ❖ Järjestettiin ensimmäinen Business- ja startup -päivä, joka kokosi liki 100 osallistujaa. ❖ Asiakastapaamisten NPS oli 88,9. ❖ Vahvistettiin teollisuusyritysten markkinointia ja yhteistyötä. ❖ Tarjottiin yrityksille apua vastuullisuuden kehittämiseen. ❖ Viestittiin yrityksille aktiivisesti verkkosivuilla, uutiskirjeissä sekä somekanavissa. ❖ Visitin verkkosivuille avattiin tekoälyavusteinen matkailuneuvoja, jonka kanssa on käyty yli 500 keskustelua. ❖ Ylläpidettiin yritys- ja palveluhakemistoa sekä tontti- ja toimitilapalvelua.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Keskeisten uusien alueiden elinkeinoelämän (Saarenmaa, Lamminrahka, Tarastenjärvi) edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhteistyötä Tarasteen alueen kanssa jatketaan 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhteistyö on jatkunut ja tarjottu Tarastea potentiaalisena sijoittumispaikkana useille isoille asiakkaille.

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lamminrahkan tonttimyynti ja Saarenmaan yleiskaavaprosessiin osallistuminen ovat toiminnan keskiössä. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lamminrahkan markkinointimateriaali uudistettiin, mm. 3d-video. ❖ Useita neuvotteluja on käyty sijoittajien ja rakennusliikkeiden kanssa. Puolet Lemetyn yritystonteista on varattu. ❖ Toimitusjohtaja on mukana Saarenmaan ja Lamminrahkan ohjausryhmässä.
Yhtiö edistää Kangasalan vetovoimaa ja tapahtumatalouden kehittymistä kaupungissa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tiivis yhteistyö yrittäjien, yrittäjyhdistysten ja Business Tampere Oy:n kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Verkostoituminen on vahvaa ja hyväksi havaittuja käytänteitä jatketaan 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiöllä on ollut edustus Business Tampereen elinkeinojohtajaryhmässä ja Kangasalan Yrittäjien hallituksessa. ❖ Kylästä kylään Kuhmalahdi-hanketta tehdään yhdessä Kuhmalahden Yrittäjien ja 8 muun yhdistyksen kanssa. ❖ Yhtiön edustaja toimii Kangasalan kuntaedustajana ja Leader Kantri ry:n johtokunnan varapuheenjohtajana. ❖ Tehdään yhteistyötä Visit Tampereen, seutukunnan toimijoiden sekä paikallisten matkailualan yritysten kanssa.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistää tapahtumatalouden ja matkailun kehittymistä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhteistyö kaupungin tapahtumakoordinaattorin kanssa on toimivaa ja tuotteliasta ❖ Matkailua kehitetään tiedolla johtamisen keinoin 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rahoitettu ja markkinoitu tapahtumia yhteistyössä tapahtumakoordinaattorin kanssa mm. Kesätorit, Joulun avaus, Kulttuuriviikko. ❖ Laadittu matkailun tulo- ja työllisyyselvytys ja matkailija- ja matkailutoimijakysely. ❖ Seurattu majoitustilastoja/kk. ❖ Kehitetty verkkosivujen seuranta uusilla työkaluilla.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pyrimme osaltamme vahvistamaan yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä ❖ Palvelemme yrityksiä osaavan työvoiman saamiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiön edustaja on Tredun kumppanuustyöryhmässä ja tehnyt asiakaskäyntejä Tredun yrityskoordinaattorin kanssa. ❖ Tehty yhteistyötä TAKK:n ja TAMKin kanssa mm TAKK:n työnopastajavalmennus. ❖ Uuden työllisyysalueen toimintamalli muotoutui yhteistyöksi, jossa työllisyysalueen ja yhtiön edustajat tekevät yrityskäyntejä ja jakavat tietoa työvoimaa tarvitsevista yrityksistä.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Olemme aktiivinen toimija kaupunkikonsernissa ❖ Luomme yhtiöille yhteistyön mahdollisuuksia mm markkinoinnissa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Haetaan yhdessä Herttuan kiinteistöpalvelun kanssa Tiimantin liikeilojen vuokralaisia. ❖ Tarjotaan yrityksille hiilineutraalius- ja vastuullisuusneuvontaa. ❖ Julkaisemassamme Bisnestä Kangasalle – Kangasalan kaksi keskustaa toimme esiin muita yhtiöitä ja kaupunkikehitystä. ❖ Business Kangasala ja Visit Kangasala tukevat ulkoisella viestinnällä ja markkinoinnilla positiivisen ja vetovoimaisen kaupunkikuvan vahvistumista.

Kehittämisisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy (100 %)			
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiö tuottaa in-house-yhtiönä kaupunkikonsernille laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita ❖ Yhtiö kehittää ja innovoi sekä olemassa olevia että tulevia kiinteistöalan palveluiden muotoja kaupunkikonsernin tarpeisiin. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osinko omistajalle 130 000 euroa ❖ Laadukkaat palvelut kaupunkikonsernille kilpailukykyiseen hintaan ❖ Ydintoimintojen (isännöinti, kiinteistön hoito, rakennuttaminen, siivous) tuottavuuden ja tehokkuuden parantaminen ❖ Vapaaan olevien liike- ja toimitilojen aktiivinen markkinointi 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Oikea hinnoittelu ja palveluiden mitoitus mahdollistavat osinkotavoitteen ❖ Palveluvalikoimaa kehitetään jatkuvalla dialogilla tilaajien kanssa ❖ Hallittu määrä ulkopuolisia asiakkaita ❖ Kustannusrakenteen tasapainon säilyttäminen, tarkalla talousseuranta ❖ Käytettävissä olevien tilojen markkinointi ❖ Timanttikorttelin liike-tilojen markkinointi käynnistyy 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osinko maksettu tavoitteen mukaisesti. ❖ Palveluvalikoima on pysynyt ennallaan ❖ Ulkoisia asiakkaita on lisätty, määrä kuitenkin edelleen kohtuullinen. ❖ Talous on hyvin tasapainossa, laskutuksen reaaliaikaisuudessa edelleen haasteita ❖ Tiloja on markkinoitu ❖ Markkinointi on alkanut ja ensimmäisestä vuokrauksesta sovittiin joulukuussa.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Teemme oppilaitosyhteistyötä mahdollisuuksien rajoissa Kangasalan Tredun kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Olemme vuosittain mahdollistaneet työharjoittelua soveltuvien osin. Lisäksi teimme koulutusyhteistyötä.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Emme takerru virheisiin vaan otamme vastuuta ja ajattelemme, että aina voi tehdä vähän paremmin 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Suunnitelle toimintaa kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta.

Kehittämisisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
Kangasalan Lämpö Oy (100 %)			
❖ Taloudellisesti tuotettua puhdasta energiaa luontoa säästäen tulevaisuutta ajatellen	❖ Osinko omistajalle 280 000 euroa ❖ Vuosina 2025-2026 lisäosinko 200 000 e/v edellisten tilikausien tuloksesta ❖ Uusien innovatiivisten toimintatapojen ja yhteistyömuotojen selvittäminen ❖ Lämmöntuotantotapojen monipuolistaminen ❖ Tehokas lämmöntuotanto ❖ Mahdollisimman korkea kotimaisuusaste ❖ Osallistuminen uusien merkittävien alueiden kehittämiseen	❖ Talouden suunnittelu ❖ Osinko maksetaan keväällä ja lisäosinko syksyllä ❖ Selvitetään hukkalämpöjen hyödyntämismahdollisuutta ❖ Selvitetään hukkalämpöjen hyödyntämismahdollisuutta ❖ Parannetaan kaukolämmön jäähtymää opastamalla ja neuvomalla asiakkaita ❖ Käytetään kotimaisia polttoaineita bio-lämpölaitoksilla ❖ Osallistutaan Saarenmaan alueen energiahuollon suunnitteluun liiketaloudellisin periaattein	❖ Osinko 280 000 euroa maksettu 19.5.2025 ja lisäosinko 200 000 euroa maksettu 15.9.2025. ❖ Yhden asiakkaan kanssa tehty sopimus hukkalämmön hyödyntämisestä kaukolämpöjärjestelmässä. ❖ Yhden asiakkaan kanssa tehty sopimus hukkalämmön hyödyntämisestä kaukolämpöjärjestelmässä. ❖ Kaukolämpöverkon hyötysuhdetta saatu parannettua 0,2 %-yksikköä verrattuna edelliseen vuoteen. ❖ Biolämpölaitoksilla käytetty vain kotimaisia polttoaineita. ❖ Osallistuttu OYK:n laadintaan antamalla lausunto OYK-ehdotukseen.
	❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	❖ Polttoainehankinta sekä huolto- ja kunnossapitotyöt ovat vaikuttavia työllistäjiä alueellisesti	❖ Polttoaineet toimitetaan pääsääntöisesti Pirkanmaan alueelta. Huoltotöiden pääasiallinen toimittaja on Tampereelta.
	❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	❖ Jatkuva parantaminen on osa jokapäiväistä yrityskultuuria. Tehokas lämmöntuotanto hyödyttää koko kaupunkikonsernia.	❖ Kaukolämpöverkon hyötysuhdetta saatu parannettua 0,2 %-yksikköä verrattuna edelliseen vuoteen

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
Kangasalan Parkki Oy (100 %)			
Yhtiö omistaa pysäköintilaitoksen keskustassa, joka vastaa monipuolisesti pysäköintitarpeisiin.	❖ Kangasalan kaupunki maksaa yhtiölle ostopalvelusopimuksen mukaisesti enintään 570 000 euroa siitä, että pysäköintipaikkoja (ei velvoitepysäköintipaikkoja) kaupunkilaisten käyttöön maksutta 3 tunnin (h) ajaksi.	❖ Yhtiö luovuttaa paikkoja kasvavalle määrälle asiakkaita vuosittain	❖ Pysäköintipaikkoja luovutettu n. 147 000 alkaneeeseen pysäköintiin
	❖ Pysäköintilaitoksen monipuolinen hyödyntäminen	❖ Yhtiö mukana mm. yrittäjien markkinoilla tarjoamassa markkinavieraille ilmaista pysäköintiä	❖ Mukana mm. yrittäjien markkinoilla
	❖ Käyttöasteen nostaminen	❖ Käyttöaste lähes kaksinkertaistettu vuosien 2022-2023 aikana (59 962 ->116 000 alkanutta pysäköintiä)	❖ Pysäköinnit lisääntyneet tilikauden aikana 5,7 %
	❖ Korkea asiakastyytyväisyys	❖ Asiakasreklamaatioita 2 kpl (1-9, 2024) Positiivista palautetta mm. uimahallin käyttäjiltä	❖ Reagoitu asiakaspalautteisiin ripeästi mm. latauspaikkojen väärinkäytön estämiseksi.
	❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	❖ Yhtiö pyrkinyt mahdollistamaan eri yritysten pitkäaikaispysäköintiä tiloissaan ja näin parantamaan yritysten houkuttelevuutta työntekijöiden silmissä	❖ Yhtiöllä ei tilikauden aikana aktiivisia toimenpiteitä sopimus pysäköinnin mahdollistamiseksi.
	❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	❖ Yhtiöllä aktiivisesti käynnissä toimenpiteet vuosittaisen energiankulutuksen optimoimiseksi	❖ Yhtiö jatkanut energiankulutuksen optimointia

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
<p>Kangasalan Uimahalli Oy (100 %)</p>			
<p>Kuohu toimii virkistyskeskuksena, joka tuottaa monipuolisia liikuntapalveluja eri asiakasryhmille sekä edistää hyvän uimataidon saavuttamista.</p> <p>Kuohu on merkittävä osa asiakkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.</p> <p>Yhtiö edistää Kangasalan vetovoimaa ja tapahtumatalouden kehittymistä kaupungissa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kaupungin konsernitukien enintään 1 160 000 € ❖ Talouden hoitaminen ja tilojen hyödyntäminen siten, että uimahallin omarahoitusosuus on mahdollisimman suuri. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lippujen hintojen korotus tarvetta arvioidaan vuosittain huomioiden kustannustason nousu (ml. alv-muutokset), yhtiön taloudellinen tilanne, seudullinen kilpailu ja kohtuullisuus. ❖ Timanttikorttelityömaan mahdollisesti aiheuttamien vaurioiden selvitykset ja korjaukset tulevat aiheuttamaan kustannuksia ❖ Kiinteistön korjauksia tehdään talouden sallimissa puitteissa ❖ Asiakastyytyvää ja markkinointia lisätään ❖ Allastiloja vuokrataan mahdollisimman paljon huomioiden kuitenkin myös yksittäiset asiakkaat 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lippujen hintoja ei korotettu, lukuun ottamatta liikuntapalveluiden alv:n muutosta (10 % -> 14 %). ❖ 11/2025 kokeiltiin arki-iltojen (ma-to) viimeisten tuntien lippuja (-50 %) ❖ Yhtiö teetti vuoden aikana painuman edellyttämät selvitykset, mittaukset ja akuutit korjaukset. Näiden kustannus oli 54 800 € (v. 2024 kustannus oli 51 400 €) ❖ Mm. uimahallin kaikki saunat (6 kpl) paneloitiin ja valaistus uusittiin. Pienten saunojen kiukaat ja kivet uusittiin. Vesiliukumäki pinnoitettiin. RAU-järjestelmä uusittiin. ❖ Markkinointia tehtiin mm. paikallislehdessä ja uimahallin sosiaalisen median kanavilla. ❖ Vetovoimaa lisättiin palvelun laadulla ja monipuolisilla tapahtumilla ja ohjatuilla toiminnoilla. ❖ Altaat olivat tehokkaassa käytössä. Tilaa jätettiin myös yksittäisille asiakkaille. ❖ Allasvarauskalenteri oli saatavilla reaaliaikaisena verkossa.

Kehittämisisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asiakasmäärä yli 200 000 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asiakkaita houkutellessaan halliin markkinoinnin (ml. digimarkkinointi), ohjatun toiminnan, tapahtumien ja laadukkaan palvelun avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asiakasmäärä oli 208 060 ❖ Toimintaa ja tapahtumia järjestettiin laajasti (mm. Senioripäivät, AquaKino, koulujen lomaviikkojen tapahtumat, hyvinvointiviikko, nuorten disco, tunnelmointiviikko, kynttiläuinnot, Polskis-pupun synttärät, Uimataitoviikko, Vesisankarit)
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Korkea asiakastyytyväisyys 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asiakkailta pyydetään palautetta ❖ Kiinteistö pidetään hyvässä kunnossa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asiakkailta pyydettiin palautetta some-kyselyn kautta. Lisäksi palautetta saatiin pitkin vuotta mm. kotisivujen kautta. ❖ Kiinteistössä tehtiin tarvittavat korjaukset ja uusimiset
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Käymme palveluntuottajiemme kanssa keskustelua esim. opiskelijoiden harjoittelupaikkojen mahdollistamiseksi eri toiminnoissa. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Erityisesti uimahallin kahvilassa oli vuoden aikana useita harjoittelijoita
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osallistumme kaupungin tapahtumiin ❖ Olemme näkyvä toimija kaupunkilaisille 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiö järjesti useita tapahtumia ja niistä osa oli yhteistyössä kaupungin kanssa (senioripäivät, nuorten disco, Kulttuuri- ja hyvinvointitori). ❖ Yhtiö mainosti laajasti toimintaansa paikallislehdessä. ❖ Uimahallin kotisivuilla on yhtiön viimevuotiset vuosikertomukset ja tilinpäätökset nähtävillä.

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
Kangasalan Vesi Oy (100 %)			
Kangasalan Vesi Oy johtaa laadukasta talousvettä asiakkaille ja huolehtii jäteveden johtamisesta puhdistettavaksi turvallisesti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osinko omistajalle vuoden 2024 pääomantuottotasolla 200 000 euroa. Osingonmaksukyky tarkentuu ensimmäisen toimintavuoden aikana. ❖ Yhtiömuotoisen toiminnan hallittu ja vakaa aloittaminen ❖ Strategian laatiminen ❖ Tiivis yhteistyö kaupungin eri toimintojen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vastuullinen taloussuunnittelu ja -toteutus sekä osinko maksetaan omistajalle ❖ Keskitytään muutosvaiheessa ydintoimintojen ja toimintaprosessien hallittuun käyttöönottoon ❖ Laaditaan strategia 2025 vuoden aikana ❖ Tehdään tiivistä yhteistyötä teknisen keskuksen eri palvelualueiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Talousarvio on toteutunut suunniteltua hieman paremmin, osinkoa 200 000 euroa ❖ Taloushallinnon järjestelmät on otettu käyttöön ja perustoiminnan prosessit on saatu hallintaan. Kehittäminen ja haltuunotto jatkui tiiviinä koko vuoden. ❖ Strategian laadinta on käynnistetty ❖ Yhteistyö on ollut tiivistä teknisen keskuksen eri palvelualueiden kanssa
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Valmistautuminen vedentuotannossa Tavase Oy:n toiminnan päättymiseen ❖ Valmistautuminen jätevesien johtamiseen Viinikanlahden sijaan Sulkavuoreen puhdistettaviksi 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Varmistetaan ja kehitetään vedenottoa Raikun vedenkäsittelylaitoksella ❖ Vastuullinen taloussuunnittelu ja valmistelu yhteistyö Tampereen seudun keskuspuhdistamon yhteistyöryhmän kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Raikun vedenkäsittelylaitokselle on hankittu Tavaselta vedenottokaivo. Lisäksi on käynnissä uuden vedenottokaivon toteuttamisprojekti. ❖ Jäteveden johtamissopimus on allekirjoitettu Tampereen Veden kanssa ja jätevesien johtaminen Sulkavuoreen alkoi loppuvuodesta 2025.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tarjotaan alan opiskelijoille mahdollisuutta alan harjoitteluun 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiöllä on ollut vesihuoltoalan harjoittelijoita kevään ja kesän aikana
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme vesihuollon toimintoja osana kaupunkikonsernia osallistamalla yhteistyöhankkeisiin 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhtiö on osallistunut aktiivisesti mm. Lamminrahkan toteuttamiseen sekä ollut mukana kaupungin muiden suunnittelussa olevien hankkeiden valmistelussa eri palvelualueiden kesken.

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
<p>Kangasala-talo Oy (100 %)</p> <p>Kangasala-talo on tunnettu, monipuolinen ja houkutteleva tapahtumapaikka.</p> <p>Yhtiö edistää Kangasalan vetovoimaa ja tapahtumatalouden kehittymistä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kaupungin konsernituki kulttuuripalveluiden tuottamiseen enintään 247 500 euroa ❖ Kaupungin konsernituki museopalveluiden tuottamiseen enintään 237 500 euroa ❖ Kaupungin vuokratuki enintään 379 000 euroa ❖ Kangasala-talon yhteiskävijätavoite 50 000 asiakasta, josta museon tavoite 11 000 kävijää 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pääsylippujen hintakorotuksilla lisätään liikevaihtoa ja vastataan näin kaupungin tuen pienenemisen, sekä yleiseen kustannusten nousuun ja ALV-kannan nousuun tuomiin haasteisiin. ❖ Järjestetään VOS-kelpoista taidemuseotoimintaa. Valtionosuus ja kaupungin tuki mahdollistavat kahden vuosittaisen näyttelyn järjestämisen. ❖ Vuokratuki vastaa maksettuja vuokria. ❖ Laajaa tapahtumatarjontaa vahvistetaan tehokkaalla ja monikanavaisella markkinoinnilla. Tapahtumiin haetaan salin täyttäviä sisältöjä. Ravintola vahvistaa osaltaan asiakasvirtaa lounaiden ja iltatapahtumien kautta. 	<div style="text-align: right; border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;"></div> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Toteutui. Liikevaihdon lisäys 17,4 %. Käyttöaste ja täyttöaste salin tapahtumissa nousivat. Lipunhinnat noudettavat nyt valtakunnallista tasoa. ❖ Toteutui. Pääsylipputulot nousivat ja näyttelyvaihdon kulut laskivat. Kokoelma karttui kolmella lahjoitusteoksella. ❖ Toteutui ❖ Toteutui. 67 700 kävijästä 11 880 oli taidemuseossa. Salissa oli 33 loppuunmyytyä tapahtumaa. Seinät rajoittavat kävijämäärän kasvua.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tarjoamme työharjoittelu- paikkoja ja TET-paikkoja soveltuvuuteen tehtäviin. Toteutamme yhteisiä produktioita TAMK:n ja TREDU:n kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ TAMK:n kanssa toteutettiin kaksi oopperaesitystä. Tredusta oli kaksi työharjoittelijaa pitkillä jaksoilla. Yrittäjät valitsivat vuoden kangasalalaiseksi Kangasala-talon.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme jatkuvasti toiminnan eri osa-alueita. Vuoden 2025 kärkihanke on kanta-asiakasohjelman uudistaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kanta-asiakasohjelman vaikuttavuutta lisättiin MBA lopputyön tuloksena. Taidemuseolle tehtiin oma markkinointistrategia.

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
KOY Kangasalan Säästökeskus (64,60 %)			
Kiinteistön ylläpito ja kehittäminen kustannustehokkaasti	❖ Toiminnan ylläpitämisen kiinteänä osana kulttuurikorttelia	❖ Laadukkaalla kunnossapidolla pidämme kiinteistön kiinteänä osana kulttuurikorttelia	❖ Kiinteistötekniikkaa uusittiin energiankulutuksen ja sisäilmaston optimoimiseksi
	❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	❖ Viihtyisät liiketilat mahdollistavat yritysten toiminnan ja työntekijöiden viihtymisen. Osakkaiden tiloissa useita harjoittelijoita oppilaitosyhteisöistä.	❖ Osakkaiden tiloissa useita harjoittelijoita oppilaitosyhteisöistä
	❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	❖ Yhtiöllä käynnissä huoltotoimenpiteet mm. energiatehokkuuden parantamiseksi	❖ Nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden käytössä olevien tilojen saneerausta yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
KOY Taloherttua (100 %)			
Yhtiö tarjoaa monipuolisia vuokra-asuntoja, asuntoja ja liike- ja toimitaloja Kangasalla.	❖ Osinko omistajalle 20 000 euroa	❖ Turvataan huolellisella taloudenpidolla	❖ Osinko maksettiin omistajalle tavoitteen mukaisesti
Yhtiö rakentaa vuokratasoltaan kohtuuhintaisia asuntoja.	❖ YH-Kodeilta kaupungin saama osinkotuotto kohdennetaan avustuksena uusien rakennuskohteiden toteuttamisen rahoitukseen vähennettynä 20 000 eurolla	❖ Toteutetaan tavoitteen mukaan	❖ Avustus kohdennettiin tavoitteen mukaisesti mm. Timanttikorttelihankkeeseen
	❖ Keskustan Timanttikorttelin suunnittelu ja rakennuttaminen	❖ Rakentaminen on käynnissä talousarviokauden	❖ Hanke on valmistumassa Taloherttuan osalta 3.7.2026

Kiinteistöjä peruskorjataan, uudistetaan, jaloistetaan ja luovutaan tarvittaessa.	❖ Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen lisääminen seudullisen MAL-sopimuksen mukaisesti	❖ Yhteistyö kaavoituksen kanssa jatkuu kiinteistökehityskohteissa ja seuraamme tonttitilannetta myös uusien mahdollisuuksien löytämiseksi	❖ Yhteistyö on ollut hyvää ja mm. Ranta-Koiviston uudelleenkaavoitus on saatu käyntiin (OAS nähtäville 12/2025)
	❖ Kilpailukykyinen asuntotarjonta: Yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan rahoituskulut ja vuosittaiset vuokra-asuntojen peruskorjauskulut	❖ Kohdekantaa tasapainotetaan tarpeen mukaan	❖ Linjaus on jatkunut tilikaudella. Loppuvuonna tehtiin päätös seuraavista kohderatkaisuista Sahalahdella, jotka kuitenkin vaativat vielä Varken hyväksynnän.
	❖ Toiminnallinen käyttöaste 97 %	❖ Lisätään markkinointipanoksia, jotta käyttöastetavoite saavutetaan	❖ Toiminnallinen käyttöaste jäi tilikaudella tavoitteesta ollen 95,5 %
	❖ Vuokra-asumisen tehokas markkinointi	❖ Otetaan käyttöön Vuokraovi-palvelu ja lisätään muutenkin näkyvyyttä tarpeen mukaan	❖ Vuokraovi ei ole lisännyt hakijakuntaa toistaiseksi merkittävästi. Muuta näkyvyyttä pohditaan.
	❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	❖ Tarjoamme opiskelija-asumista opiskelijoille	❖ Tilikaudella olemme tehneet asumisyhteistyötä mm. Tredun opiskelija-asutuksessa. Opiskelija- ja nuori-asumista lisätään 2026.
	❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	❖ Teemme avointa yhteistyötä koko kaupunkikonsernin kanssa ja autamme mm. asuntoasioissa	❖ Annoimme neuvontaa asumiseen liittyvissä kysymyksissä mm. Kaupungin rekrytusten yhteydessä

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
KOY Kangasalan Timantti (100 %)			
Keskustakorttelin kehittäminen ja rakennuttaminen timanttikorttelisuunnitelman mukaisesti	❖ Yhtiön jatkaa timanttikorttelin rakennuttamista toimivaksi ja laadukkaaksi kokonaisuudeksi	❖ Rakennushanke käynnistetty yhteistyössä KOy Taloherttuan kanssa ❖ Yhtiö valmistautunut muutossuunnitteluun Pirhan vetäytyä hankkeesta	❖ Hankkeen virasto-osa valmistumassa 20.3.2026 ja korttelikokonaisuus 3.7.2026 ❖ Pirhan tilat muutossuunniteltu ja rakennettu TE-palveluiden käyttöön

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
	❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	❖ Oppilaitosyhteistyö mm. Tredun kanssa vireillä. Hanke mahdollistaa laaja-alaisesti mm. eri opintoalojen tutustumiset urakoitsijan tämän mahdollistaessa.	❖ Eri urakoitsijoilla lukuisia oppilaitosharjoittelijoita työmaalla
	❖ Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	❖ Yhtiö havainnoi ja seuraa aktiivisesti yhtiön riskien- ja taloudenhallintaa sekä reagoi tarvittaessa nopeasti havaittuihin muutostarpeisiin.	❖ Yhtiö jatkanut aktiivista seuranta riskien- ja taloudenhallinnan osalta

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
KOY Vatialan Kasarminportti (59,60 %)			
Kiinteistön tilat ovat omistajien ja yritystilasopimuksella olevien yrittäjien käytössä.	❖ Kiinteistön omistusratkaisu yhteistyössä nykyisen sopimuskomppanin kanssa	❖ Yhtiö avustanut lähtötietojen toimittajana omistusjärjestelyistä käytäviä neuvotteluita	❖ Kaupungin osakeomistus ja yhtiön konserniyhtiöstatus tulee päättymään yritystilasopimuksen lunastusohjelman tullessa päätökseen helmikuussa 2026
	❖ Kiinteistön kunto säilytetään hyvänä	❖ Kunnossapito budjetin mukaan	❖ Kiinteistössä saneerattu mm. ulkovaistus ja kellarin vesieristys filikauden aikana

Kehittämisvisio	Omistajan asettamat tavoitteet	Yhtiön toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi	Toteuma 31.12.2025
<p>Pirkanmaan Laatusännöinti Oy (100 %)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Laadukkaan asiakaskokemuksen tarjoava ja asiakkaan kiinteistöomaisuuden arvoa kasvattava palveluorganisaatio. ❖ Yhtiö kehittää omistajiarvoa pitkäjänteisesti siten, että yrityksen arvo kasvaa. ❖ Yhtiö toimii markkinaehtoisesti ja tuottaa laadukkaita palveluita ja lisäarvoa asiakkailleen (isännöinti, kiinteistön ylläpitopalvelut). 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osinko omistajalle 100 000 euroa ❖ Ydintoimintojen (isännöinti, kiinteistönhoito, siivous), tuottavuuden ja tehokkuuden parantaminen ja uusien asiakkaiden hankkiminen ❖ Korkea asiakastyytyväisyys 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Toteutetaan osingonmaksu omistajalle ❖ Kannattavuutta lisätään resurssoinnilla, järjestelmien kehittämällä ja kulujen karsimisella ❖ Asiakastarpeen tunnistaminen tyytyväisyyskyselyiden, laatukierrosten sekä asiakastapaamisten avulla ❖ Palveluprosessien ja järjestelmien jatkuva kehittäminen 	<p style="text-align: right;"> Pirkanmaan LAATUSÄNNÖINTI Oy </p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Osinko toteutui tavoitteen mukaisesti ❖ Isännöinnin liikevaihto kasvoi ja isännöitsijä, kirjanpitäjä ja tekninen isännöitsijä palkattiin kasvun tueksi. Kiinteistöhuolto ja siivous muutti uudelle varikolle toiminnan tehostamiseksi ja kasvun lisäämiseksi laajemmin Pirkanmaalla huomioiden Lamminrahkan kehityksen. ❖ Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos parani NPS 35 ja laatukierrokset ovat lisänneet tyytyväisyyttä ja lisäpalveluiden tuottamista. Lisäksi esihenkilömuutokset ovat parantaneet sekä henkilöstö- että asiakastyytyväisyyttä. ❖ Sekä Hausvise- että Avux järjestelmää ja prosesseja on kehitetty ja toimintoja lisätty. Verkkokauppal palvelu otettiin isännöinnissä käyttöön.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Yhteistyö Tredun, Takk:n ja Kiinkon (Kiinteistöalan Koulutuskeskus) kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tredun harjoittelijoita on otettu ja Takk:n ja Kiinkon kanssa koulutuksia
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kehitämme kaupunkikonsepteja jatkuvan parantamisen periaatteella 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ESG:n (Vastuullisuusraportointi) huomioiminen ja sen mukaisten tavoitteiden asettaminen sekä EKO kompassin käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hiilineutraalilaskentakoulutus Kauppakamarin kanssa aloitettu, joka mahdollistaa VSME-sertifioinnin käyttöönoton. Tällä ohjaamme sekä omaa että asiakkaiden vastuullisuuden kehittämistä.

Kaupunkikonsernin taloudelliset tavoitteet

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt

Kuntalain 16a §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta on kuntakonsernin emoyhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Vuoden 2025 tilinpäätösluvut ovat toimitusjohtajan arvioita*. Vuoden 2025 tilinpäätös päätetään kunkin yhtiön yhtiökokouksessa tai yhtiön hallituksessa.

Business Kangasala Oy

Business Kangasala Oy	
Perustamisvuosi	2018
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Päivi Kuusivaara
Osoite ja puh.	Kunnantie 1, PL 50 36201 Kangasala, puh. 044 430 9246
Sähköposti	paivi.kuusivaara@businesskangasala.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Raimo Kouhia
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 100 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
<p>Yhtiön toimialana on tuottaa julkiselle sektorille elinkeinotoimen ja matkailun kehittämis- ja yrityspalveluja. Yhtiö tarjoaa ja välittää yritysten kehittämis- ja informaatiopalveluja ja osallistuu muutoinkin elinkeinoelämän yleisten edellytysten kehittämiseen. Yhtiö voi hankkia hallintaansa ja vuokrata elinkeinoelämän käyttöön toimitiloja, laitteita ja järjestelmiä sekä myydä ja välittää palveluja yrityksille verkostoitumisessa, toiminnoissa tarvittavien tietojen ja taitojen hankinnassa, uusien yritysten, liikeideoiden ja toimintatapojen kehittämisessä sekä kotimaisten ja kansainvälisten yhteyksien luomisessa ja ylläpidossa. Yhtiö voi omistaa sellaisten yhtiöiden ja yhteisöjen osakkeita ja osuuksia, joiden toiminta liittyy välittömästi tai läheisesti yhtiön omaan toimintaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tavoitella voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.</p>	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

Ostopalvelusopimuksen alentaminen -30 000 €

Talous

Business Kangasala Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	1 029 067	1 025 000	1 052 885
Liikevaihdon muutos -%	-0,99	-0,40	+2,7
Tilikauden tulos (ennen veroja)	1 606	0	5 342
Nettotulos	972	0	4 105
Taseen loppusumma	362 911	300 000	365 058
Lainat 31.12, joissa emon takaus	0	0	0
Henkilöstön määrä	5	5	5
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Uusien Kangasalla perustettujen yritysten ja työntekijöiden lukumäärä	244/250	180/200	213/220
Työpaikkaomavaraisuusaste	57,9	>58	58,1
Tarjonnassa olevien tonttien lukumäärä	15	>10	17

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy	
Perustamisvuosi	2012
Vastuuhenkilö	toimitusjohtaja Stefan Stortz
Osoite ja puh.	Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala, puh. 040 868 2163
Sähköposti	stefan.stortz@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Matti Jämsä
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 10 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Isännöinti ja vuokraus, rakennuttaminen ja kiinteistöjen ylläpitopalvelut (huolto, siivous, tekniset palvelut) kaupunkikonsernille (sovitut kohteet).	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

30 000 euron lisäosinko suoritettiin tavoitteen mukaisesti.

Talous

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	2 537 347	2 533 832	2 708 415
Liikevaihdon muutos -%	-	-	6,7
Tilikauden ylijäämä (ennen veroja)	127 562	135 700	179 846
Nettotulos	101 986	-	143 526
Taseen loppusumma	1 704 499	1 400 000	1 781 754
Lainat 31.12, joissa emon takaus	-	-	-
Henkilöstön määrä	30	30	31
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Kaupunkikonsernin omistuksessa olevien kohteiden huolto- ja ylläpitopalvelut, kpl	60	57	59
Käyttökate%	6,42	6	7,69
Omavaraisuusaste%	66,98	68	64,83
Quick ratio, maksuvalmiusaste	2,14	2	1,92

Kangasalan Lämpö Oy

Kangasala Lämpö Oy	
Perustamisvuosi	1982
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Pekka Lehtonen
Osoite ja puh.	Kankkulantie 5, 36200 Kangasala, puh. 040 732 0041
Sähköposti	pekka.lehtonen@kangasalanlampo.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Pekka Lahti
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 100 912,76 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kangasalan Lämpö Oy on Kangasalan kaupungin alueella toimiva kaukolämpö- ja maakaasupalveluja tarjoava lämpöyhtiö.	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

Lisösinko 200 000 euroa vuodelta 2024 maksettu syyskuussa 2025.

Talous

Kangasalan Lämpö Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	9 572 493	9 500 000	9 323 056
Liikevaihdon muutos -%			-2,6
Tilikauden tulos (ennen veroja)	1 057 781	570 000	1 223 836
Nettotulos	938 320	787 000	1 006 372

Kangasalan Lämpö Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Taseen loppusumma	17 332 981		17 072 354
Lainat 31.12. joissa emon takaus	3 896 557	3 206 903	3 206 903
Henkilöstön määrä	6	6	6
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Verkostohyötysuhde-%	91,8	>90	92,0
Kaukolämmön suunnittelemattomat keskeytykset (kpl)	1	<3	0
Uusiutuvan energian osuus kaukolämmön tuotannossa -%	85,6	>75	85,6

Kangasalan Parkki Oy

Kangasalan Parkki Oy	
Perustamisvuosi	1981
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Toni Ketolainen
Osoite ja puh.	Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala p. 050 4522123
Sähköposti	toni.ketolainen@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Timo Virolainen
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 400 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiön toimialana on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä, rakennuttaa, omistaa ja hallinnoida pysäköintitiloja ja alueita sekä harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa omistamissaan tai sitä varten vuokraamissaan pysäköintiloissa ja alueilla. Yhtiö voi myös omistaa pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavia osakkeita tai osuuksia.	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

Ostopalvelusopimuksen alentaminen – 20 000 €

Talous

Kangasalan Parkki Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	637 485	609 000	627 385
Liikevaihdon muutos-%			-1,5%
Tilikauden tulos (ennen veroja)	5 894	100	40
Nettotulos	5 894	100	40
Taseen loppusumma	7 004 195	6 900 000	6 702 457
Lainat 31.12. joissa emon takaus	5 850 000	555 000*	5 600 000
Henkilöstön määrä	0	0	0

Kangasalan Parkki Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Autopaikkojen lukumäärä	332	332	332
Sähköautojen latauspisteet	6	6	6
Alkaneet pysäköintikerrat	139 000	125 000	147 000

*TA-luku syötetty virheellisesti TA-valmistelun yhteydessä

Kangasalan Uimahalli Oy

Kangasalan Uimahalli Oy	
Perustamisvuosi	2007
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Reija Kolehmainen
Osoite ja puh.	Kirkkojärventie 4 36200 Kangasala, puh. 0400 515 611
Sähköposti	reija.kolehmainen@kangasalanuimahalli.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Jussi Jokilampi
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 750 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Uinti- ja hyvinvointipalvelujen tuottaminen vauvasta ikäihmisiin. Toiminnan strateginen perusta on kaupunkilaisille tarjottavien uimahallipalvelujen ja terveellä pohjalla olevan liiketoiminnan yhdistäminen.	

Talous

Kangasalan Uimahalli Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	1 388 115	1 300 000	1 314 315
Liikevaihdon muutos-%	+6,4 %	–	-5,3 %
Tilikauden tulos (ennen veroja)	132 089	8 000	-8 659
Nettotulos	110 023	–	-25 803
Taseen loppusumma	7 143 290	6 600 000	6 553 135
Lainat 31.12, joissa emon takaus	5 452 871	4 900 000	4 888 519
Henkilöstön määrä	1	1	1
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Kävijämäärä	214 521	200 000	208 060
Lämmönkulutus MWh	2 401	2 200	2 607
Sähkön kulutus MWh	1 121	1 400	1 177
Veden kulutus m3	30 637	28 000	26 440
Omavaraisuusaste %	24 %	–	25 %
Quick ratio, maksuvalmiusaste	1,1	–	1,0

Kangasalan Vesi Oy

Kangasalan Vesi Oy	
Perustamisvuosi	2024 (toiminta alkanut 1.1.2025)
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Antti Kytövaara
Osoite ja p.	Kaarina Maununtyttären tie 6 36200 Kangasala p. 050 598 3253
Sähköposti	antti.kytovaara@kangasala.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Jorma Malm
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 500 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kangasalan Vesi Oy on talousvesi- ja jätevesipalveluja toiminta-alueellaan tarjoava vesihuoltoyhtiö. Yhtiö tuottaa ja johtaa laadukasta talousvettä verkostoon liitetyille asiakkaille sekä huolehtii jäteveden johtamisesta puhdistettavaksi turvallisesti.	

Talous

Kangasalan Vesi Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	0	10 300 000	10 588 551
Tilikauden tulos (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	-32 078	-100 000	288 758
Nettotulos	-32 078	-100 000	215 086
Taseen loppusumma	497 941		60 420 473
Henkilöstön määrä	0	23	23
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Talousvesi laatuvaatimusten ja -suositusten mukaista Kangasalan Veden verkostossa (%)		100 %	100 %
Talousvesi, laskutettu määrä (m3)		1 620 000	1 665 507
Jätevesi, laskutettu määrä (m3)		1 480 000	1 581 815
Putkirikkoja / talousveden verkostopituus (kpl/100 km)		< 6	2,4

Kangasala-talo Oy

Kangasala-talo Oy	
Perustamisvuosi	2013
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Timo Kotilainen
Osoite ja puh.	Kuohunharjuntie 6, PL 31, 36200 Kangasala, puh. 040 631 6400
Sähköposti	timo.kotilainen@kangasala-talo.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Pasi Ahtiainen
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 400 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Tuottaa kulttuuripalveluina ohjelma- ja näyttelytoimintaa sekä museotoimintaa, sekä vuokraa tapahtuma- ja kokoustiloja	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

Tuen vähentäminen kulttuuri- ja museopalveluiden tuottamiseen -25 000 €

Talous

Kangasala-talo Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	465 595	400 000	546 487
Liikevaihdon muutos-%	17%		17,4 %
Tilikauden tulos (ennen veroja)	-72 446	-15 000	45 823
Nettotulos	-80 597	-20 000	29 340
Taseen loppusumma	627 034	540 000	713 119
Lainat 31.12, joissa emon takaus	0	0	0
Henkilöstön määrä	11	11	11
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Kävijät yhteensä	61 500	50 000	67 700
Kävijät taidemuseo	9 964	11 000	11 880
Tilaisuudet salissa	111	120	125
Elokuvaesitykset	261	200	269

KOY Kangasalan Säästökeskus

KOY Kangasalan Säästökeskus	
Perustamisvuosi	1975
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Toni Ketolainen
Osoite ja p.	Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Urheilutie 2-4, p. 050-452 2123
Sähköposti	toni.ketolainen@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Harri Pitkämäki
Osakeomistus 64,60 %	Osakepääoma 35 379 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Kiinteistöyhtiön tehtävä on hallinnoida ja ylläpitää kiinteistöä siten, että osakkeenomistajat ja vuokralaiset voivat toimia hallitsemisissaan huoneistossa itse tai vuokrata hallitsemiaan tiloja.	

Talous

Kangasalan Säästökeskus Oy	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	215 410	215 000	220 847
Liikevaihdon muutos-%			+2,5%
Tilikauden tulos (ennen veroja)	28,01	100	28
Nettotulos	28,01	100	28
Taseen loppusumma	1 349 141	1 430 000	1 405 379
Lainat 31.12, joissa emon takaus	216 848*		173 482
Henkilöstön määrä			
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Tilojen käyttöaste-% (yhtiön omistamat tilat)	100	100	100
Yhtiön omavaraisuusaste %	82,95	81	85,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,78	0,6	0,52
Nettovelkaantumisaste%	9,64	14,0	6,21
Maksuvalmius, Quick ratio	1,39	1,4	1,44

KOY Kangasalan Timantti

KOY Kangasalan Timantti	
Perustamisvuosi	1986
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Toni Ketolainen
Osoite ja puh.	Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala puh. 050 4522 123
Sähköposti	toni.ketolainen@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Petri Lätti

Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 18 980,01 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiön toimialana on omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä sekä rakennuttaa, omistaa, vuokrata ja hallinnoida virasto, liike- ja toimitiloja. Yhtiö voi myös omistaa tilojen hallintaan oikeuttavia osakkeita tai osuuksia.	

Talous

KOy Kangasalan Timantti	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	19 583	0	6 108
Liikevaihdon muutos -%			-68,8
Tilikauden tulos (ennen veroja)	1 361	-300	1 685
Nettotulos	1 361		1 685
Tilikauden voitto/tappio	1 361		1 685
Taseen loppusumma	21 852 520	22 000 000	33 280 770
Lainat 31.12, joissa emon takaus	30 000 000	30 000 000	30 000 000
Henkilöstön määrä	0	0	0
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Käyttöaste	0	0	0
Velkaantumisaste	565	900	1 009

KOY Taloherttua

KOY Taloherttua	
Perustamisvuosi	1973
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Stefan Stortz
Osoite ja puh.	c/o Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala, puh. 0400 242 794
Sähköposti	stefan.stortz@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Heikki Mäkelä
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 3 246 027 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiö vastaa kaupungin vuokratalotoiminnasta eli hoitaa asuntojen markkinoinnin, vuokrauksen, rakennuttamisen ja hallinnoinnin. Taloherttuan palvelutuotannosta huolehtii pääosin Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

YH-Kodit Oy:n emon saaman ja Koy Taloherttualle ohjatun osingon vähentäminen -20 000 €

Talous

Kiinteistö Oy Taloherttua	2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	8 250 078	8 550 000	8 006 376
Liikevaihdon muutos -%	-	-	-0,9
Tilikauden tulos (ennen veroja)	102 642	20 000	230 026
Nettotulos	-	-	-413 893
Taseen loppusumma	37 925 391	40 000 000	45 334 468
Lainat 31.12, joissa emon takaus	20 458 510	20 000 000	18 761 701
Henkilöstön määrä	1	1	1

Yhtiön informatiiviset tunnusluvut	2024	TA2025	TP2025
Toiminnallinen käyttöaste- %	96,4	96,5	95,5
Vaihtuvuus	20,44	20	21,53
Omavaraisuusaste %	22,6	20	26,2
Velkaantumisaste %	270,8	415	417,2
Quick ratio, maksuvalmiusaste	0,64	1	0,86

KOY Vatialan Kasarminportti

KOY Vatialan Kasarminportti	
Perustamisvuosi	2000
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Toni Ketolainen
Osoite ja p.	c/o Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala
Sähköposti	toni.ketolainen@herttuankp.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Harri Pitkämäki
Osakeomistus 59,6 %	Osakepääoma 49 615,44 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita tonttia sekä yhtiön toimesta tontille rakennettua teollisuusrakennusta.	

Talous

Kiinteistö Oy Vatialan Kasarminportti	TP2024	TA2025	TP2025*
Liikevaihto	108 187	110 000	108 187
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen veroja	3 181	20,00	-3648
Tilikauden voitto/tappio	3 181	20,00	-3648
Taseen loppusumma	1 637 886	1 601 000	1 632 654
Henkilöstön määrä	0	0	0
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Teollisuustilojen käyttöaste -%	100	100	100

Pirkanmaan Laatusännöinti Oy

Pirkanmaan Laatusännöinti Oy	
Perustamisvuosi	2012
Vastuhenkilö	toimitusjohtaja Joni Brander
Osoite ja puh.	Urheilutie 2-4, 36200 Kangasala, puh. 03 357 5229
Sähköposti	joni.brandier@pirkanmaanlaatusannointi.fi
Hallituksen puheenjohtaja	Juha Kääriäinen
Osakeomistus 100 %	Osakepääoma 40 000 euroa
Toimiala ja toiminnan kuvaus	
Isännöinti, kiinteistöjen ylläpitopalvelut (huolto, siivous, tekniset palvelut), vuokraus, kiinteistömanageraus	

Talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 ja toteuma vuonna 2025

Lisäosinko 20 000 €

Talous

Pirkanmaan Laatusännöinti Oy	TP2024	TA2025*	TP2025
Liikevaihto	4 107 480	4 182 706	4 290 469
Liikevaihdon muutos -%	1 %		4 %
Tilikauden tulos (ennen veroja)	70 539	102 806	76 398
Nettotulos	55 655		56 794
Taseen loppusumma	898 923		914 962
Lainat 31.12. joissa emon takaus	0	0	0
Henkilöstön määrä	48		51
Yhtiön informatiiviset tunnusluvut			
Osinko	80 256	100 000	100 056

2.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kangasalan kaupunkikonserniin perustettiin valtuuston päätöksellä Kangasalan Oksakiinteistöt Oy, jonka omistukseen siirtyivät apporttisiirtona kaupungin omistuksessa olleet ja Pirkanmaan hyvinvointialueelle vuokratut 8 sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen rakennusta.

Business Kangasala Oy markkinoi ja neuvotteli aktiivisesti kaupungin yritystonttien osalta painotuen erityisesti vihreän siirtymän sijoittumisiin. Kolmen kunnan projekti Kangasalan, Kuhmoisten ja Pälkäneen välillä päättyi. Kantri ry:n rahoituksella alkoi Kylästä kylään Kuhmalampi -hanke. Yhteistyö Tampereen työllisyysalueen kanssa käynnistyi.

Tapahtuma- ja koulutusvuosi oli vilkas, merkittävimpana tapahtumana oli Business- ja startup -päivä huhtikuussa, joka kokosi liki 100 yrittäjää ja sijoittajaa Kangasala-taloon.

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy toimii rakennuttajana Timanttikortteli -hankkeessa. Toiminnoista kiinteistönhoito, korjaustiimi ja siivous keskitettiin Atrakujalle. Ajoneuvokantaa uudistettiin hybridipakettiautoilla hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

Kangasalan Lämpö Oy:n polttoaineiden saatavuus on ollut hyvä ja niiden hinnat ovat vakiintuneet. Uusia asiakkaita on tullut lähinnä julkisen puolen uudisrakennuskohteista.

Kangasalan Parkki Oy:n ja As Oy Kuohunlähden välinen riita-asia on saatu vuonna 2024 päätökseen käräjäoikeudessa ja tuomio on saanut lainvoiman. Pysäköintipaikkoja koskevasta sopimuksesta ei ole päästy yhteisymmärrykseen. As Oy Kangasalan Kuohunlähte on nostanut kanteen kaupunkia vastaan vaatien n. 133 000 euron sopimussakkoa kaupungilta. Parkin pysäköintimäärät ovat jatkaneet kasvua ja tilikauden aikana kirjattiin 147 000 alkanutta pysäköintiä.

Kangasalan Uimahalli Oy:n asiakasmäärä oli viimeiseen 10 vuoteen toiseksi korkein 208 060. Kuohussa järjestettiin runsaasti tapahtumia, myös yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa.

Kiinteistöissä havaittiin vuonna 2024 painumaa, joka jatkui vuonna 2025 suurimmalta osin toimistososassa. Painumaan liittyen yhtiössä tehtiin useita toimenpiteitä ja niitä seurataan edelleen. Kustannusten jaosta ja menettelyistä toistaiseksi on sovittu konsernissa.

Kangasalan Vesi Oy:n varsinainen toiminta alkoi liiketoimintakaupalla 1.1.2025, jolloin kaikki Kangasalan Vesi -liikelaitoksen omaisuus, tehtävät ja vastuu siirrettiin yhtiölle hulevesiasioita lukuun ottamatta. Kangasalan jätevesien käsittely siirtyi vuoden lopulla Tampereen Vedeltä Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n vastuulle.

Kangasala-talo Oy:n 10-vuotisjuhlavuoden suuri tapahtumien ja elokuvien määrä saavutti ennätysleisön ja lukuisia loppuunmyytyjä tilaisuuksia. Liikevaihto nousi 17,4 %.

KOy Kangasalan Harjunsola I:n oli selvitysmenettelyssä, jonka päättäminen odotti alueen yhteistyökumppanin sopimusta.

KOy Kangasalan Säästökeskus: Rakennusautomaatio uusittiin.

KOy Kangasalan Timantti: Yhtiön ja Koy Taloherttuan yhteishanke jatkui pienin aikataulumuutoksin. vuoden aikana investointikulut n. 10 Me. Viereisen uimahallin painumista johtuvien kustannusten jaosta ja menettelyistä toistaiseksi on sovittu konsernissa.

KOy Taloherttua: Perusparannus kohteessa Urkutie 3. Käyttöaste laski hieman. Timanttikorttelihanke jatkui investointiaika 2024-2026.

Koy Vatialan Kasarminportti: Yritystilasopimusten mukaiset lunastusohjelmat päättyivät ja yhtiö poistuu kaupungin omistuksesta.

Pirkanmaan Laatusännöinti Oy: Yhtiön toiminta ja liikevaihto kasvoivat. Henkilöstöä rekrytoitiin. Yhtiön varikko muutti Atrakujalta Lentolaan Mäkirinteentielle.

2.7.4 Arvio konserniyhtiöiden tulevasta kehityksestä

Kaupungin keskeisten tytäryhtiöiden osalta todetaan yhteisesti, että yhtiöt osallistuivat ja osallistuvat kukin tavallaan, joko valtuuston asettaman osinkotavoitteen korottamisen kautta tai avustusten vähentämisen kautta, talouden tasainottamiseen vuosina 2024-2026. Osa konserniyhtiöstä muuttaa toimitilansa kaupungin keskustaan rakentuvaan Timanttikortteliin.

Business Kangasala Oy:n toiminta jatkuu ostopalvelusopimuksen mukaisesti ja jatkaa aktiivista otettaan sekä vahvistaa osaltaan kaupungin elinvoimaisuutta ja yritysmyönteisyyttä. Yhteistyö kaupunkikonsernin sisällä ja ulkopuolisissa verkostoissa on tuottavaa ja monipuolista.

Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy:n perustoiminta jatkuu ennallaan. Strategia päivitetään.

Kangasalan Lämpö Oy:n osalta arvioidaan kaukolämmön ja maakaasun myyntimäärän pysyvän vuoden 2025 tasolla. Muutamana edellisenä vuotena poistojen taso on ollut tavanomaista korkeampi johtuen lämpölaitos- ja siirtolinjainvestoinneista.

Kangasalan Oksakiinteistöt Oy aloittaa varsinaisen toimintansa 1.1.2026. Vuokrasopimusneuvottelut Kangasalan kaupungin omistuksesta siirtyneiden kahdeksan sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen rakennusten osalta saatiin päätökseen.

Kangasalan Parkki Oy:n pysäköintimäärien kasvu jatkunee vakaana.

Kangasalan Uimahalli Oy:n asiakasmäärän ennakoidaan olevan jatkossakin erinomaisella tasolla seudun uimahallitarjonnan lisääntymisestä huolimatta. Yhtiö panostaa edelleen toiminnan laadukkuuteen, monipuolisuuteen ja markkinointiin. Talouden epävarmuutta aiheuttavat kiinteistön painumien ja niistä aiheutuvien vaurioiden mahdollisesta etenemisestä ja korjaustarpeista.

Kangasalan Vesi Oy:n varsinainen toiminta pysyy vakaana. Uudisrakentaminen jatkuu erityisesti Lamminrahkan alueella. Peruskorjausinvestointien määrä nousee ja rahoitustarve on kasvussa.

Kangasala-talo Oy:n toiminnan volyyymi tapahtumien osalta tulee jatkumaan vuoden 2025 tasolla. Kasvuvaraa on niukasti. Taidemuseossa järjestetään kaksi vaihtuvaa näyttelyä ja 3. kerroksen perusnäyttely uudistetaan.

KOY Kangasala Harjunsola I:n yhtiö purkautuu vuoden 2026 aikana.

KOY Kangasala Säästökeskuksen liiketiloilla pitkäaikaiset vuokralaiset. Yhtiön toiminta jatkuu vaakaana.

KOY Taloherttuan perustoiminta asuntojen vuokraajana jatkuu normaalisti. Yhtiö harkitsee huolellisesti oikea-aikaiset ja oikeat toimenpiteet asuinalueiden asuntokannan sopeuttamisessa.

KOY Timantin virasto-osan käyttöönotto tapahtuu 3/2026 ja vastikkeet käynnistyvät. Riski hankebudjetin osalta osin realisoitunut ja loput selviävät tulevan vuoden aikana.

Pirkanmaan Laatusännöinti Oy varautuu kasvuun ja keskittyy strategiansa mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen, liikevaihdon kasvuun sekä kannattavuuteen.

2.7.5 Kaupunginhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Vastuutaho: Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa miten konsernivalvonta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon tulee pohjautua dokumentoituun tietoon.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Hallintosäännön § 26: "Kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin johtamisesta sekä omistajapolitiikan, konserniohjauksen ja konsernivalvonnan toteuttamisesta kuntalain tarkoittamalla tavalla."

Hallintosäännön 27 §:n mukaan hallintojohtaja vastaa omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan valmistelusta.

Kuntalain 14 §:n mukaisesti valtuusto on päättänyt 17.11.2014 Kangasalan kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Lisäksi kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 15.5.2017 § 157.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kaupunginhallituksen selonteon tueksi on toteutettu kaupunkikonsernin keskeisten tytäryhtiöiden toimitusjohtajille, joiden omistusosuus on 100 % tai merkittävä (Business Kangasala Oy, Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Kangasalan Lämpö Oy, Kangasalan Parkki Oy, Kangasalan Uimahalli Oy, Kangasalan Vesi Oy, Kangasala-talo Oy, Koy Kangasalan Säästökeskus, Koy Kangasalan Timantti, Koy Taloherttua ja Pirkanmaan Laatusännöinti Oy), kirjallinen arviointi, jonka perusteella tehdään selkoa yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen edellyttämistä osa-alueista. Kysymykset on laadittu soveltaen yleisohjeen kappaletta 3.7.4. Kaikki yhtiöt vastasivat.

Arvioinnissa tuli ottaa kantaa välillä 1...4, kuinka oman konsernivalvonnan osa-alueet ovat toteutuneet.

1. ei ollenkaan,
2. jonkin verran, vähän,
3. kohtuullisesti, hyvin,
4. erinomaisesti, täysin kunnossa,
5. en osaa sanoa

A) Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

1) Johtamistapa ja valvontakulttuuri luovat perustan hyvälle hallinnolle ja edistävät tavoitteiden saavuttamista?	3,6
2) Konserniohjeessa on määritetty tarkoituksenmukaisesti konsernijohto ja sen vastuut?	3,6
3) Ovatko kaupungin ohjeistukset yhtiölle ajantasaiset ja riittävät?	4,0
4) Varmistaako ohjeistus ajantasaisen raportoinnin?	4,0
5) Varmistaako ohjeistus konsernijohtoon riittävästi ajan tasalla pitämisen?	4,0
6) Onko tiedonkulku kumpaankin suuntaan järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla?	3,6

B) Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

7) Ovatko omistajan yhtiölle asettamat tavoitteet tarkoituksenmukaiset ja riittävät?	3,7
8) Ovatko asetetut tavoitteet toteutuneet?	3,6
9) Ovatko kiinteistöosakeyhtiöt varautuneet riittävästi tuleviin korvausinvestointeihin? Onko pts laadittu? (3 eos)	3,6

C) Toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

10) Ovatko tytäryhteisöjen raportointi investointitarpeista ja niihin varautumisesta oikeaa ja riittävää? (1 eos)	3,8
11) Ovatko tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointijärjestelmät toimivia?	3,6
12) Raportoidaanko konsernijohtolle toiminnan volyymissa tapahtuneista merkittävistä muutoksista?	4,0
13) Raportoidaanko konsernijohtolle yhtiön toimintaympäristön merkittävästä muutoksista?	3,6
14) Raportoidaanko konsernijohtolle yhtiön strategiasta ja suunnitelmista ja niiden toteutumisesta?	3,7
15) Onko konserniyhteisöjen hallitusten kokousten esityslistat ja pöytäkirjat toimitettu konsernijohtolle kysyttäessä? (2 eos)	3,3

D) Riskienhallinnan järjestelmien toimivuus tytär- ja osakkuusyhtiöissä

16) Onko yhtiössä hyväksytty ja otettu käyttöön kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje?	3,6
17) Ovatko yhtiön riskienhallintakartoitukset tehty kattavasti ja ovatko ne ajan tasalla?	3,7
18) Saako konsernijohto riittävästi ja luotettavaa tietoa konserniyhteisön riskienhallinnan riittävydestä ja tehokkuudesta?	3,7

19) Onko konsernijohtolla perusteltu käsitys konserniyhteisön keskeisistä toimintaan ja talouteen liittyvistä riskeistä ja riskienhallinnan riittävydestä?	3,7
20) Onko kaupunkikonsernin eettiset periaatteet otettu käyttöön?	3,9
21) Onko yhtiön hallitus toteuttanut toimintavuonna itsearviointia?	9 kyllä
22) Onko yhtiön toimitusjohtajan kanssa käyty kehityskeskustelu?	4 kyllä
23) Onko yhtiön lähipiirin kanssa tehty liiketoimintaa (pl. emo- ja sisaryhtiöt)?	10 ei
24) Onko yhtiöönne liittyen tietoonne tullut korruptioon, lahjontaan tai ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita?	11 ei
25) Onko yhtiöllä systemaattiset ulkoisen tiedottamisen tiedotuskanavat ja menettelyt?	11 kyllä
26) Onko yhtiöllä systemaattiset sisäisen tiedottamisen tiedotuskanavat ja menettelyt?	11 kyllä
27) Soveltaako yhtiö toiminnassa tietosuojalain ja EU:n yleisen tietosuojasetuksen tavoitteita? (henkilötietojen käsittely)	11 kyllä

Kaupunginhallitus toteaa, että kirjallisen arvioinnin perusteella konsernivalvonnan osa-alueet on järjestetty erinomaisesti 3,7/4 (kaikkien kysymysten keskiarvo vuonna 2024 3,7 ja 2023 3,5). Parhaiten onnistuneeksi osa-alueeksi koettiin edellisvuoden tapaan toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa. Toiseksi parhaaseen kokonaisarvioon ylsi riskienhallinnan järjestelmien toimivuus.

Ensimmäisessä osion "Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa" vastaukset liittyen ajantasaisesta ohjeistuksesta, ajan tasalla pitämisestä ja raportoinnin ajantasaisuudesta saivat täydet pisteet. Kuitenkin tiedonkulussa koetaan vieläkin olevan parannettavaa.

Tavoitteiden asettamiseen ja toteutumisen arviointeihin oltiin pääsääntöisesti tyytyväisiä. Kiinteistöosakeyhtiöissä ja varauduttu hyvin korvausinvestointeihin (3,6).

Toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan osiossa tulokset muuttuivat osin nousevasti ja laskevasti verrattuna edelliseen vuoteen. Täydet pisteet sai vastaus liittyen yhtiöiden raportointiin toiminnan volyymin merkittävistä muutoksista.

Osio riskienhallinnan ja järjestelmien toimivuus tytäryhtiöissä sai edellisestä arvioinnista kauttaaltaan hieman heikentyneen arvion, vaikka kokonaistulos on (3,7/4). Kaupunkikonsernin eettiset periaatteet tunnetaan yhtiöissä kiitettävästi.

Lopuksi yhtiöiltä kysyttiin hallitusten ja toimitusjohtajien itsearvioinneista/kehityskeskusteluista. Hallitukset ovat arvioineet omaa toimintaansa kahta lukuun ottamatta kaikissa vastanneista yhtiöistä. Konsernin yhteinen pohja hallituksen itsearviointiin on annettu avuksi yhtiöille. Toimitusjohtajien

kanssa ei ole käyty vuosittaista kehityskeskustelua kaikissa yhtiöissä ja luku on pienentynyt edellisvuodesta.

Arviota pyydettiin myös tiedoista yhtiöiden lähipiiriin kohdistuvasta liiketoiminnasta (pl. emo- tai sisäyhtiöt), mikä vaikuttaa yhtiön luotettavuuden yleiseen arviointiin. Samoin kysymys liittyen korruptioon jne. on kysymys, jolla halutaan varmistaa yhtiöiden huomion kiinnittäminen mahdollisiin riskeihin.

Samassa yhteydessä yhtiöitä on pyydetty esittämään lyhyt kuvaus heidän oman sisäisen valvontansa ja riskien hallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus toteaa, että vastausten perusteella kokonaistilanne on edelleen varsin hyvällä tasolla. Vuonna 2025 on kaupungin tytäryhtiöiden hallituksissa tapahtunut runsaasti henkilövaihdoksia, mikä oletettavasti näkyy tuloksissa. Vuonna 2025 päivitettiin myös konserniohje, mutta ohje ja sen mukaiset menettelyt on sisäistetty pääsääntöisesti hyvin.

Kaupunkikonsernin toimivuuteen ja kokonaisuuteen on kiinnitetty huomiota ja tehty toimenpiteitä. Mm. konsernijohto ja yhtiöiden hallitukset tapaavat vuosittain valtuuston asettamien tavoitteiden täsmentämiseksi. Viime vuosina myös hallitusten puheenjohtajat on otettu tiiviimmin yhteistyöhön mukaan. Yhteisiä teemoja ja mallipohjia eri tarpeisiin on hyödynnetty. Koko konsernin kattavia yhteisiä tavoitteita ja haasteita on ratkottu yhdessä. Säännöllinen yhteydenpito kaupunkikonsernin yhteistyöryhmässä, Kangasalan konserniohje, Kangasalan omistajapolitiikka –asiakirja, Palkitsemisperusteet ja Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje Kangasalan kuntakonsernissa -ohje ovat vakiinnuttaneet toimintatapoja ja tavoitteita.

2.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

16.3.2026

KANGASALAN KAUPUNKI

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, 1000 euroa

	2025	2024
Toimintatuotot	43 951	44 424
Toimintakulut	-134 621	-125 116
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappi-osta)	92	-38
Toimintakate	-90 578	-80 730
Verotulot	90 695	88 676
Valtionosuudet	19 824	19 901
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 925	-2 119
Korkotuotot	238	257
Muut rahoitustuotot	16 090	9 791
Korkokulut	-4 733	-4 542
Muut rahoituskulut	-13 520	-7 625
Vuosikate	18 016	25 728
Poistot ja arvonalentumiset	-15 567	-19 597
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 849	-18 564
Omistuksen eliminointierot	-32	
Arvonalentumiset	-686	-1 033
Satunnaiset erät	33	180
Tilikauden tulos	2 482	6 311
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-337	-293
Laskennalliset verot	-16	36
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-13	9
Tilikauden ali-/ylijäämä	2 117	6 063

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut %	32,6	35,5
Vuosikate/poistot %	116,0	131,3
Vuosikate €/asukas	524	757
Asukasmäärä 31.12.	34 379	33 951

Konsernin rahoituslaskelma 2025 ja sen tunnusluvut

19.3.2026

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 016	25 292
Satunnaiset erät	33	7
Tilikauden verot	-337	-293
Tulorahoituksen korjauserät	-727	-1 004
	16 986	24 002
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 988	-53 275
Rahoitusosuudet investointimenoihin	365	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 505	2 474
	-43 118	-50 801
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26 132	-26 799
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-362	-119
Antolainasaamisten vähennykset	311	65
	-51	-54
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 483	55 308
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 060	-23 002
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-301	-381
	20 123	31 925
Oman pääoman muutokset	-1 440	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 269	132
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-32
Saamisten muutos	145	-34
Korottomien velkojen muutos	343	-2 333
	1 759	-2 267
Rahoituksen rahavirta	20 390	29 603
Rahavarojen muutos	-5 742	2 805
Rahavarat 31.12.	57 748	63 490
Rahavarat 1.1.	63 490	60 685
Rahavarojen muutos	-5 742	2 805

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Investointien tulorahoitus%	39,5	47,5
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä (5) vuodelta 1000 e	-101 826	-73 174
Lainanhoitokate	0,9	1,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	1,1
Kassan riittävyys	95,5	108
Asukasmäärä 31.12.	34 379	33 951

Konsernitase 2025 ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE		
1 000 euroa		
VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	36	36
Muut pitkävaikutteiset menot	98	101
Aineettomat hyödykkeet	133	137
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	36 665	35 502
Rakennukset	175 340	141 498
Kiinteät rakenteet ja laitteet	71 854	69 171
Koneet ja kalusto	6 063	6 030
Muut aineelliset hyödykkeet	1 102	1 182
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	50 233	59 043
Aineelliset hyödykkeet	341 257	312 426
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	1 047	955
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	7 878	8 519
Muut saamiset	742	691
Sijoitukset	9 667	10 165
PYSYVÄT VASTAAVAT	351 057	322 728
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	322	331
Lahjoitusrahastojen varat	3 921	3 837
Muut toimeksiantojen varat	175	206
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 418	4 374
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	168	167
Valmiit tuotteet	0	2
Vaihto-omaisuus	168	169
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	75
Muut saamiset	113	97
Siirtosaamiset	3	0
Pitkäaikaiset saamiset	116	172
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 151	4 456
Lainasaamiset	0	30
Muut saamiset	1 745	2 605
Siirtosaamiset	2 616	1 510
Lyhytaikaiset saamiset	8 512	8 600
Saamiset	8 628	8 773
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	68	68
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	373	378
Muut arvopaperit	30 794	28 298
Rahoitusarvopaperit	31 235	28 744
Rahat ja pankkisaamiset	26 513	34 746
VAIHTUVAT VASTAAVAT	66 543	72 432
VASTAAVAA	422 018	399 534

KONSERNITASE		
1000 euroa		
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 199	63 199
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	886	887
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	97 153	92 530
Tilikauden yli-/alijäämä	2 117	6 063
OMA PÄÄOMA	163 355	162 679
VÄHEMMISTÖOSUDET	331	318
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	322	331
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 921	2 811
Muut toimeksiantojen pääomat	848	634
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 090	3 777
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	156 338	149 377
Pääomalainat	29 684	19 000
Saadut ennakot	1 077	1 077
Ostovelat	4	2
Muut velat	17 510	17 495
Siirtovelat	0	73
Pitkäaikainen vieras pääoma	204 613	187 024
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 966	19 804
Pääomalainat	316	0
Lainat muilta luotonantajilta	556	556
Saadut ennakot	601	619
Ostovelat	11 495	11 672
Muut velat	2 573	2 123
Siirtovelat	9 955	9 811
Laskennalliset verovelat	1 167	1 152
Lyhytaikainen vieras pääoma	48 628	45 736
VIERAS PÄÄOMA	253 241	232 760
VASTATTAVAA	422 018	399 534

*2025 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä sisältää 1,0 milj. euroa Björkqvist-rahaston aiempien tilikausien oikaisua sekä Kiinteistö Oy Taloherttuan aiempien tilikausien poistojen oikaisua 0,4 milj. euroa.

Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste,%	38,9	41,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	162,9	151,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	99 270	98 593
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas	2 888	2 903
Konsernin lainat €/asukas	6 076	5 557
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	208 860	188 737
Konsernin vuokravastuut 31.12. milj. euroa	14,8	14,3
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 euroa	223 939	203 008
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	6 514	5 977
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1 000 euroa	0	0
Konsernin henkilöstömäärä	1 359	1 379
Konsernin henkilöstömäärä keskimäärin	32	30
Asukasmäärä 31.12.	34 379	33 951

2.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n 3 mom. mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupungin tilikauden tulos oli 29 933 903 euroa. Kaupunginhallitus esittää valtuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että tilikauden tuloksesta muodostetaan investointivarauksia taloussuunnitelmassa yksilöityihin investointikohteisiin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti. Investointivarausten avulla tasataan kaupungin investointien aiheuttamia menovaihteluita sekä varmistetaan talouden hallittu kehitys tulevina vuosina. Investointivaraus kohdistetaan taloussuunnitelmassa nimettyihin investointihankkeisiin seuraavasti:

Investointikohde	Aikataulu taloussuunnitelmassa	Investointi taloussuunnitelmassa (M€)	Investointivaraus TP2025 (M€)
Mt 3403 Korvenperäntie	2024-2027	1,7	1,7
Mobilian P-alue	2026	1,5	1,5
Kirkkoharjun koulu, peruskorjaus	2025-2028	16,0	16
Liuksialan koulu, peruskorjaus	2025-2026	3,0	3,0
Vatialan päiväkotit, uusi	2026-2028	8,2	7
		30,4	29,2

Investointivarausten muodostaminen ja myöhempi purkaminen toteutetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden ja kaupungin hyväksytyn investointisuunnitelman mukaisesti. Varausten purkaminen tapahtuu hyödykkeen poistoaikataulun suhteessa.

Aiempina tilikausina tehdyistä investointivarauksista puretaan 2 000 000 euroa kohteessa Lemetty ja kirjataan kohteeseen liittyvä poistoeron lisäys 2 000 000 euroa.

Tilikauden tulos ja tilinpäätössiirrot muodostavat tilikauden yli-/alijäämän. Tilinpäätössiirtojen jälkeen jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä on 1 204 797 euroa. Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä siirretään taseen oman pääoman erään edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä.

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä yhteensä 84,5 milj. euroa.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen palvelukeskuksittain

Talous

19.2.2026

STRATEGINEN JOHTO, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	6 072 408	6 176 152	0	6 176 152	103 744	98,32 %	6 577 444
ulkoiset	1 638 774	1 080 000	0	1 080 000	-558 774	151,74 %	2 597 518
sisäiset	4 433 633	5 096 152	0	5 096 152	662 519	87,00 %	3 979 926
Toimintakulut	-22 437 617	-22 572 740	0	-22 572 740	-135 123	99,40 %	-16 762 910
ulkoiset	-21 085 779	-21 400 000	0	-21 400 000	-314 221	98,53 %	-15 619 136
sisäiset	-1 351 837	-1 172 740	0	-1 172 740	179 098	115,27 %	-1 143 774
Toimintakate	-16 365 209	-16 396 588	0	-16 396 588	-31 379	99,81 %	-10 185 465
Poistot ja arvonalentumiset	-109 235				109 235		

SIVISTYSKESKUS, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	4 439 164	3 652 148	200 000	3 852 148	-587 016	115,24 %	4 850 776
ulkoiset	4 439 164	3 652 148	200 000	3 852 148	-587 016	115,24 %	4 850 776
sisäiset							
Toimintakulut	-88 198 241	-88 241 706	-230 000	-88 471 706	-273 466	99,69 %	-85 482 012
ulkoiset	-65 160 516	-65 208 937	-230 000	-65 438 937	-278 421	99,57 %	-62 443 544
sisäiset	-23 037 725	-23 032 770	0	-23 032 770	4 955	100,02 %	-23 038 468
Toimintakate	-83 759 076	-84 589 558	-30 000	-84 619 558	-860 482	98,98 %	-80 631 236
Poistot ja arvonalentumiset	-1 000 830	-1 176 016	0	-1 176 016	-175 186	85,10 %	-994 553

Tekninen keskus, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	29 540 819	28 632 896	0	28 632 896	-907 923	103,17 %	30 133 672
ulkoiset	7 264 706	7 000 000	0	7 000 000	-264 706	103,78 %	7 335 145
sisäiset	22 276 113	21 632 896	0	21 632 896	-643 217	102,97 %	22 798 528
Toimintakulut	-31 370 909	-33 582 539	0	-33 582 539	-2 211 630	93,41 %	-29 790 676
ulkoiset	-29 050 725	-31 059 000	0	-31 059 000	-2 008 276	93,53 %	-27 125 331
sisäiset	-2 320 184	-2 523 539	0	-2 523 539	-203 354	91,94 %	-2 665 345
Toimintakate	-1 830 090	-4 949 643	0	-4 949 643	-3 119 554	36,97 %	342 996
Poistot ja arvonalentumiset	-8 313 903	-9 701 945	0	-9 701 945	-1 388 042	85,69 %	-10 829 673

Koko kaupunki, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	40 052 391	38 461 196	200 000	38 661 196	-1 391 195	103,60 %	41 561 893
ulkoiset	13 342 645	11 732 148	200 000	11 932 148	-1 410 497	111,82 %	14 783 439
sisäiset	26 709 746	26 729 048	0	26 729 048	19 302	99,93 %	26 778 454
Toimintakulut	-142 006 766	-144 396 985	-230 000	-144 626 985	-2 620 218,8	98,19 %	-132 035 598
ulkoiset	-115 297 020	-117 667 937	-230 000	-117 897 937	-2 600 917	97,79 %	-105 188 011
sisäiset	-26 709 746	-26 729 048	0	-26 729 048	-19 302	99,93 %	-26 847 587
Toimintakate	-101 954 375	-105 935 789	-30 000	-105 965 789	-4 011 414	96,21 %	-90 473 705
Poistot ja arvonalentumiset	-9 423 969	-10 877 961	0	-10 877 961	-1 453 992	86,63 %	-11 824 226

2024, ei sis. vesi -II

Koko kaupunki, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024 (ml. Vesi II)
Toimintatuotot	40 052 391	38 461 196	200 000	38 661 196	-1 391 195	103,60%	50 781 275
ulkoiset	13 342 645	11 732 148	200 000	11 932 148	-1 410 497	111,82%	23 616 571
sisäiset	26 709 746	26 729 048	0	26 729 048	19 302	99,93%	27 164 704
Toimintakulut	-142 006 766	-144 396 984	-230 000	-144 626 985	-2620218,8	98,19%	-138 497 809
ulkoiset	-115 297 020	-117 667 937	-230 000	-117 897 937	-2 600 917	97,79%	-111 333 105
sisäiset	-26 709 746	-26 729 048	0	-26 729 048	-19 302	99,93%	-27 164 704
Toimintakate	-101 954 375	-105 935 789	-30 000	-105 965 789	-4 011 414	96,21%	-87 716 534
Poistot ja arvonalentumiset	-9 423 969	-10 877 961	0	-10 877 961	-1 453 992	86,63 %	-14 637 366

2024, ml. vesi II

3.1.2 Strateginen johto

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja Oskari Auvinen

Talous

19.2.2026

STRATEGINEN JOHTO, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkeama	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	6 072 408	6 176 152	0	6 176 152	103 744	98,32 %	6 577 444
ulkoiset	1 638 774	1 080 000	0	1 080 000	-558 774	151,74 %	2 597 518
sisäiset	4 433 633	5 096 152	0	5 096 152	662 519	87,00 %	3 979 926
Toimintakulut	-22 437 617	-22 572 740	0	-22 572 740	-135 123	99,40 %	-16 762 910
ulkoiset	-21 085 779	-21 400 000	0	-21 400 000	-314 221	98,53 %	-15 619 136
sisäiset	-1 351 837	-1 172 740	0	-1 172 740	179 098	115,27 %	-1 143 774
Toimintakate	-16 365 209	-16 396 588	0	-16 396 588	-31 379	99,81 %	-10 185 465
Poistot ja arvonalentumiset	-109 235				109 235		

Investoinnit

Strateginen johto, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkeama	Tot.-% MTA	2024
Tuotot	261 953	20 000			241 953	1309,77 %	136 189
Kulut	-2 997 914	-3 000 000			2 086	99,93 %	-3 843 210
Netto	-2 735 961	-2 980 000			244 039	91,81 %	-3 707 021

TP2025-luvut eivät sisällä Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidollisia eräiä.

Investoinnit

Strateginen johto, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkeama	Tot.-% MTA	2024
Tuotot	25 879 404	24 540 000			1 339 404	105,46 %	136 189
Kulut	-33 565 598	-29 945 000			-3 620 598	112,09 %	-3 843 210
Netto	-7 686 194	-5 405 000			-2 281 194	142,21 %	-3 707 021

TP2025-luvut sisältävät Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidolliset erät, joiden arvio esitettiin vuoden 2026 talousarviokirjan kaupunkitasoisessa rahoituslaskelmassa. Näitä erä ei esitetty vuoden 2025 talousarvioasiakirjassa strategisen johdon investoinneissa, koska kirjaustapa tarkentui vasta vuoden 2025 aikana.

Toimintaympäristö

Strateginen johto muodostuu seuraavista tehtävistä: vaalit, tarkastustoimi ja strateginen johto, kehittämispalvelut, henkilöstöpalvelut, viestintä, työllisyyspalvelut, talous- ja tietohallintopalvelut, toimistopalvelut, lakimiespalvelut, logistiikkapalvelut, liikennesuunnittelu, verotus sekä omistajaohjaus.

Valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin. Kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvinvoinnille vaikuttamalla yhteiskunnalliseen kehitykseen, johtamalla ja kehittämällä strategista

suunnittelua ja kaupungin hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kaupunkistrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueita ovat mm. palvelut, talous ja maankäyttö, asunto-, elinkeino- ja maapolitiikka, työllisyyspalvelut, edunvalvonta, kuntien välinen yhteistoiminta, sidosryhmät ja tiedottaminen, omistajapolitiikka, konserniohjaus ja konsernivalvonta.

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalilain mukaisista sille kuuluvista tehtävistä vaalien järjestämiseksi kaupungissa.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Talous- ja tietohallintopalvelut tukevat kaupungin strategista johtamista sekä palvelukeskusten toimintaa taloushallinnon sekä keskitettyjen tietohallintopalvelujen rutiini- ja asiantuntijapalveluilla. Talouspalvelut vastaavat taloushallintokokonaisuuden ulkoistetun palvelun ohjauksesta ja valvonnasta yhteistyössä kaupungin taloustyöryhmän kanssa. Talouspalvelut tuottavat virallisen talousraportoinnin hallitukselle ja valtuustolle sekä vastaavat johdon raportoinnin kehittämisestä yhteistyössä kehittämispalvelujen kanssa. Tietohallintopalvelut ohjaavat ja valvovat perustietotekniikkapalvelujen tuottamista yhteistyössä Tampereen ja muiden kehyskuntien kanssa. Lisäksi tietohallintopalvelut toimivat kaupunkiorganisaation asiantuntijana teknologia- ja tietojärjestelmähankintoihin, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvissä asioissa.

Kehittämispalvelut tuottaa digitaalisia ratkaisuita ja koordinoi kaupungin sisäistä ja ulkoista kehittämistoimintaa, kuten tiedolla johtamisen kehittämistä, kymppi+5- ja digityöryhmän työskentelyä sekä palveluverkkotyötä. Kehittämispalvelut osallistuu kaupunkitason näkökulmasta kaupungin eri valmistelu-, projekti- ja selvitystehtäviin.

Toimistopalvelut tukee kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua (kaupunginvirasto I ja Kaupunki-info) sekä tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon kokonaisuuden.

Liikennesuunnittelu- ja logistiikkapalvelut vastaavat kaupungin kuljetuksista ja joukkoliikenteestä.

Lakimiespalvelut vastaa kaupungin oikeudellisista asiantuntijapalveluista sekä keskusvaalilautakunnan sihteerin ja pysäköinninvalvojan tehtävien hoitamisesta.

Viestintä tuottaa asukkaille ja muille sidosryhmille tietoa kaupungin toiminnasta, edistää vuorovaikutusta ja osallistumista sekä päätöksenteon avoimuutta. Strategian mukaisella viestinnällä tuetaan kaupungin tavoitteiden saavuttamista. Tapatumien koordinointi sisältyy viestinnän tehtäviin.

Työllisyyspalveluista vastaava työelämä- ja kotoutumispalveluiden tehtäväalue vastaa Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tehtäväalueelle on keskitetty kunnan järjestämismääräyksiin kuuluvat kunnan omat kotoutumispalvelut sekä nuorten työelämäpalvelut ml. lakisääteinen nuorten Ohjaamo-palvelu. Koulujen ja oppilaitosten kanssa tehdään jatkuvaa tiivistä yhteistyötä nuorten työelämäkoulutuksen ja urasuunnittelun kehittämiseksi. Kaupunkilaisten työelämäosallisuutta lisätään yhteistyössä hyvinvointialueen, kelan, järjestöjen ja seurakunnan kanssa.

Henkilöstöpalvelut johtaa, koordinoi ja kehittää organisaation henkilöstöasioita esihenkilötyön tukena. Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden määrä oli 31.12.2025 tilanteen mukaisesti 1276 (vakituksia palvelussuhteita 1115). Toimintakauden aikana henkilöstömäärä on hieman tätä suurempi.

Business Kangasala Oy vastaa kaupungin elinkeino- ja matkailupalveluista. Elinkeinopalveluilla tuetaan yritysten ja niiden toimintaympäristön kehittymistä sekä uudistumista. Houkuttelemme yrityksiä sijoittumaan kaupunkiin aktiivisella markkinoinnilla ja tonttipolitiikalla. Yhtiö edistää matkailua Kangasalla ja kehittää matkailuelinkeinoa kaupungin strategian mukaisesti.

Painopistealueet

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin kehitystä kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Valtuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa on 9 laajaa tavoitetta. Vuonna 2025 nykyinen valtuusto on luonut kattavan tilannekuvan toimintaympäristöstä ja aloittanut kaupunkistrategian 2033 valmistelun 1.6.2025 aloittaneen valtuuston hyväksyttäväksi. Prosessia johtaa kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus johtaa talousarvion valmistelua ja talouden hallintaa kaupunkistrategian mukaisesti pitäen tulot ja menot tasapainossa pitkällä aikavälillä. Kangasalan kaupungin talouden näkymät heikkenivät syksyn 2023 aikana usean tekijän yhteisvaikutuksesta. Kaupunginhallitus käynnisti kolmivuotisen talous- ja tuottavuusohjelman. Vuoden 2025 talousarvio jatkoi talous- ja tuottavuusohjelmaa eri toimenpiteillä niin, että talousarviossa esitettiin miljoonan euron tasapainotustoimenpiteet täydentämään jo aiemmin päätettyjä toimenpiteitä. Talous- ja tuottavuusohjelmaa täydennetään tarvittaessa erillispäätöksillä talousarviokäsittelyn lisäksi suunnitelmakaudella.

Tulo- ja menopohjan muutokset, samanaikaiset suuret investoinnit ja niistä seuraavat poistot vaikuttavat siten, että taloussuunnitelmakauden toiminnalliset tilinpäätökset muodostuvat alijäämäisiksi. Yksittäisinä vuosina suunnitelmakaudella on mahdollista kertaluontoisilla toimenpiteillä (Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 2025 ja sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen 2026) sekä pitkäkestoisilla toimenpiteillä (talous- ja tuottavuusohjelma, poistosuunnitelman muutos) saavuttaa kirjanpidollisesti ylijäämäinen tilikauden tulos. Arvio vaikutuksista ja tarvittavista toimenpiteistä laaditaan osana vuosittaista talousarviovalmistelua.

Kymppi +5 suunnittelulla varaudutaan investointien, kasvun ja toimintaympäristön muutoksiin. Päätösten vaikuttavuuden arvioinnin merkitys on kasvanut entisestään. Edunvalvontaa toteutetaan valmisteilla olevan edunvalvontasuunnitelman mukaisesti ja yhteistyössä eri tahojen, kuten Pirkanmaan liiton ja Pro9-tie verkoston kanssa.

Tampereen seudun työllisyysalueelta Kangasalle hankittavien te-palveluiden järjestäminen perustuu työllisyysalueen kuntien kesken laatimaan yhteistoimintasopimukseen. Sopimukseen perustuen työllisyysalue tarjoaa lakisääteiset te-palvelut pääosin lähipalveluna Kangasalle kuntalaisille sekä paikallisille työnantajille. Osa palveluista kuten työnantajien muutosturvapalvelut on keskitetty työllisyysalueen vastuukuntaan Tampereelle. Palvelutoiminnan paikallista toteutumista tarkoituksenmukaisesti varmistaa syksyllä 2025 toimintansa aloittanut paikallinen koordinaatioryhmä, jossa on edustus Kangasalan kaupungilta, työllisyysalueen vastuukunta Tampereelta sekä useista oppilaitoksista. Lakisääteiset te-palvelut sovitetaan yhteen kunnan yleisen toimialan mukaisten työllistymistä edistävien palveluiden kanssa sekä kunnan omien kotoutumista ja kansainvälistymistä tukevien palveluiden kanssa.

Kaupunginhallitus johtaa strategisen yleiskaavan toimeenpanoa. Kangasala tekee yhdessä Tampereen kaupunkiseudun kanssa yhteistyötä seudun kehittämiseksi. Lisäksi yhteistyötä tehdään tarkoituksenmukaisesti kuntien välillä kaikilla kaupungin raja-alueilla. Keskeisimmät ja tärkeimmät yhteistyökohteet Tampereen kaupungin kanssa ovat Lamminrahka-Ojalan alue sekä Tarastenjärven ja Saarenmaan elinkeinoalueet. Kaikessa kehittämistyössä huomioidaan MAL-sopimuksen tavoitteet. Kangasala osallistuu valtakunnallisen kehyskuntaverkoston työskentelyyn.

Kaupunginhallitus arvioi konsernirakenteen osalta tarkoituksenmukaisen omistamisen perusteita omistajapolitiikkaan perustuen. Kaupunkistrategian mukaisesti kaikelle omistukselle on perusteet ja kehitystavoitteet. Konserniohje päivitettiin. Se yhtenäistää konserniyhtiöiden ohjaamista ja toimintaa. Konserniohjausta ja konsernin kokonaisuutta toteutettiin tiiviisti mm. siten, että konserni-johto tapasi keskeisten kaupungin omistamien yhtiöiden hallituksia. Lisäksi kaupunkikonsernin yhteistyöryhmän toiminta oli aktiivista.

Konsernivalvontaa ja riskienhallintaa toteutettiin koko kaupunkikonsernissa voimassa olevan kaupunginhallituksen hyväksymän ohjeen mukaisesti. Valtuuston hyväksymät kaupunkikonsernin eettisten periaatteiden ja toimintatapojen ohjeistusta juurrutettiin.

Henkilöstötyötä ohjasi kaupunkistrategia ja henkilöstö- ja työhyvinvointiohjelma. Jatkoimme johtamisen ja esihenkilötyön vahvistamista vuonna 2023 aloitetun kaupunkistrategian toteutusta tukevan koulutuksen puitteissa (Onnistumme yhdessä -koulutuskokonaisuus). Painopisteenä oli lisäksi työnantajakuvan vahvistaminen, henkilöstön saatavuus sekä työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukeminen. Kehitimme edelleen työntekijäkokemusta. Työterveyspalvelujen osalta aloitimme uuden sopimuskauden Pihlajalinnan kanssa 1.1.2025 lukien ja koordinoimme työterveyden toimintaa. Työkykyjohtamista korostettiin edelleen sairauspoissaolojen vähentämiseksi työkykyprosesseja tehostaen. Jatkomme Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala –hyvinvointihanketta. Kehitimme palkkausjärjestelmiä valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja otimme käyttöön tasopalkkajärjestelmän

KVTES-alueella sekä OVTESin G-liitteessä (varhaiskasvatus). Tuimme 1.1.2025 toteutunutta Kangasalan Vesi -liikelaitoksen liikkeenluovutusta henkilöstöasioiden osalta. Lisäksi vuoden alussa toteutui te-palvelu-uudistus henkilöstösiirtoineen.

Kaupungin elinkeino- ja matkailupalvelut tuottaa Business Kangasala Oy. Kaupunginhallitus hyväksyy ostopalvelusopimuksen yhtiön kanssa. Yhtiön tehtävänä on toteuttaa kaupungin elinkeino- ja matkailuohjelmaa. Lisäksi yhtiö vastaa vaikuttavasta yhteistyöstä Business Tampereen ja paikallisten yrittäjyysyhdistysten kanssa. Kangasalan kaupunki ja Kuhmoisten ja Pälkäneen kunnat solmivat sopimuksen matkailun kehittämiseksi kolmen kunnan yhteistyönä. Sopimusta operoi Business Kangasala Oy.

Business Kangasala Oy toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri palvelukeskusten kanssa. Keskeisiä kehityshankkeita ovat tonttivarannon riittävyys, Lamminrahkan yritystonttien myynti ja markkinointi, Saarenmaan tulevan elinkeinoalueen kehittäminen ja Tarasten kiertotalousalueen edistäminen yhteistyössä alueen kehittäjän kanssa. Yhtiö osallistuu aktiivisesti yrittäjyyskasvatukseen, keskustan alueen kehittämiseen, toimivien yritysten palvelemiseen ja huolehtii sijoittumispalveluista alueelle tuleville yrityksille.

Keskusta-alueen uudistamisesta, uusien asuin- ja elinkeinoalueiden rakentumisesta sekä tonttitarjonnasta viestittiin aktiivisesti. Työnantajakuvaa vahvistettiin muun muassa työntekijätarinoilla, nostamalla työhyvinvointityötä ja Hyvän mielen työpaikka -tunnustusta esiin sekä panostamalla monikanavaiseseen rekrytointi- ja medianäkyvyyteen. Tapahtumallisuutta edistettiin uudistamalla tapahtumakalenteri ja päivittämällä ohjeistusta. Verkkoviestintää ja digitaalisia palveluita kehitettiin toteuttamalla uusi verkkosivusto.

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat

Kokonaisuutena strategisen johdon toimintatuotot ja -kulut toteutuivat positiivisemmin kuin talousarviossa. Strategisen johdon toimintatuotot olivat noin 1,6 milj. euroa ja ne ylittivät talousarvion noin 0,6 milj. eurolla. Ylitys koostui pääosin maa-alueiden myyntivoitoista. Strategisen johdon toimintakulut olivat 21,1 milj. euroa, mikä oli 0,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna toimintakulut kasvoivat 5,5 milj. euroa ja 35 %. Muutos selittyy pääosin TE-palvelu-uudistuksella sekä työttömyysturvan kuntaosuuden voimakkaalla kasvulla.

Henkilöstöpalveluissa työympäristötyön, työpaikkaruokailun ja työhyvinvoinnin toiminnoissa sekä koulutusmäärärahoissa tuli säästöä verrattuna talousarvioon. Palkanlaskennan kustannuksiin heijastuu Sarastian hinnoittelu ja tasopalkkamutoksen toteutustapa, jossa Sarastian palveluiden tarve oli ennakoitua vähäisempi. Työterveyshuollon kustannukset alittuivat verrattuna budjetoi-
tuun.

Tietohallintopalveluissa seudullisen perustietotekniikkapalvelun kilpailutusprojektin hankintavaihe pidentyi noin vuodella alkuperäiseen suunnitelmaan nähden ja kilpailutus saatiin päätökseen vuoden 2025 lopulla. Ulkopuolisen asiantuntijatyön tarve oli suurempi kuin alun perin oli arvioitu. Tämän vuoksi projektin kokonaiskustannusten ennakoitaan kasvavan, mutta kulut jaksottuvat suunniteltua pidemmälle ajalle. Tästä syystä osa vuodelle 2025 suunnitelluista kuluista siirtyy vuodelle 2026.

Työttömyysturvan kuntaosuus on noussut kuukausittain vuonna 2025. Valtakunnallisesti vuoden 2025 talousarviolukujen ja ennusteen välillä oli keväällä tehdyissä arvioissa 60 miljoonan ero, josta merkittävin osa kohdistui suuriin kaupunkeihin sekä niiden kehyskuntiin. Tampereen seudun työllisyysalueen osuus koko Suomesta on noin 10 %. Vuoden 2025 työttömyysturvan kuntaosuus oli Kangasalla 3,3 milj. euroa, mikä oli noin 1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa. Tampereen seudun työllisyysalueen tilinpäätösennusteen mukaan Kangasalan maksuosuus työllisyysalueen yhteistoiminnannasta oli 3,6 milj. euroa, mikä on noin 0,7 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Budjettialitusta selittäviä tekijöitä olivat mm. työllisyysalueen alkuvuoden organisoitumisesta seurannut viive palveluiden täysimittaiseen käynnistämiseen, Tampereen kaupungin yhteistoimintamenettelyyn liittyneet rekrytointien jäädytykset sekä valtion maksaman, osin käyttämättä jääneen palveluvelan korvauksen tuloutus sopijakunnille.

Talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Kaupunginhallitus hyväksyi talous- ja tuottavuusohjelma 2.0:n 15.1.2024 §14 ja sen tavoitteita tarkennettiin 18.3.2024 § 73. Vuoden 2025 talousarvion tulo- ja menokehyksessä kevennettiin palvelukeskusten tasapainotustavoitetta 2 miljoonasta eurosta 1 miljoonaan euroon vuodelle 2025.

Strategisen johdon talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tai tuloja lisäävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 175 000 euroa. Vuonna 2025 tehtyjen talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 mukaisten toimenpiteiden arvioitu kustannusvaikutus vuositasolla oli yhteensä noin 355 000 euroa. Näistä päätöksistä noin 255 000 euroa oli vaikutukseltaan pysyviä ja 100 000 euroa määräaikaaisia. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut päätösten mukaisesti.

Strategisen johdon talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden menoja vähentävä tai tuloja lisäävä vaikutus vuonna 2025:

- Mobilia, rakentamisavustuksen lopettaminen vuoteen 2024, 100 000 eur
- Vaalien järjestämiskustannusten pienentäminen, 30 000 eur
- Koulutus-, työhyvinvointi- ja uudelleensijoitusmäärärahojen vähentäminen henkilöstöpalveluissa, 75 000 eur

- Palvelujen ostojen vähentäminen taloushallintopalveluissa, 50 000 eur
- Palvelujen ostojen vähentäminen elinkeinopalveluissa (Business Kangasala Oy), 30 000 eur
- YH-Kotien kaupungille maksaman ja edelleen Taloherttualle ohjaaman osingon madaltaminen, 20 000 eur
- Tuloutettavan osingon korotus: Pirkanmaan Laatusännöinti Oy 20 000 eur (toteutuu vuonna 2026), Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy 30 000 eur

Investoinnit

Strategisen johdon investoinnit toteutuivat varsinaisen toiminnan osalta talousarvion mukaisesti. Maa-alueiden ostoihin käytettiin 1 milj. euroa ja osakkeiden ostoihin 2 milj. euroa. Osakkeiden osto koostui konserniyhtiöiden pääomituksista (Taloherttua 1,6 milj. euroa ja KOy Kangasalan Tiimantti 0,4 milj. euroa).

STRATEGISET TAVOITTEET 2025

Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:

1. Elinvoiman edellytykset kunnossa ja 9. Tuottava ja tehokas Kangasala

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	2. Hiilineutraali ja kestävä kehitys Kangasala
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	7. Osallistava ja palveleva, sujuvan arjen Kangasala
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma vuonna 2025

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
1.1	Kehitämme valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä alueita yritystoiminnan tarpeisiin - Lamminrahka, Saarenmaa, Tarastenjärvi	Kaavoitus etenee suunnitellusti Saarenmaan ja Ruutanan yleiskaava-alueilla. Useita asemakaavoja yritysalueiden edistämiseksi on vireillä. Yrityksiä on ohjattu Tarastenjärven alueelle jatkokeskusteluihin aluetta operoivalle yritykselle.
1.7	Turvaamme te-palvelujen jatkuvuuden Kangasalla lähipalveluna yhteistyössä vastuukunta Tampereen kanssa	Työllisyysalueen tuottamat te-palvelut olivat käytettävissä Kangasalan toimipaikassa läpi toimintavuoden ilman palvelukatkoja.
1.8	Autamme alueen yrityksiä uuden työvoiman löytämisessä	Business Kangasala Oy ja kaupungin työelämä- ja kotoutumispalvelut jalkautuivat paikallisiin yrityksiin ja välittivät näistä yrityksistä löytyneet työvoimatarpeet työllisyysalueen Kangasalan toimipaikan asiantuntijoille työnvälityksen mahdollistamiseksi.
1.9	Edistämme työttömien pääsyä työhön tai muuhun ensisijaisempaan palveluun yhteistyöllä työllisyysalueen, työnantajien, oppilaitosten, hyvinvointialueen, kelan ja työttömien kesken	Työttömiä ohjattiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa heille soveltuviin hyvinvointia tai työllistymistä edistäviin palveluihin.
2.1	Kasvamme kestävästi, hiilineutraaliutta edistäen	Aloitettiin Green deal -sitoumuksen valmistelu yhdessä Kiertotalous Pirkanmaan kanssa. Vuoden 2025 talousarviolainan tarjouspyynnössä huomioitiin kestävän kehityksen kriteeri.
2.3	Ehkäisemme ilmastonmuutosta kulkutapamuotoihin vaikuttaen ja kestäväää liikumista edistäen	Asetettiin joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet vuoteen 2030 asti.
6.1	Ylläpidämme ja vahvistamme kaupungin hyvää imagoa työnantajana työvoimasta kilpaillaessa	Kehitimme palkkausjärjestelmiä ja otimme käyttöön tasopalkkajärjestelmän KVTES- ja

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
		OVTESin G-liitteen alueella (varhaiskasvatus). Panostimme rekrytointimarkkinointiin ja työnantajanäkyvyyteen sekä työnantajamielikuvan vahvistamiseen monipuolisin keinoin.
6.3	Kehitämme johtamista ja esihenkilötyötä	Toteutimme kaupunkistrategian toimeenpanoa tukevaa "Onnistumme yhdessä" koulutuskokonaisuutta. Olimme käyttööön uusien esihenkilöiden perehdytyskoulutuksen verkkokoulutuksena.
6.5	Panostamme työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja työyhteisötaitoihin	Jatkoimme Hyvinvoiva ja aktiivinen Kangasala-työhyvinvointihanketta.
6.6	Kannustamme henkilöstöä työn ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen	Copilot-tekoälyavustaja käytetään kokousavustajana, tiedonhankinnassa sekä erilaisten tekstien valmistelussa. Kannustimme henkilöstöä kehittämään toimintaa ja saimme vuoden innostavimman kunnan palkinnon KT Kunta- ja hyvinvointialueyönantajien ja pääsopijajärjestöjen Tärkeissä töissä-kampanjassa.
7.1	Kerromme aktiivisesti ja avoimesti toiminnastamme	Kuukausittaista tilastotilannekuvaa raporttina ja Internet-versiona on tuotettu kuntalaisille, henkilöstölle ja luottamushenkilöille tiedolla johtamisen tueksi.
7.2	Kuulemme palautteen ja kehitämme asiakaskokemusta	Kotisivu-uudistuksen yhteydessä kaupunki siirtyi yhteen palautejärjestelmään
7.6	Lisäämme sähköisiä palveluita kaupunkilaisille	Kaupungin uudet verkkosivut julkaistiin.
9.1	Pidämme tulot ja menot pysyvästi tasapainossa	Talouspalveluissa käytiin läpi valtionosuusrahoituksen laskentaperusteet sekä tehtiin vertailu keskeisistä eroista verrokkikuntiin. Taloussuunnittelussa jalkautettiin käyttöön uudistettu talouden ennustamisprosessi yhteistyössä taloustyöryhmän kanssa.

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
9.4	Kehitämme kaupunkikonsernia jatkuvan parantamisen periaatteella	Päivitetty konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 14.4.2025 § 37
9.5	Kaikella omistuksella on oltava tarkoitus ja tavoite	Päätettiin perustaa Kangasalan Oksakiinteistöt Oy valtuustossa 15.9.2025 § 99 ja omaisuuden apporttisiirto suunnitellusti. Varauduttiin mahdolliseen hankintalainsäädännön muutoksesta johtuvaan in house -aseman muutoksiin.
9.7	Huolehdimme edunvalvonnasta kattavasti	Aktiivinen yhteydenpito ja työskentely mm. Nysse, Ratikka, hyvinvointiyhteistyö Pirhan kanssa, ylikunnalliset yhtiöt kaupungin edun mukaisesti.

Tehokkuusmittarit

Kangasalan kaupunki	2024	MTA2025	TP2025
Sairauspoissaolot (SBI-luku)	4,78 %	4,4 %	4,75 %
SBI= Tiedolla johtamisen järjestelmä			

Informatiiviset tunnusluvut

Kangasalan kaupunki	2024	MTA2025	TP2025
Vuosikate euroa /asukas	610	149	273
Vuosikate /poistot, %	141	47	99
Investointien tulorahoitus-%	52,94	14,53	18,17*
Lainakanta euroa/asukas	3 800	3 883	3906
Joukkoliikenteen matkustajamäärä	1 267 619	1 350 000	1 307 865
Henkilöstön määrä	1299	1280	1276
-voimassa oleva palvelussuhde			
-Palkkaa saavan henkilöstön määrä (vuoden keskiarvo, SBI)	1248	1280	1212
Henkilöt, joilla ei sairauspoissaoloja vuoden aikana (kaikki palvelussuhteet)	46 %	53 %	47 %
Henkilötyövuodet (htv 2)**	1230	1260	1188
Henkilöstökustannukset milj. euroa	62,2	63,7	62,68

*investointien tulorahoitus-% on todellista tilannetta alhaisempi, koska investoinnit sisältävät merkittäviä Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä kirjanpidollisia eräitä
*) palkalliset palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä SBI

Informatiiviset tunnusluvut

Strateginen johto	2024	MTA2025	TP2025
Henkilöstö	33	28*	30*
Työllistetyt	32	0	0
Toimintakulut/asukas	460	623	613
Ulkoiset nettomenot/euroa/asukas	383	591	566

*Palkkaa saava henkilöstö (vuoden keskiarvo)

Väestö (tilastointipäivä 31.12.).

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	Väestö
2023	33 473
2024	33 951
2025	34 379

3.1.3 Sivistyskeskus

Vastuuhenkilö: johtaja Kati Halonen

Talous

SIVISTYSKESKUS, euroa	TP 2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	TP 2024
Toimintatuotot	4 439 164	3 652 148	200 000	3 852 148	-587 016	115,24 %	4 850 776
ulkoiset	4 439 164	3 652 148	200 000	3 852 148	-587 016	115,24 %	4 850 776
sisäiset							
Toimintakulut	-88 198 241	-88 241 706	-230 000	-88 471 706	-273 466	99,69 %	-85 482 012
ulkoiset	-65 160 516	-65 208 937	-230 000	-65 438 937	-278 421	99,57 %	-62 443 544
sisäiset	-23 037 725	-23 032 770	0	-23 032 770	4 955	100,02 %	-23 038 468
Toimintakate	-83 759 076	-84 589 558	-30 000	-84 619 558	-860 482	98,98 %	-80 631 236
Poistot ja arvonalentumiset	-1 000 830	-1 176 016	0	-1 176 016	-175 186	85,10 %	-994 553

Investoinnit

Sivistyskeskus, euroa	TP 2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	TP 2024
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-1 101 665	-1 475 000	0	-1 475 000	-373 335	74,7 %	-1 560 783
Netto	-1 101 665	-1 475 000	0	-1 475 000	-373 335	74,7 %	-1 560 783

Toimintaympäristö

Kaupunkilaisten yleinen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on ollut koko kaupungin ja kaikkien palvelukeskusten yhteinen tehtävä ja työn tavoite. Sitä on koordinoitu ja ohjattu sivistyskeskuksesta käsin. Tätä työtä on tehty yhdessä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Sivistyskeskus on tuottanut monipuolisia varhaiskasvatus- ja esiopetus-, opetus- ja koulutus- sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluja jatkuvasti muuttuvassa ja tulevaisuuteen suuntautuvassa toimintaympäristössä. Palveluilla on edistetty kaupungin elinvoimaisuutta ja kaupunkilaisten hyvinvointia, mahdollisuuksia virikkeeseen vapaa-aikaan ja monipuoliseen osallistavaan toimintaan. Palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti ja niitä on ylläpidetty sekä kehitetty yhteistyössä asukkaiden, sidosryhmien, muiden palvelukeskusten ja yleishallinnon kanssa. Sivistyskeskus on huolehtinut nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnasta ja niiden toimintaedellytyksistä. Kaikki palvelukeskuksen palvelualueet ovat tehneet yhdyspintatyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen ja sen palvelulinjojen kanssa. Yhdyspintatyöllä on varmistettu palveluiden yhteensovittaminen ja kuntalaisten ehjät palvelupolut.

Hallinto- ja talouspalvelut ovat vastanneet palvelukeskuksen yleishallinnosta, johon on sisällynyt erityisesti toimielintyöskentelyn ja päätöksenteon operatiivinen organisointi sekä yleinen taloushallinto. Hallinto- ja talouspalvelut ovat vastanneet sivistyskeskuksen hallinnon ja talouden prosessien kehittämisestä. Palvelualue on koordinoinut myös talouden tasapainottamista.

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden palvelualue sisältää päiväkotitoiminnan, esiopetuksen, yksityisen varhaiskasvatuksen ja ostopalvelut sekä lasten hoidon tuet. Yhteistyössä opetus- ja koulutuspalveluiden kanssa toteutetaan joustavaa esi- ja alkuopetusta, Oksa-toimintaa.

Opetus- ja koulutuspalveluiden palvelualue sisältää esiopetuksen (vain pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden esiopetus Vatialan koululla), perusopetuksen, koululaisten iltapäivätoiminnan sekä lukiokoulutuksen. Kaupungissa järjestettävästä toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta vastaa Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, jonka isäntäkuntana toimii Tampereen kaupunki. Tredu vastaa myös tutkintoon valmentavasta koulutuksesta (tuva), mutta ostaa erillissopimuksella Kangasalan opetus- ja koulutuspalveluilta tuvan valinnaisiin koulutusosiin kuuluvia perusopetuksen päättöarviointia ja lukiokoulutusta.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden palvelualue sisältää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut sekä taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön. Vapaan sivistystyön palveluja tuottaa Valkeakoski-opisto. Taiteen perusopetuspalvelut hankitaan alueella toimivien taideoppilaitosten ja Valkeakoski-opiston kautta. Yhteistyötä palvelujen järjestämisessä tehdään järjestöjen, yritysten sekä mm. kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kuten Kangasala-talon sekä uimahalli- ja jäähalliyhtiöiden kanssa.

Painopistealueet

Sivistyskeskuksen strategisiksi tavoitteiksi vuodelle 2025 on valittu seuraavat kaupunkistrategian tavoitteet:

1. Elinvoiman edellytykset kunnossa (palvelukeskusten yhteinen tavoite)
3. Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset
6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni (palvelukeskusten yhteinen tavoite)

Toiminnalliset tavoitteet on johdettu suoraan strategisista tavoitteista ja niillä on edistetty myös kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Valtuuston 14.3.2022 § 19 hyväksymät hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman keskeiset tavoitteet valtuustokaudelle 2022-2025 ovat:

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
2. Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen
3. Arjen hyvinvoinnin tukeminen
4. Turvallisen ja viihtyisän arkiympäristön rakentaminen

Nämä tavoitteet yhdessä kaupunkistrategian tavoitteiden kanssa ovat muodostaneet pohjan painopistealueille ja konkreettisille toimenpiteille, joita sivistyskeskuksen palvelualueilla valtuustokauden aikana on toteutettu.

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut: Lapsille on turvattu laadukas varhaiskasvatus ja esiopetus monipuolisilla ja muuntuvilla lapsen kasvu- ja oppimisympäristöillä, osallisuuden mahdollistavalla toimintakulttuurilla, osaavalla ja kehittämishaluisella henkilöstöllä sekä hyvällä palveluasenteella. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lapsista kasvaa ja kehittyy juurensa tuntevia, itsetunnon tunteita sekä tulevaisuuteen suuntautuvia.

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa toimintakauden toiminnallisena tavoitteena oli varmistaa, että jokainen lapsi sai tarvitsemansa tuen ja lapsen tarvitsema tuki toteutui lapsen kasvu- ja oppimisympäristössä. Tämä edellytti, että lapsiryhmien arjen pedagogiikka oli laadukasta ja henkilöstön osaaminen tuen asioissa oli vahvaa. Valssin (kansallinen laadunhallintajärjestelmä) käyttöä laadunarvioinnin välineenä jatkettiin varhaiskasvatyksiköissä. Varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä eVaka otettiin käyttöön vuonna 2024 ja vuonna 2025 jatkettiin toiminnallisuuden kehittämistä sekä Tampereen kaupunkiseudun kuntien käytänteiden yhtenäistämistä.

Talousarvioesityksessä varauduttiin palvelusetelikustannusten kasvuun ja 1.8.2025 tehtiin palveluseteliin indeksitarkastus (3,85 %), yli 3 –vuotiaan lapsen palvelusetelin arvo nousi 986 euroon (korotus 37 euroa). Kotihoidon tuen kustannusten vähentyminen huomioitiin, koska kotihoidon tuen saajia ennustettiin olevan vähemmän kuin edellisinä vuosina. Lisäksi lasten määrän ennustettiin varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa vähentyvän ja syksyllä 2025 arvioitiin olevan yksi varhaiskasvatus- ja/tai esiopetusryhmä vähemmän kuin toimintakaudella 2024–2025. Kaupunkiin muutto oli kuitenkin vilkasta vuonna 2025 ja palvelusetelikustannukset kasvoivat ennustettua enemmän ja omassa tuotannossa ei pystytty vähentämään varhaiskasvatus- ja/tai esiopetusryhmiä.

Joustavan esi- ja alkuopetuksen Oksaluokkatoimintaa jatkettiin kaikissa yksiköissä yhteistyössä opetus- ja koulutuspalveluiden kanssa.

Opetus- ja koulutuspalvelut: Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen edelläkävijänä Kangasalan kouluilla on tehty pitkäjänteistä työtä. Kasvatamme juurensa tuntevia, itsetunnon tunteita ja tulevaisuuteen suuntautuvia lapsia ja nuoria, joissa korostuvat suvaitsevaisuus, sivistyneisyys ja kansainvälisyys. Kunnioitamme lasten ja nuorten omia näkemyksiä ja omaa kokemusmaailmaa. Henkilökunta on osallistunut aktiivisesti kehittämishankkeisiin ja koulutuksiin määrärahojen puitteissa. Opetus- ja koulutuspalveluissa on valittu omat kehittämisen painopistealueet jokaiselle lukuvuodelle. Niissä huomioidaan myös talousarviotavoitteet. Vuonna 2025 painotettiin erityisesti oppimistaitoja ja perustaitoja sekä tuen toteutumista uuden lain mukaisesti.

Opetussuunnitelman määräysmuutosten vuoksi tuntijakoon tuli 1.-2. luokille yksi tunti suomen kieltä ja kirjallisuutta ja yksi tunti matematiikkaa sekä 3.-6. luokille yksi tunti suomen kieltä ja kirjallisuutta

lisää 1.8.2025 alkaen. Nämä muutokset kasvattivat tuntikehystä. Muita keskeisiä määrärahalisäyksiä kohdennettiin S2-tunteihin, leasing-kuluihin, lukion 4. vuosikurssin kasvaneen opiskelijamäärän/oppivelvollisuuden laajentamisen aiheuttamiinuluihin sekä 1.8.2025 voimaan tulleisiin perusopetus- ja lukiolain muutokseen koskien oppimisen tukea.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut: Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut on edistänyt kaupunkilaisien kokonaisvaltaista hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia itsensä kehittämisen, sivistämisen ja harrastamisen mahdollisuuksia. Palvelualueelta koordinoitiin myös kaupungin hyvinvointityötä poikkihallinnollisesti.

Hyvinvointia ja terveyttä edistettiin monin eri tavoin. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut koordinoi Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallia sekä lasten ja nuorten kasvun, osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemiseksi käynnistettyä Oksalla yhdessä -mallia. Palvelualue tuotti runsaasti matalan kynnyksen tapahtumia, esimerkiksi kulttuuri- ja hyvinvointitorin, Harjufestin ja nuorille suunnatun Omppurock-tapahtuman. Lisäksi se toteutti julkisen taiteen Lumoava Kangasala -ohjelmaa ja urkuperinnettä tuotiin esille syksyllä toteutetulla urkutapahtumalla. Seutumuseoyhteistyön puitteissa jatkettiin urkutehtaan esineistön kokoelmatyötä. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut mahdollisti monipuolisia harrastusmahdollisuuksia eri ikäisille kaupunkilaisille arjen hyvinvoinnin tukemiseksi ja yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämiseksi.

Palveluiden tuotannossa hyödynnettiin myös monia alueen eri toimijoita. Yhteistyötä tehtiin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa sekä muiden alan toimijoiden kanssa, yhdistykset ja seuramat mukaan lukien. Kangasala Areenan valmistuminen paransi kaupungin liikuntaolosuhteita huomattavasti ja kesäteatterialueen kehittäminen lisäsi kaupungin kulttuuritarjontaa. Nuorisopalveluiden toiminta laajeni, kun etsivä nuorisotyö siirtyi palveluyksikköön vuoden 2025 alusta. Nuorisopalvelut osallistui resurssiensa puitteissa myös Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen. Palveluiden kehittämisessä toimintaympäristön ja -kulttuurin muutoksia seurataan aktiivisesti.

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat

Sivistyskeskuksen talous pysyi vuonna 2025 kokonaisuutena tasapainossa. Tilikauden aikana tehtiin yksi muutostalousarvio (valtuusto 10.11.2025 § 112), jossa toimintatuottoja lisättiin 200 000 euroa ja toimintakuluja 230 000 euroa. Tästä huolimatta toimintatuotot toteutuivat noin 590 000 euroa muutettua talousarviota suurempina, mikä johtui erityisesti kotikuntakorvausten (vieraspaikkakuntalaiset) sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottojen sekä avustus- ja vuokratuottojen arvioitua paremmasta kertymästä.

Toimintakulut alittuivat yhteensä noin 280 000 eurolla, vaikka varhaiskasvatuksen palvelujen ostot, palvelusetelit sekä oppilaskuljetukset ja leasingkulut ylittivät talousarvion. Ylityksiä selitti voimakas muuttoliike, jonka seurauksena palveluseteliyksiköissä oli 22 lasta enemmän kuin vuonna 2024,

sekä se, että osa Kangasalle muuttaneista lapsista jatkoi varhaiskasvatusta edellisessä asuinkunnassa toimintakauden loppuun saakka. Oppilaskuljetusten kustannukset ylittivät talousarvion muun muassa väistötilakuljetusten ja oppilaskohtaisten kuljetusten määrän kasvun vuoksi. Leasingkulut ylittivät talousarvion muun muassa Omenatarhan pienten lasten yksikön/koulutalon valmistumisen ja yleisen kustannustason nousun vuoksi. Kokonaismenojen alittumista tukivat henkilöstömenojen alittuminen sekä aine- ja tarvikemenojen ja avustusten säästöt. Avustuksia alensi erityisesti kotihoidon tuen saajien määrän väheneminen (225 → 199). Henkilöstömenojen osalta kustannuksia seurattiin vuoden aikana aktiivisesti ja yksiköissä toteutettiin toimenpiteitä kulujen hallitsemiseksi.

Kaikkia suunniteltuja sopeutustoimia ei voitu toteuttaa, sillä varhaiskasvatus- ja/tai esiopetusryhmän vähentäminen (arvioitu vaikutus 90 000 euroa) jäi toteutumatta palvelutarpeen kasvun vuoksi.

Kokonaisuutena talouden ohjaus ja seuranta toimivat suunnitellusti muuttuvasta toimintaympäristöstä huolimatta.

Talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Sivistyskeskuksen talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 244 000 euroa. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut osittain päätösten mukaisesti. Sivistyskeskuksen toteutuneiden talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden kustannusvaikutukset vuonna 2025 olivat palvelualueittain seuraavat:

- Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut:
 - Kotihoidon tuen käyttömenojen pienentäminen 50 000 euroa
- Opetus- ja koulutuspalvelut:
 - Tuntijaon vähentäminen 3. luokilta, tunne- ja vuorovaikutustaito yksi vuosiviikkotunti pois 1.8.2025 alkaen 36 000 euroa
 - Rehtoreiden opetusvelvollisuuden korotus 1.8.2025 alkaen 8 000 euroa
 - Lukion käyttömenojen vähentäminen opintotarjontaa pienentämällä 20 000 euroa
- Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut:
 - Suurtaapahtuma-avustuksen poistaminen 30 000 euroa
 - Kansalaisopistopalvelujen vähentäminen 10 000 euroa

Varhaiskasvatus- ja/tai esiopetusryhmän vähentäminen (1.8.2025 alkaen 90 000 euroa) ei toteutunut. Ryhmien määrää ei voitu vähentää, koska lasten määrä lisääntyi kaupunkiin muuton vuoksi.

Henkilöstösäästötavoite vuodelle 2025

Sivistyskeskuksen vuodelle 2025 asetettu henkilöstösäästötavoite oli 3 vakanssia tai vastaava vakansiin varattu määräraha. Henkilöstösäästötavoite toteutui.

Investoinnit

Alkuvuodesta 2025 käyttöön otetun Ruutanan uuden koulun kalustaminen jatkui edelleen vuonna 2025.

Omenatarhan pienten lasten yksikkö valmistui ja toiminta alkoi 4.8.2025. Palveluverkkosuunnitelman 2024–2030 mukaisesti Vesaniemen ja Pikkolan (Punapaulat) päiväkotien toiminta päättyi 31.7.2025 Omenatarhan pienten lasten yksikön valmistuessa. Pikkolan päiväkodin remontti käynnistyi keväällä ja valmistui syksyllä 2025. Harjunsalon päiväkodin A-rakennuksen toiminta päättyi ja toiminta siirtyi Pikkolan päiväkotiin.

Sivistyskeskuksen investointeihin oli vuoden 2025 talousarviossa varattu 1,5 milj. euroa, josta käytettiin 1,1 milj. euroa.

STRATEGISET TAVOITTEET VUONNA 2025

Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:

1. Elinvoiman edellytykset kunnossa ja 9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	3. Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma vuonna 2025

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
1.9	Edistämme työllisyyttä yritysten, oppilaitosten ja työnhakijoiden yhteistyöllä	<p>Vuonna 2025 toteutui varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa 131 opiskelijoiden harjoittelujaksoa. Opiskelijoita oli 11 eri oppilaitoksesta.</p> <p>Lukion ja Tredun yhteinen Rekrytori tammikuussa 2025. Mukana 17 yritystä sekä poliisi ja pelastuslaitos. Kaikki lukiolaiset ja muualla kuin työssäopissa olevat ammatikoululaiset osallistuivat.</p> <p>Opetus- ja koulutuspalvelut ovat sopineet 30 yrityksen kanssa alkavasta yhteistyöstä. Lisäksi peruskoulun yrittäjyyskasvatusyhteistyössä on mukana noin 20 yritystä. Kaikki 6-luokkalaiset kävivät tutustumassa johonkin yritykseen.</p> <p>Hyte-tiimissä 1 harjoittelija 2 kk, kirjastopalveluissa 2 yliopistoharjoittelija kesäkauden.</p>
3.5	Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä lieveilmiöineen	<p>Lapsiystävällinen kunta –suunnitelman mukaisia koulutuksia toteutettiin kaikissa varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköissä (21/21) keväällä 2025. Syksyllä 2025 varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluista osallistui 211 työntekijää Pirhan Väkivalan ehkäisy ja tunnistaminen, puhekeskustelu –koulutukseen.</p> <p>Jokaisessa opetus- ja koulutuspalveluyksikössä on järjestetty koulutuksia oppimisen tuen muutoksista. Lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua mm. Osakkeen ja OPH:n järjestämiin koulutuksiin.</p>

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
		<p>Kaikissa yksiköissä osallistuttiin Lapsen oikeudet –koulutuskokonaisuuteen.</p> <p>Osana kaupungin osallisuus- ja järjestöyhteistyötä järjestettiin Kulttuuri- ja hyvinvointitori 4/2025, 1100 kävijää ja n. 60 näytteilleasettajaa. Muita matalan kynnyksen tapahtumia mm. taidenäyttelyt 12 kpl (20745), kesän avaus (320), Lasten löytöretkiviikko (2 330), Harjufest (2 200) ja Ompurock yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa (1 600). Kirjastojen tapahtumat ja tilaisuudet 160 kpl (4225).</p>
6.6	Kannustamme henkilöstöä työn ja toimintatapojen aktiiviseen kehittämiseen	<p>Kaikissa varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköissä on aloitelaatikot. Henkilöstöä kannustettiin aloitteiden tekemiseen. Vuoden aikana on myönnetty yhteensä 108 pikapalkkiota työn ja toimintatapojen kehittämistä.</p> <p>Opetussuunnitelma on päivitetty (lautakunnan päätös 27.5.).</p> <p>Opetushenkilöstöä on koulutettu 100 %:sti lakimuutoksiin sekä opetussuunnitelma- muutoksiin.</p> <p>Koko hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden henkilöstö suoritti Lapsiystävällinen kunta –suunnitelman mukaisen Lapsen oikeudet –koulutuksen. Lisäksi "Väkivallan tunnistaminen, puheeksi ottaminen ja ehkäisy" -koulutukseen osallistuivat kaikki nuorisohjaajat.</p>
9.1	Pidämme tulot ja menot pysyvästi tasapainossa	<p>Varhaiskasvatuspalveluja keskitettiin loma-aikoina.</p> <p>Päiväkotien ja koulujen rakentamisen suunnitteluohje valmistui ja viimeistelyt</p>

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
		jatkuvat vuoden 2026 alussa. Vapaa-aika- ja liikuntatilojen osalta sovelletaan edellä mainittua suunnitteluohjetta.

Tehokkuusmittarit

Tehokkuusmittarit	TP 2024	MTA 2025	TP 2025
Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut, nettomenot €/0-6 -vuotias asukas	11 836	11 822	11 560
Opetus- ja koulutuspalvelut nettomenot €/oppilas	10 485	10 945	11 153
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, nettomenot €/asukas	185	190	205

Tehokkuusmittarit laskettu kaikista kustannuksista (sisältää ulkoiset ja sisäiset).

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2024	MTA 2025	TP 2025
Varhaiskasvatus – ja esiopetuspalvelut			
Kunnallisessa varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten määrä (pk+ostopalvelu+ esiop. täydentävä vaka)	1 395	1 480	1 424
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä (yksit. hoid. tuki ja palveluseteli)	437	450	454
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	349	350	360
Opetus- ja koulutuspalvelut			
Perusopetuksessa ja valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä 1-9 lk	3 855	3 890	3 762
Lukiokoulutuksessa opiskelevien määrä (ei sisällä kaksoistutkintoa)	451	450	440
Kaksoistutkintoa (ammattillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) opiskelevien määrä	72	75	64
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut			
Kirjaston lainaukset (ilman e-lainauksia), kpl	671 316	630 000	704 891
Kirjaston e-lainaukset, kpl	56 469	-	65 588
Kulttuuripalveluiden järjestämät ja koordinoimat tapahtumat (ml. näyttelyt) ja niiden kävijämäärät	68/ 38 317	36/ 34 000	61/ 38 888
Liikuntaryhmien määrä ja ryhmien osallistujamäärä	30/444	35/550	28/475
Nuorisotilojen (4) käyntimäärät ja liikkuvan nuorisotyön kohtaamiskerrat (Kyläkolli)	12 577 7 316	12 000 7 000	10 411 5 991
Liikunta-avustukset, €	172 000	172 000	172 000
Nuorisoavustukset, €	54 306	53 000	48 640
Kulttuurivastukset, €	37 450	41 500	42 288
Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävät avustukset, €	41 640	41 600	46 000
Taiteen perusopetuksessa olevien lasten ja nuorten määrä	333	310	344
Kansalaisopiston kurssit ja kurssien osallistujamäärät	342/ 4 729	330/ 4 000	326/ 4 596

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2024	MTA 2025	TP 2025
Sivistyskeskuksen palkkaa saava henkilöstö, lkm (keskiarvo)	912	900	909
Sivistyskeskuksen nettokustannukset/euroa/asukas	2 375	2 462	2 437

Eurotunnusluvut laskettu kaikista kustannuksista (sisältää ulkoiset ja sisäiset).

Väestö (tilastointipäivä 31.12.).

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	Väestö
2024	33 951
2025	34 379

3.1.4 Tekninen keskus

Vastuhenkilö: johtaja Sirkku Malviala

Talous

Tekninen keskus, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Toimintatuotot	29 540 819	28 632 896	0	28 632 896	-907 923	103,17 %	30 133 672
ulkoiset	7 264 706	7 000 000	0	7 000 000	-264 706	103,78 %	7 335 145
sisäiset	22 276 113	21 632 896	0	21 632 896	-643 217	102,97 %	22 798 528
Toimintakulut	-31 370 909	-33 582 539	0	-33 582 539	-2 211 630	93,41 %	-29 790 676
ulkoiset	-29 050 725	-31 059 000	0	-31 059 000	-2 008 276	93,53 %	-27 125 331
sisäiset	-2 320 184	-2 523 539	0	-2 523 539	-203 354	91,94 %	-2 665 345
Toimintakate	-1 830 090	-4 949 643	0	-4 949 643	-3 119 554	36,97 %	342 996
Poistot ja arvonalentumiset	-8 313 903	-9 701 945	0	-9 701 945	-1 388 042	85,69 %	-10 829 673

Investoinnit

Tekninen keskus, euroa	TP2025	Alkup. TA2025	TA 2025 muutokset	MTA 2025	Poikkema	Tot.-% MTA	2024
Tuotot	364 956	900 000	0	900 000	535 044	40,55%	0
Kulut	-17 262 686	-22 100 000	0	-22 100 000	-4 837 314	78,11%	-30 309 285
Netto	-16 897 729	-21 200 000	0	-21 200 000	-4 302 271	79,71%	-30 309 285

Toimintaympäristö

Teknisen keskuksen toimintaa ohjaa ensisijaisesti Kangasalan kaupunkistrategia. Lisäksi toimintaa ja tavoitteita ohjaavat monet eri tasoiset säännökset ja kaupungin sekä Tampereen kaupunkiseudun ohjelmat ja tiekartat. Niitä ovat muun muassa kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, osallisuus- ja vuorovaikutussuunnitelma, maapoliittinen ohjelma, kaupunkiseudun rakennesuunnitelma, kaupungin hyväksymä MAL-sopimus ja Hiilineutraali ja energiatehokas Kangasala 2030 -tiekartta.

Tekninen keskus osaltaan kehittää ja vahvistaa kaupungin elinympäristöä ja elinvoimaa edistämällä kaupunkilaisten hyvinvointia monipuolisilla keinoilla. Se vastaa kaupungin maankäytöstä, kaduista ja yleisistä alueista, rakennuksista, vesihuollon yleisestä kehittämisestä, viranomaispalveluista sekä ateria- ja siivouspalveluista. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja niitä kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteella yhteistyössä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Teknisen keskuksen palvelualueet ovat ateria- ja siivouspalvelut, maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö- ja rakennusvalvonta. Kangasalan Vesi -liikelaitoksen kuuluminen tekniseen keskuksen päättyy 31.12.2024 liikelaitoksen yhtiöittämisen vuoksi. Tampereen kaupunki järjestää isäntäkuntana Kangasalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon sopimuksen mukaisesti.

Ateria- ja siivouspalveluiden palvelualue tuottaa ateria- ja siivouspalveluita kaupungin varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen kohteisiin sekä lukioon. Siivouspalveluita tuotetaan kaupungin virastoille, kirjastolle, Kangasala-talolle, Kangasala Areenalle sekä muihin kaupungin pienempiin kohteisiin. Muutama kaupungin kohde on ulkoisen palveluntuottajan siivouksessa. Ateriapalvelu tuottaa asiakkaille ravitsemussuositukset täyttävää, laadukkaista raaka-aineista valmistettua ja monipuolista ruokaa. Siivouspalvelu vastaa tilojen ja pintojen puhtaudesta sekä niiden oikeanlaisesta ja tarkoituksenmukaisesta puhdistamisesta.

Maankäytön palvelualue vastaa kaupungin maankäytön ja liikenteen suunnittelusta, yhdyskuntarakenteen muotoutumisesta, maaomaisuuden hoidosta, paikkatietorekisterin ja kartaston, sekä 3D-kaupunkimallin ylläpitoon liittyvistä tehtävistä ja valtion lainoittamaan asuntotuotantoon liittyvistä tehtävistä. Moniarvoisen elinympäristön säilyttämiseksi ja rakentamiseksi kaavoitus laatii muun muassa yleis- ja asemakaavoja ja korttelisuunnitelmia.

Rakentamisen palvelualue vastaa kaupungin peruspalvelukiinteistöistä, kaduista ja muista yleisistä alueista. Palvelualueen vastuulla on rakennetun omaisuuden arvon säilyttäminen ja rakentaminen. Palvelualueen tehtäviin kuuluvat rakennusten, katujen, viheralueiden, uima- ja venerantojen, erilaisten kenttien ja ulkoliikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito. Rakentamisen palvelualueella on neljä palveluyksikköä, jotka ovat infran suunnittelu ja rakentaminen, talon suunnittelu ja rakentaminen, kiinteistöjen ylläpito ja ulkoalueiden ylläpito. Kadut hoidetaan ostopalveluina yksityisiltä palveluntarjoajilta.

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelualue sisältää ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan ja pysäköinninvalvonnan. Palvelualueella hoidetaan muun muassa ympäristönsuojelulain, maa-ainelain, maankäyttö- ja rakennuslain sekä pysäköinninvalvonnan viranomais tehtäviä. Tehtävistä keskeisimpiä ovat ympäristö-, maa-aines-, rakennus-, toimenpide-, maisematyö-, maastoliikenneluvat, rakentamisen poikkeusluvut, suunnittelutarveratkaisut, melu- ja värinäilmoitukset, vesihuoltolain mukaiset vapautukset, pysäköintivirhemaksut, viranomaislausunnot, erilaiset valvontatehtävät ja ympäristön tilan seuranta. Rakentamislaki tuli voimaan 2025 alusta alkaen. Pienempiä rakennushankkeita vapautui lupavelvollisuudesta ja valvonnan painopiste siirtyy jälkivalvonta painotteiseksi. Rakennusjärjestys ja rakennusvalvonnan maksutaksa muuttuivat myös lainmuutoksen myötä.

Painopistealueet

Kulunut vuosi oli työntäyteinen. Vetovoimainen Kangasala jatkoi kasvuaan ja palvelujen tarjonnalla vastattiin niiden lisääntyvään kysyntään. Teknisessä keskuksessa kehitettiin ja vahvistettiin

osaltaan kaupungin elinvoimaa ja palveluita sekä lisättiin elinympäristön viihtyisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia monin keinoin. Keskustan kehittämistä ja keskustan rakennushankkeiden toteuttamisen edistämistä jatkettiin pitkäjänteisesti. Yritysten toimipaikka- ja tonttitarjontaa lisättiin kaavoituksen keinoin. Muuttuneisiin tilanteisiin pyrittiin reagoimaan nopeasti. Tekninen keskus loi edellytyksiä sujuvalle arjelle muun muassa toimivan infran avulla.

Kestävän kehityksen huomioiminen asioita valmisteltaessa ja päätöksenteossa, tiedolla johtaminen, digitaaliset palvelut, asiakaslähtöisyys, yritysmuotoisuus ja monipuolinen osallistaminen olivat keskeistä teknisen keskuksen toiminnassa. Jokainen palvelualue kertoi toiminnastaan. Kaupungin luonnonmonimuotoisuusohjelma (LUMO) laadittiin ympäristönsuojelussa. Teknisen keskuksen hankkeiden kiertotaloutta ja massakoordinoitua edistettiin liittämällä toimenpiteet osaksi Kangasalan kiertotalouden Green Deal -sitoumuksen valmistelua.

Kangasala on HINKU-kunta, jonka tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Teknisessä keskuksessa toteutettiin kaupungin Ilmasto- ja energiatehokkuustyön tiekartan tavoitteita. Tiekartan tavoitteet ohjasivat kestävään kasvuun ja hiilineutraalisuuden edistämiseen. Ateria- ja siivouspalveluissa seurattiin aktiivisesti ruoan menekkiä ja valmistuksen jaksottamisella vaikutettiin hävikin määrään. Hävikin määrä on ennätyksellisen vähäinen. Rakennusvalvonnan lainsäädännön merkittävät muutokset tulivat voimaan 1.1.2025. Rakentamislain toimintaympäristöön ja toimintatapoihin vaikuttavia muutoksia otettiin käytäntöön. Rakentamislain mukainen uusi rakennusjärjestys saatiin voimaan heinäkuussa 2025.

Kaupunkilaisten hyvinvointia lisättiin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa. Valtuuston 14.3.2022 hyväksymän Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman keskeiset tavoitteet vuosille 2022-2025 olivat edelleen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen, mielen hyvinvoinnin vahvistaminen, arjen hyvinvoinnin tukeminen ja turvallisen ja viihtyisän arkiympäristön rakentaminen. Henkilöstön hyvinvoinnista huolehdittiin tarjoamalla useita hyvinvointiin liittyviä koulutuksia. Hyvinvointikyselyn tulokset olivat kokonaisuutena hyvällä tasolla.

Uuden tietojärjestelmän (Tieracity) käyttöönotto, integrointi ja datan konversiot jatkuivat vielä vuoden 2025 aikana. Saarenmaan osayleiskaavaan tehtiin vielä muutoksia, joten sitä ei saatu vielä hyväksyttäväksi. Saarenmaan kaava-alueelta hankittiin uutta maanomistusta noin 45 hehtaaria. Paljon mielipiteitä ja keskustelua herättänyt Ilkon kurssikeskuksen kaava hyväksyttiin. Ruutana-Tarastenjärvi-Asema osayleiskaavassa tutkittiin muun muassa Tarasteen kiertotalousalueen laajentamista, Ruutanan taajamaan liittyvää maankäyttöä sekä alueen liikenneverkkoa. Lamminkänselän asukasmäärä kasvoi maltillisesti. Keskustan kehittämisen mahdollistava Kunnantien asemakaavamuutos hyväksyttiin.

Uusia, suosittuja pientalotontteja päästiin luovuttamaan alueen infran valmistuttua Lemetystä. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen aiheuttama koulutustarpeen kasvu kaavoituksen palveluyksikössä jatkui vuonna 2025.

Rakentamisen palvelualueella oli tärkeää investointiohjelman toteuttaminen ja rakennetun omaisuuden ylläpito. Investointiohjelma sisälsi edelleen mittavia rakennushankkeita. Merkittävimmät investointihankkeet vuonna 2025 olivat Ruutanan koulun, Pikkolan pienten lasten yksikön ja Lemetyn alueen infran rakentaminen. Muita merkittäviä hankkeita olivat Lamminrahkan pohjoisosan katujen ja muun infran rakentaminen sekä keskustan torialueen ja siihen liittyvien liikennealueiden rakennussuunnitelmien laatiminen ja Liuksialan koulun korjaus. Rakennushankkeet pysyivät budjetissa. Tekninen keskus edisti osaltaan liikenneverkkohankkeiden toteuttamista osallistumalla valta-ten 9 ja 12 kehittämiseen. Kehä 2:n tiesuunnitelmaa laadittiin yhdessä ELY-keskuksen ja Tampereen kaupungin kanssa. Ruutanan seisakkeen esisuunnitelmaa laadittiin.

Teknisen keskuksen Timanttiin siirtyvä henkilökunta valmistautui tulevaan muuttoon kehittämällä toimintatapoja uudenaikaisiin tiloihin sopivaksi ja osallistumalla Timantin infotilaisuuksiin.

Talouden ja toiminnan merkittävät poikkeamat

Teknisen keskuksen toimintatuotot ylittivät talousarvion 265 000 euroa. Maanvuokratulojen kasvu ylitti ennusteen 350 000 eurolla, kun taas rakentamislupatuloja kertyi 1 57 000 euroa arvioitua vähemmän.

Toimintakulut jäivät yhteensä noin 2 miljoonaa euroa alle budjetoidun. Merkittävät alitukset olivat henkilöstökuluissa, 500 000 euroa, sekä ulkoisissa vuokratukustannuksissa, 300 000 euroa. Kaivannon entisen sairaalan purkuhankkeeseen budjetoidusta määrärahasta jäi käyttämättä 570 000 euroa, koska urakka ei edennyt suunnitellusti. Lisäksi elintarvikekustannukset olivat 230 000 euroa alle talousarvion, mikä johtui ennustetta vähäisemmästä ruokailijamäärästä ja elintarvikkeiden pienemmästä hinnankorotuksesta. Liikennealueiden palveluostoista jäi käyttämättä 200 000 euroa ja sähkö- ja lämmityskuluissa säästyi 100 000 euroa lauhjojen säiden vuoksi.

Talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Teknisen keskuksen talous- ja tuottavuusohjelman mukainen käyttötalouden menoja vähentävä tai tuloja lisäävä tavoite vuodelle 2025 oli yhteensä 450 000 euroa. Vuonna 2025 tehtyjen talous- ja tuottavuusohjelma 2.0 mukaisten toimenpiteiden arvioitu kustannusvaikutus vuositasolla oli yhteensä noin 310 000 euroa. Tehtyjen päätösten kustannusvaikutus vuonna 2025 on toteutunut pääsääntöisesti päätösten mukaisesti. Vuonna 2025 tehtyjen päätösten kustannusvaikutukset toteutuvat täysimääräisesti vuodesta 2026 alkaen.

Teknisen keskuksen keskeisten talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteiden menoja vähentävä vaikutus vuonna 2025:

Yhteispalveluiden palvelualue:

- Koulutusmäärärahojen vähentäminen 3 000 eurolla

Maankäytön palvelualue:

- Palvelujen ostojen vähennys Suomen kasvukäytävä -verkostosta eroamisen myötä 10 000 €
- Uusien asuinalueiden puuston poistaminen suuremmissa erissä sekä alle 5 hehtaarin kiinteistöjen myynti haja-asutusalueilta 26 000 €

Rakentamisen palvelualue:

- Sähkönkulutuksen vähentäminen ilmanvaihdon käyntiaikoja jaksottamalla, katuvalaistuksen talvikauden korjausten rajoittaminen sekä jätahuollon sopimuksen muutos: palveluiden ja energiakustannusten säästö yhteensä 54 000 euroa
- Tutkimus- ja asiantuntijapalveluiden ostojen vähentäminen: 100 000 euroa
- Pentorinteen kiinteistön myynti ja kirjastoauton siirtäminen teknisen varikon autohalliin: ylläpitokustannusten säästö 35 000 euroa
- Venepaikkojen taksojen korotus 7 000 euroa

Ateria- ja siivouspalveluiden palvelualue:

- Sijaisuuksien järjestäminen omilla kiertävillä sijaisilla ja työkohteiden vaihtojen vähentäminen: Henkilöstömenojen vähennys 40 000 euroa
- Tuotetaan vain palvelusopimuksen mukaista palvelua: Elintarvikeostojen vähennys 15 000 euroa

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelualue:

- Pysäköinninvalvonnan virhemaksun korottaminen 40 eurosta 50 euroon, tulojen lisäys 20 000 euroa.

Investoinnit

Talouden sopeuttamisen voimakas tarve näkyy erityisesti teknisen keskuksen investointiohjelmalle annetun määräraha-kehityksen vähentämisestä edelliseen vuoteen verrattuna 9,63 miljoonaa euroa. Teknisen keskuksen yhteenlasketuksi investointikatoksi asetettiin 22,1 miljoonaa euroa vuodelle 2025. Teknisen keskuksen investointeihin sisältyvät myös ateria- ja siivouspalveluiden kalustoinvestoinnit, jotka olivat 350 000 euroa vuonna 2025.

Teknisen keskuksen investointimenoista toteutui 78,11 % eli 17 262 686 euroa. Vuonna 2024 investointien toteuma oli 95,52 % eli 30 309 285 euroa. Investoinneissa kokonaiskustannukset jäivät arviota pienemmiksi muun muassa Pikkolan pienten lasten yksikön ja Ruutanan koulun uuden toteutusmuodon vuoksi. Lemetyn alueen urakka keskeytyi sekä keskustan kehittämisinvestointi viivästyi Keskon rakentamislupaan kohdistuneen valituksen vuoksi. Investointien kokonaisalitus oli noin 4,8 miljoonaa euroa.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on myöntänyt avustusta kunnallistekniikan rakentamiseen Lemetyn alueelle ja Lamminrahkan pohjoisosan asemakaava-alueelle. Avustuksen määrä on enintään 30 prosenttia kohteen hyväksytyistä arvonlisäverottomista kustannuksista, kuitenkin Lemetyn alueelle enintään 700 000 € ja Lamminrahkaan enintään 2 500 000 €. Molempien avustusten maksatus on siirtynyt vuodelle 2026.

Henkilöstömuutosesitykset

Teknisen keskuksen vuoden 2025 talousarvioesitys ei sisältänyt uusia vakansseja.

STRATEGISET TAVOITTEET 2025

Kaupungin yhteiset strategiset tavoitteet:

1. Elinvoiman edellytykset kunnossa ja 9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

	1. Elinvoiman edellytykset kunnossa
	2. Hiilineutraali ja kestävä tulevaisuuden kaupunki
	6. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
	9. Tuottava ja tehokas kaupunkikonserni

Toiminnalliset tavoitteet ja toteuma vuonna 2025

Numero	Toiminnallinen tavoite	Toteuma 31.12.2025
--------	------------------------	--------------------

1.1	Kehitämme valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kilpailukykyisiä alueita yritystoiminnan tarpeisiin - Lamminrahka, Saaremaa, Tarastenjärvi	Saarenmaan osayleiskaava laitettiin uudelleen nähtäville, joten se ei ehtinyt kuluneena vuonna hyväksymiskäsittelyyn. Uutta maanomistusta hankittiin Saarenmaan kaava-alueelta noin 45 ha. Laadittiin Kehä 2:n tiesuunnitelma yhdessä ELY:n ja Tampereen kaupungin kanssa. Osallistuttiin valtateiden 9 ja 12 suunnitteluryhmien työhön.
2.1	Kasvamme kestävästi, hiilineutraaliutta edistäen	Ympäristösuojelu järjesti kiertotalouden ja massakoordinaation työpajoja teknisen keskuksen palvelualueille. Uusia luonnonsuojelualueita oli valmistuksessa 6 kpl. Niiden yhteispinta-ala on noin 20 hehtaaria. Kangasalan kaupungille laadittiin luonnonmonimuotoisuusohjelma (LUMO) vuosille 2025–2030
2.3	Ehkäisemme ilmastonmuutosta kulkutapamuotoihin vaikuttaen ja kestävästä liikumisesta edistäen <ul style="list-style-type: none"> • Edistämme tiheää joukko- ja liittyn-täliikennettä: kuuma nauhataajama • Parannamme kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia 	Kävelyn ja pyöräilyn verkostoa laajennettiin mm. Lemetyssä ja Lamminrahkassa sekä Pikkolan pienten lasten yksikön rakentamisen yhteydessä. Seudullisen jalankulun ja pyöräilyn pääreitit katu- ja rakennussuunnitelmat valmistuivat.
6.5	Panostamme työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja työyhteisötaitoihin	Työntekijät osallistuvat kaupungin järjestämiin työhyvinvointikoulutuksiin ja ammatillista osaamista ylläpitäviin koulutuksiin.
9.3	Mitoitamme palvelutuotantomme ja -verkkomme ennakoivasti	Päivitettiin suunnitteluohjeita, toiminnanohjauskortteja, huolto-ohjeita ja kunnossapitoluokituksia. Uusi rakennusjärjestys laadittiin kevään 2025 aikana.

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	2024	MTA2025	TP2025
Maanhankinta, ha	60	40	51
Tonttien luovutus, kpl	37	40	36
Liikenneväyliä, km	243	245	245
Leikkikentät, kiinteistöjen pihat, kpl	58	59	59
Valmistuneita asuntoja, kpl	527	380	191
Kaupungin omistamien luonnonsuojelu- alueiden pinta-alan osuus kaupungin maaomaisuudesta, %	3,9	4,5	3,9
Tuotetut ateriamäärät, kpl	1 794 784	1 820 000	743 784
Siivottava pinta-ala m ²	1 800	1 323	1 323
Palkkaa saavan henkilöstön määrä (vuoden keskiarvo, SBI)	270	272	273
Nettomenot, €/asukas	583	699	634

Kangasala Areena, Ruutanan koulu ja Pikkolan pienten lasten yksikkö, poistuvat kohteet huomioitu siivottavissa neliömäärissä

Väestö (tilastointipäivä 31.12.).

Väestöennuste perustuu kaupungin laatimaan omaan ennusteeseen.

Vuosi	Väestö
2023	33 473
2024	33 951
2025	34 379

3.1.5 Konserniyhtiöille ja yhteistoimintatahoille myönnetyt konsernituet ja avustukset

Konsernituen ja avustuksen kohde, euroa	2024	TA2025	TP2025
STRATEGINEN JOHTO			
Kiinteistö Oy Taloherttua, avustus YH-kodeilta kaupungin saama osinkotuotto kohdennettu avustuksena uusien rakennuskohteiden toteuttamisen rahoitukseen	38 500	vähennettynä 20 000 yh-osin- gosta	76 012
Kangasalan Uimahalli Oy, Konsernituki Kaupungin osuus uimahallin rakentamisen rahoituksen (korko + lainanlyhennys) kustannuksista (konsernituki maksetaan korko- ja lainanlyhennyslaskua vastaan)	1 140 000	1 160 000	1 160 000
Kangasala-talo Oy - vuokratuki	405 000	enintään 405 000	405 000
Kiinteistö Oy Tieliikennemuseo -Mobilia IV -hanke 2015 – 2024 (Val 10.11.2008 § 112)	100 000	-	-
SIVISTYSKESKUS			
Kangasala-talo Oy, Konsernituki - kulttuuripalveluiden tuottamiseen	247 500	vähennettynä	247 500
- museopalveluiden tuottamiseen	237 500	25 000 euroa	237 500
Kangasalan Jäähalli Oy - avustus (jäähallisopimukseen perustuva v.1996, v. 2006, 2016) Kh 8.2.2016 § 37	150 000	150 000	150 000
YHTEENSÄ, euroa	2 318 500	2 271 012	2 276 012

3.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Kangasalan kaupunki ilman liikelaitosta

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu, ilman II	Alkuperäinen TA 2025	TA-muutokset	MTA 2025	2025	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	11 732 148	200 000	11 932 148	13 342 645	1 410 497	11,82%
Myyntitulot	2 009 739	110 000	2 119 739	2 580 731	460 992	21,75%
Maksutulot	2 340 272	0	2 340 272	2 482 455	142 183	6,08%
Tuet ja avustukset	784 990	90 000	874 990	1 056 126	181 136	20,70%
Muut toimintatulot	6 597 147	0	6 597 147	7 223 332	626 186	9,49%
Toimintamenot	-117 667 937	-230 000	-117 897 937	-115 297 020	2 600 917	-2,21%
Henkilöstömenot	-63 748 128	0	-63 748 128	-62 683 666	1 064 462	-1,67%
Palvelujen ostot	-34 516 854	-430 000	-34 946 854	-32 776 297	2 170 556	-6,21%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 775 189	0	-8 775 189	-7 866 742	908 446	-10,35%
Avustukset	-7 197 141	200 000	-6 997 141	-7 934 861	-937 719	13,40%
Muut toimintamenot	-3 430 626	0	-3 430 626	-4 035 454	-604 828	17,63%
Toimintakate	-105 935 789	-30 000	-105 965 789	-101 954 375	4 011 414	-3,79%
Verotulot	94 001 700	-1 730 000	92 271 700	91 029 101	-1 242 599	-1,35%
Valtionosuudet	20 137 448	-264 000	19 873 448	19 764 114	-109 334	-0,55%
Rahoitustulot ja menot	-559 000	-500 000	-1 059 000	532 487	1 591 487	-150,28%
Korkotulot	640 000	-150 000	490 000	461 279	-28 721	-5,86%
Muut rahoitustulot	1 790 000	-350 000	1 440 000	16 644 093	15 204 093	1055,84%
Korkomenot	-2 977 000	0	-2 977 000	-3 058 491	-81 491	2,74%
Muut rahoitusmenot	-12 000	0	-12 000	-13 514 395	-13 502 395	112519,96%
Vuosikate	7 644 359	-2 524 000	5 120 359	9 371 326	4 250 968	83,02%
Poistot ja arvonalentumiset	-10 877 961	0	-10 877 961	-9 423 969	1 453 992	-13,37%
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 877 961	0	-10 877 961	-9 273 278	1 604 683	-14,75%
Arvonalentumiset		0		-150 690	-150 690	
Satunnaiset erät	28 700 000	0	28 700 000	29 986 546	1 286 546	4,48%
Satunnaiset tulot	28 700 000	0	28 700 000	29 990 271	1 290 271	4,50%
Satunnaiset menot		0		-3 726	-3 726	
Tilikauden tulos	25 466 398	-2 524 000	22 942 398	29 933 903	6 991 506	30,47%
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	431 270	0	431 270	-1 529 105	-1 960 375	-454,56%
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0		-27 200 000	-27 200 000	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	25 897 668	-2 524 000	23 373 668	1 204 798	-22 168 870	-94,85%

Verotettava tulo vuosina 2022-2025

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutosprosentti
2022	21,00	655,5	5,1
2023	8,36	740,0	12,9
2024	9,40	786,5	6,3
2025	9,40	846,5*	7,6*

*Kuntakohtainen veroennustekehikko, 02/2026

Vuosien 2024 ja 2025 verotettava tulo asukasta kohden

	2024	2025
Tuloveroprosentti	9,4	9,4
Verotettava tulo/as (verotusvuosi)*	23 166	24 665*
Asukasluku 31.12. * ennakkotieto, tilastokeskus	33 951	34 376**

*ennakkotieto, verohallinto

** ennakkotieto, tilastokeskus

Kiinteistövero vuosina 2022-2025

Kiinteistövero ,1000 euroa	2022		2023		2024		2025	
	Tuotto, 1000 €	vero-%	Tuotto, 1000 €	vero-%	Tuotto, 1000 €	vero-%	Tuotto, 1000 €	vero-%
1. YHTEENSÄ	8 136	0,64	8 724	0,63	9 799	0,69	9 923	0,69
1.1 RAKENNUKSET YHTEENSÄ	5 618	0,55	6 213	0,55	6 459	0,55	6 565	0,55
1.1.1 Vakituisen asumisen %	3 313	0,43	3 675	0,43	3 805	0,43	3 832	0,43
1.1.2 Muun kuin vakituisen asu- misen %	621	1,03	680	1,03	610	1,03	691	1,03
1.1.3 Yleisellä kiinteistövero- prosentilla verotettavat raken- nukset yhteensä	1 684	0,93	1 859	0,93	1 964	0,93	2 042	0,93
1.1.4 Voimalaitoksen %	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.5 Yleishyödyllisen käytön % (rakennus)	0	0,00	0	0,00	-	-	0	-
1.2 MAAPOHJAT YHTEENSÄ	2 518	1,05	2 510	1,05	3 341	1,40	3 358	1,40
1.2.1 Yleisellä kiinteistövero- prosentilla verotettavat maa- pohjat yhteensä	2 127	0,93	2 143	0,93	2 995	1,30	3 008	1,30
1.2.2 Yleishyödyllisen käytön % (maapohja)	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0
1.2.3 Rakentamattoman ra- kennuspaikan %	391	4,00	367	4,00	345	4,00	350	4,00

Verotulot 2025, euroa

Verotulojen erittely	Alkup TA 2025	TA muutok- set	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama
Verotulot	94 001 700	-1 730 000	92 271 700	91 029 101	-1 242 599
Kunnan tulovero	80 274 700	-2 230 000	78 044 700	77 145 160	-899 540
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 898 000	0	3 898 000	3 953 658	55 658
Kiinteistövero	9 829 000	500 000	10 329 000	9 930 283	-398 717

Valtionosuudet 2025, euroa

Valtionosuuksien erittely	Alkup TA 2025	TA muutok- set	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama
Valtionosuudet	18 296 241	-264 000	18 032 241	18 368 700	336 459
Kunnan peruspalvelujen valti- onosuus, ml. Tasaukset	22 629 721	-264 000	22 365 721	22 565 351	199 630
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-4 333 480	0	-4 333 480	-4 196 651	136 829
Verotulomenetysten korvaus	1 841 207	0	1 841 207	1 395 414	-445 793
Yhteensä	20 137 448	-264 000	19 873 448	19 764 114	-109 334

3.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT / ULKOISET

Investointien toteutuminen palvelukeskuksittain, euroa, ulkoiset

Strateginen johto	2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutokset	MTA 2025	TP 2025	Jäljellä MTA	Tot.-% MTA
Tuotot	136 189	20 000		20 000	261 953	241 953	1309,8
Menot	-3 843 210	-3 000 000		-3 000 000	-2 997 914	2 086	99,9
Netto	-3 707 021	-2 980 000		-2 980 000	-2 735 961	244 039	91,8

Vuoden 2025 luvut eivät sisällä Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidollisia eriä.

Strateginen johto	2024	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	MTA 2025	TP 2025	Jäljellä MTA	Tot.-% MTA
Tuotot	136 189	24 540 000		24 540 000	25 879 404	1 339 404	105,5
Menot	-3 843 210	-29 945 000		-29 945 000	-33 565 598	-3 620 598	112,1
Netto	-3 707 021	-5 405 000		-5 405 000	-7 686 194	-2 281 194	142,2

Vuoden 2025 luvut sisältävät Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidolliset erät, joiden arvio esitettiin vuoden 2026 talousarviokirjan kaupunkitasoisessa rahoituslaskelmassa. Näitä eriä ei esitetty vuoden 2025 talousarvioasiakirjassa strategisen johdon investoinneissa, koska kirjaustapa tarkentui vasta vuoden 2025 aikana.

Sivistyskeskus	TP 2024	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	MTA 2025	TP 2025	Jäljellä MTA	Tot.-% MTA
Tuotot	0	0	0	0			
Menot	-1 560 783	-1 475 000		-1 475 000	-1 101 665	373 335	74,7
Netto	-1 560 783	-1 475 000		-1 475 000	-1 101 665	373 335	74,7

Tekninen keskus	TP 2024	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	MTA 2025	TP 2025	Jäljellä MTA	Tot.-% MTA
Tuotot		900 000		900 000	364 956	-535 044	40,6
Menot	-30 309 285	-22 100 000		-22 100 000	-17 262 686	4 837 314	78,1
Netto	-30 309 285	-21 200 000		-21 200 000	-16 897 730	4 302 270	79,7

Kaupunki	TP 2024*	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	MTA 2025	TP2025	Jäljellä MTA	Tot.-% MTA
Tuotot	136 189	25 440 000	0	25 440 000	26 244 360	804 360	103,2
Menot	-35 713 278	-53 520 000	0	-53 520 000	-51 929 949	1 590 051	97,0
Netto	-35 577 089	-28 080 000	0	-28 080 000	-25 685 589	2 394 411	91,5

*TP2024 ei sisällä Vesi -liikelaitosta

Koko kaupungin vuoden 2025 luvut sisältävät Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidolliset erät

Investointiosassa esitetään määrärahat käyttöomaisuuden hankintaan. Käyttöomaisuus aktivoidaan taseeseen ja poistetaan tuloslaskelman kautta vuosikuluina. Poistolaskennassa noudatetaan valtuuston vuonna 2024 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Investointien sitovuustaso valtuustossa

Investointien määrärahat ovat palvelukeskuksittain sitovia valtuustoon nähden.

Suurimmat investoinnit vuonna 2025 M€ ulkoiset

Investointikohde	TP2025 M€
Pikkolan pienten lasten yksikkö	7,2
Lamminrahkan pohjoisosan kadut	3,1
Osakkeiden osto	2,0
Ruutanan uusi koulu	1,7
Liuksialan koulu	1,1
Maa-alueiden uushankinta	1,0
Pikkolan pienten lasten yksikkö kalusto 2025	0,6
Katujen peruskorjaus 2025	0,5
Peruskunnostusmääräraha 2025	0,4
Lemetty	0,4

3.4 Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

Ulkoinen TP talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu, euroa

24.4.2026

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	2025	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	7 644 359	-2 524 000	5 120 359	9 371 326	4 250 968	83,02%
Satunnaiset erät	28 700 000	0	28 700 000	29 986 546	1 286 546	4,48%
Tulorahoituksen korjausevät	-29 303 700	0	-29 303 700	-30 588 003	-1 284 303	4,38%
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-53 520 000	0	-53 520 000	-51 943 537	1 576 463	-2,95%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	900 000	0	900 000	364 956	-535 044	-59,45%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	53 843 700	0	53 843 700	36 098 410	-17 745 290	-32,96%
Toiminta ja investoinnit, netto	8 264 359	-2 524 000	5 740 359	-6 710 301	-12 450 659	-216,90%
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys kunnalle/kuntayhtymälle		0		0	0	
Antolainasaamisten vähennys kunnalta/kuntayhtymältä	-11 500 000	0	-11 500 000	-782 580	10 717 420	-93,19%
Lainakannan muutokset		0		1 207 502	1 207 502	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 000 000	0	24 000 000	24 000 000	0	0,00%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 866 666	0	-18 866 666	-18 816 666	50 000	-0,27%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-1 025 474	-1 025 474	
Vaikutus maksuvalmiuteen	-16 275 000	0	-16 275 000	-16 706 247	-431 247	2,65%

Vaikutus maksuvalmiuteen -erään sisältyy: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 €

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

17.3.2026

Kangasalan kaupunki, 1 000 €	Sitovuus	MENOT MÄÄRÄRAHAT					Tuloarviot				
		TA 2025	TA-muutokset	MTA 2025	Toteuma	Poikkeama MTA	TA 2025	Ta-muutokset	MTA 2025	Toteuma	Poikkeama MTA
KÄYTTÖTALOUSOSA		117 668	230	117 898	115 297	2 601	11 732	200	11 932	13 343	-1 410
Strateginen johto	B	21 400	0	21 400	21 086	314	1 080	0	1 080	1 639	-559
Sivistyskeskus	B	65 209	230	65 439	65 161	278	3 652	200	3 852	4 439	-587
Tekninen keskus	B	31 059		31 059	29 051	2 008	7 000	0	7 000	7 265	-265
TULOSLASKELMAOSA											
VEROTULOT	B						94 002	-1 730	92 272	91 029	1 243
VALTIONOSUUEDET	B						20 137	-264	19 873	19 764	109
Rahoitustuotot ja -kulut	N	2 989		2 989	16 573	-13 584	2 430	-500	1 930	17 105	-15 175
INVESTOINTIOSA											
Strateginen johto	N	3 000		3 000	2 998	2	20	0	20	262	-242
Sivistyskeskus	N	1 475		1 475	1 102	373	0	0	0	0	
Tekninen keskus	N	22 100		22 100	17 263	4 837	900	0	900	365	535
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten vähennys	B									241	
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						24 000		24 000	24 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	18 817		18 817	18 817						
YHTEENSÄ		166 049	230	166 279	172 049	-5 770	153 221	-2 294	150 927	166 109	-14 941

N = sitovuus nettomääräraha/ -tuloarvio, B = bruttomääräraha/ -tuloarvio

bruttomääräraha/ -tuloarvio

*Luvut eivät sisällä Kangasalan Veden liiketoimintakaupan kirjanpidollisia eriä.

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Kangasalan kaupungin tuloslaskelma

Kangasalan kaupunki	ulkoiset erät		1-12/2024	
	1-12/2025			
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 580 731,42		11 496 655,36	
Maksutuotot	2 482 455,11		2 944 857,94	
Tuet ja avustukset	1 056 126,02		1 876 397,40	
Muut toimintatuotot	7 223 332,32	13 342 644,87	7 298 659,19	23 616 569,89
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-50 477 980,26		-50 465 158,73	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-10 365 877,39		-9 749 351,18	
Muut henkilösivukulut	-1 839 808,21		-1 998 002,17	
Palvelujen ostot	-32 776 297,42		-30 308 381,58	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 866 742,48		-8 708 176,91	
Avustukset	-7 934 860,57		-6 380 593,82	
Muut toimintakulut	-4 035 453,73	-115 297 020,06	-3 723 439,85	-111 333 104,24
Toimintakate		-101 954 375,19		-87 716 534,35
Verotulot		91 029 100,67		88 994 348,19
Valtionosuudet		19 764 114,20		19 840 268,99
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	461 278,78		143 142,61	
Muut rahoitustuotot	16 644 093,49		10 341 658,70	
Korkokulut	-3 058 490,72		-3 249 380,98	
Muut rahoituskulut	-13 514 394,84	532 486,71	-7 650 821,09	-415 400,76
Vuosikate		9 371 326,39		20 702 682,07
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 273 278,23		-13 603 906,71	
Arvonalentumiset	-1 506 904,47	-9 423 968,70	-1 033 458,87	-14 637 365,58
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	29 990 271,41		172 982,25	
Satunnaiset kulut	-3 725,69	29 986 545,72	0,00	172 982,25
Tilikauden tulos		29 933 903,41		6 238 298,74
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-1 529 105,45		676 886,53
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-27 200 000,00		100 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 204 797,96		7 015 185,27

4.2 Kangasalan kaupungin rahoituslaskelma

	1-12/2025		1-12/2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	9 371 326,39		20 266 982,07	
Satunnaiset erät	29 986 545,72		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-30 588 002,88	8 769 869,23	-1 036 197,30	19 230 784,77
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-51 929 949,11		-38 661 007,10	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	364 956,36		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	57 987 371,45	6 422 378,70	2 368 216,51	-36 292 790,59
Toiminnan ja investointien rahavirta		15 192 247,93		-17 062 005,82
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-782 579,53		-56 224,18	
Antolainasaamisten vähennys	240 871,25	-541 708,28	0,00	-56 224,18
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 000 000,00		35 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 816 666,00		-17 516 666,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	5 183 334,00	0,00	17 483 334,00
Oman pääoman muutokset		-1 025 473,71		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 269 377,06		131 793,62	
Saamisten muutos	-10 372 447,06		766 984,05	
Korottomien velkojen muutos	-17 248 903,44	-26 351 973,44	-3 009 508,87	-2 110 731,20
Rahoituksen rahavirta		-22 735 821,43		15 316 378,62
Rahavarojen muutos		-7 543 573,50		-1 745 627,20
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	38 812 384,17		46 355 957,67	
Rahavarat 1.1.	46 355 957,67	-7 543 573,50	48 101 584,87	-1 745 627,20

4.3. Kangasalan kaupungin tase

KAUPUNKI		
TASE		
VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	63 704,43	84 309,44
Aineettomat hyödykkeet	63 704,43	84 309,44
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	34 304 386,67	33 351 181,78
Rakennukset	140 497 084,55	106 407 971,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	39 605 900,05	61 646 900,46
Koneet ja kalusto	4 962 876,76	4 884 533,11
Muut aineelliset hyödykkeet	308 055,98	308 055,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 024 294,80	41 551 852,56
Aineelliset hyödykkeet	230 702 598,81	248 150 495,33
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	57 894 490,66	25 590 748,41
Muut saamiset	1 186 801,95	738 678,91
Sijoitukset	59 081 292,61	26 329 427,32
PYSYVÄT VASTAAVAT	289 847 595,85	274 564 232,09
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	3 920 812,20	3 836 500,28
Muut toimeksiantojen varat	175 454,42	205 940,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 096 266,62	4 042 440,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	74 914,22
Lainasaamiset	11 716 150,42	252 175,49
Muut saamiset	68 000,00	68 000,00
Pitkäaikaiset saamiset	11 784 150,42	395 089,71
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 383 322,60	3 207 335,89
Lainasaamiset	0,00	29 882,79
Muut saamiset	1 256 535,76	1 414 747,05
Sirtosaamiset	2 474 497,11	1 479 003,39
Lyhytaikaiset saamiset	5 114 355,47	6 130 969,12
Saamiset	16 898 505,89	6 526 058,83
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	249 047,00	249 047,00
Muut arvopaperit	30 396 141,87	28 297 694,98
Rahoitusarvopaperit	30 645 188,87	28 546 741,98
Rahat ja pankkisaamiset	8 167 195,30	17 809 215,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	55 710 890,06	52 882 016,50
VASTAAVAA	349 654 752,53	331 488 689,47

KAUPUNKI		
TASE		
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 198 773,11	63 198 773,11
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	84 494 339,65	78 504 628,09
Tilikauden yli-/alijäämä	1 204 797,96	7 015 185,27
OMA PÄÄOMA	148 897 910,72	148 718 586,47
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	10 449 704,43	8 920 598,98
Vapaaehtoiset varaukset	31 200 000,00	4 000 000,00
	41 649 704,43	12 920 598,98
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 920 812,20	2 811 026,57
Muut toimeksiantojen pääomat	847 816,49	634 399,32
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 768 628,69	3 445 425,89
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	114 400 014,95	111 266 680,95
Saadut ennakot	1 077 384,10	1 077 384,10
Muut velat	1 209 343,63	17 022 149,38
Pitkäaikainen vieras pääoma	116 686 742,68	129 366 214,43
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 866 666,00	17 816 666,00
Saadut ennakot	573,42	1 762,00
Ostovelat	8 769 097,85	9 844 703,50
Muut velat	1 036 240,04	1 059 716,53
Siirtovelat	7 979 188,70	8 315 015,67
Lyhytaikainen vieras pääoma	37 651 766,01	37 037 863,70
VIERAS PÄÄOMA	154 338 508,69	166 404 078,13
VASTATTAVAA	349 654 752,53	331 488 689,47

4.4 Kangasalan kaupungin konsernituloslaskelma

19.3.2026

KONSERNIN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	33 561 929,95	32 601 957,41
Maksutuotot	2 479 898,62	2 930 508,41
Tuet ja avustukset	1 264 203,97	1 939 225,37
Muut toimintatuotot	6 644 580,32	6 952 017,65
Toimintatuotot	43 950 612,87	44 423 708,84
Valmistevarastojen muutos	0,00	32 191,20
Palkat ja palkkiot	-57 010 125,52	-55 598 334,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-11 489 052,10	-10 609 113,26
Muut henkilösivukulut	-1 966 772,22	-2 123 743,16
Palvelujen ostot	-35 478 483,65	-29 858 263,22
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-13 567 966,20	-13 764 170,18
Avustukset	-5 808 777,62	-4 312 540,30
Muut toimintakulut	-9 299 602,32	-8 881 798,92
Toimintakulut	-134 620 779,63	-125 115 772,07
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	92 030,12	-38 041,06
TOIMINTAKATE	-90 578 136,64	-80 730 104,29
Verotulot	90 695 431,59	88 675 946,26
Valtionosuudet	19 824 401,40	19 901 171,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	237 921,66	256 519,56
Muut rahoitustuotot	16 090 364,42	9 791 135,32
Korkokulut	-4 733 360,78	-4 541 956,15
Muut rahoituskulut	-13 520 242,49	-7 624 564,74
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 925 317,19	-2 118 866,01
VUOSIKATE	18 016 379,16	25 728 147,72
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 848 935,93	-18 563 804,50
Omistuksen eliminointierot	-32 077,94	0,00
Arvonalentumiset	-686 375,94	-1 033 458,87
Poistot ja arvonalentumiset	-15 567 389,81	-19 597 263,37
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	36 908,00	179 923,62
Satunnaiset kulut	-3 725,69	0,00
Satunnaiset erät	33 182,31	179 923,62
TILIKAUDEN TULOS	2 482 171,66	6 310 807,97
Tilinpäätössiirrot	379,82	379,82
Tilikauden verot	-336 723,85	-292 861,29
Laskennalliset verot	-15 526,27	35 847,51
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-13 441,11	8 953,78
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 116 860,24	6 063 127,77

4.5 Kangasalan kaupungin konsernin rahoituslaskelma

19.3.2026

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 016 379,16	25 292 447,76
Satunnaiset erät	33 182,31	6 941,37
Tilikauden verot	-336 723,85	-292 861,29
Tulorahoituksen korjauserät	-726 971,73	-1 004 156,24
	16 985 865,89	24 002 371,60
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 987 639,52	-53 275 300,45
Rahoitusosuudet investointimenoihin	364 956,36	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 504 928,67	2 474 307,81
	-43 117 754,49	-50 800 992,64
Toiminnan ja investointien rahavirta	-26 131 888,59	-26 798 621,04
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-361 821,70	-118 958,78
Antolainasaamisten vähennykset	310 526,02	64 650,16
	-51 295,68	-54 308,62
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 482 900,00	55 308 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 059 520,82	-23 001 657,69
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300 663,18	-381 373,06
	20 122 716,00	31 924 969,25
Oman pääoman muutokset	-1 440 336,80	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 269 450,95	131 796,46
Vaihto-omaisuuden muutos	1 417,31	-32 055,58
Saamisten muutos	145 281,74	-34 000,48
Korottomien velkojen muutos	342 870,37	-2 333 178,63
	1 759 020,38	-2 267 438,23
Rahoituksen rahavirta	20 390 103,89	29 603 222,40
Rahavarojen muutos	-5 741 784,70	2 804 601,34
Rahavarat 31.12.	57 747 857,21	63 489 641,92
Rahavarat 1.1.	63 489 641,92	60 685 040,60
Rahavarojen muutos	-5 741 784,70	2 804 601,34

4.6 Kangasalan kaupungin konsernitase

KONSERNITASE		
VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	35 779,37	35 976,17
Muut pitkävaikutteiset menot	97 592,88	101 386,55
Aineettomat hyödykkeet	133 372,25	137 362,73
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	36 664 775,38	35 502 294,79
Rakennukset	175 340 093,67	141 497 533,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	71 853 769,67	69 171 464,97
Koneet ja kalusto	6 062 677,14	6 030 037,40
Muut aineelliset hyödykkeet	1 102 468,60	1 182 273,36
	50 232 909,86	59 042 611,62
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Aineelliset hyödykkeet	341 256 694,31	312 426 215,25
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	1 046 851,92	954 821,80
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	7 878 057,93	8 519 240,23
Muut saamiset	741 966,67	690 670,99
Sijoitukset	9 666 876,52	10 164 733,02
PYSYVÄT VASTAAVAT	351 056 943,09	322 728 311,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	321 638,53	331 027,46
Lahjoitusrahastojen varat	3 920 812,20	3 836 577,57
Muut toimeksiantojen varat	175 454,42	205 940,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 417 905,15	4 373 545,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	167 737,04	167 194,66
Valmiit tuotteet	0,00	1 959,69
Vaihto-omaisuus	167 737,04	169 154,35
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	74 914,22
Muut saamiset	112 959,48	97 260,34
Siirtosaamiset	2 571,86	247,56
Pitkäaikaiset saamiset	115 531,34	172 422,12
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 150 609,43	4 455 896,66
Lainasaamiset	0,00	30 417,08
Muut saamiset	1 745 020,76	2 604 642,68
Siirtosaamiset	2 616 456,39	1 509 521,12
Lyhytaikaiset saamiset	8 512 086,58	8 600 477,54
Saamiset	8 627 617,92	8 772 899,66
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	68 228,54	68 228,54
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	372 983,15	377 920,21
Muut arvopaperit	30 793 844,18	28 297 694,98
Rahoitusarvopaperit	31 235 055,87	28 743 843,73
Rahat ja pankkisaamiset	26 512 801,33	34 745 798,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT	66 543 212,16	72 431 695,93
VASTAAVAA	422 018 060,40	399 533 552,55

KONSERNITASE		
VASTATTAVAA		
	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	63 198 773,11	63 198 773,11
Arvonkorotusrahasto	180,29	180,29
Muut omat rahastot	886 316,41	886 696,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	97 152 847,58	92 530 056,60
Tilikauden yli-/alijäämä	2 116 860,24	6 063 127,77
OMA PÄÄOMA	163 354 977,63	162 678 834,00
VÄHEMMISTÖOSUDET	331 276,27	317 835,16
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	321 639,98	331 029,35
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 920 887,60	2 811 103,86
Muut toimeksiantojen pääomat	847 822,38	634 406,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 090 349,95	3 776 539,48
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	156 337 939,21	149 377 213,13
Pääomalainat	29 684 212,00	19 000 000,00
Saadut ennakot	1 077 384,10	1 077 384,10
Ostovelat	4 085,00	2 308,22
Muut velat	17 509 847,18	17 494 507,48
Siirtovelat	0,00	73 084,33
Pitkäaikainen vieras pääoma	204 613 467,49	187 024 497,26
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 965 803,32	19 803 813,40
Pääomalainat	315 788,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	556 370,64	556 370,64
Saadut ennakot	600 997,81	618 514,09
Ostovelat	11 494 533,29	11 671 587,87
Muut velat	2 572 584,80	2 123 160,11
Siirtovelat	9 954 778,77	9 810 794,37
Laskennalliset verovelat	1 167 132,44	1 151 606,16
Lyhytaikainen vieras pääoma	48 627 989,06	45 735 846,65
VIERAS PÄÄOMA	253 241 456,55	232 760 343,91
VASTATTAVAA	422 018 060,40	399 533 552,54

5. LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

ARVOSTUSPERIAATTEET JA –MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto hyväksyi uuden poistosuunnitelman 22.1.2024 §3. Vuodesta 2024 lähtien valmistuneiden kohteiden osalta on sovellettu uutta poistosuunnitelmaa. Aiemmin valmistuneiden kohteiden osalta menojäännöspoistot muutettiin uuden poistosuunnitelman mukaisiksi tasapoistoiksi 1.4.2024 alkaen siten että hallinto- ja laitosrakennusten (pääasiassa kouluja ja päiväkoteja), joiden poistomenetelmänä oli ollut jo aiemminkin tasapoisto, tuleva poisto-aika muutettiin vastaamaan kohdekohtaista palvelutuotantokykyä. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenuun tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu tilinpäätöspäivän alimpaan hankinta-arvoon tai tätä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimukset

Vastatakaus Tampereen kaupungille Tampereen seudun Keskuspuhdistamo Oy:n lainojen takauksiin. Kangasalan kaupungin osuus sopimuksen markkina-arvosta 31.12.2025 on -25 500 768 euroa, josta Kangasalan kaupungin vastatakauksen osuus (7,65 %) on -2 334 578 euroa.

Jaksotusperiaatteet

Lomapalkkajaksotus on tehty käyttäen joulukuun palkkasummaa ja seuraavan vuoden 2026 sivukuluprosentteja.

Muut kirjausperiaatteet

Rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset on kirjattu muihin rahoituskuluihin ja arvonalentumisten palautukset on kirjattu muihin rahoitustuottoihin.

Organisaatiomuutokset 1.1.2025 alkaen

TE-uudistus

Vuoden 2025 alussa toteutetun TE-uudistuksen myötä lakisääteiset TE-palvelut siirtyivät Tampereen seudun työllisyysalueen järjestämisvastuulle. Muutoksen yhteydessä osa Kangasalan kaupungin työllisyyspalvelujen henkilöstöstä siirtyi työllisyysalueen palvelukseen. Vuodesta 2025 alkaen Tampereen seudun työllisyysalueen sopijakunnat maksavat Tampereen kaupungille yhteistoimintaosuutta TE-palvelujen järjestämisestä. Tämä maksuosuus näkyy merkittävänä muutoksena palvelujen ostoissa.

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen yhtiöittäminen

Kangasalan Vesi -liikelaitos yhtiöitettiin 1.1.2025 alkaen. Liikelaitoksen taseeseen kuuluneet pysyvät vastaavat on poistettu kaupungin taseesta ja siirretty perustetun yhtiön taseeseen. Yhtiöittämisellä on vaikutusta kaupungin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman vertailukelpoisuuteen, sillä liikelaitoksen toimintaan liittyneet tuotot, kulut ja investoinnit eivät enää sisälly vuoden 2025 laskelmiin.

Vuoden 2025 rahoituslaskelman satunnaiset erät, tulorahoituksen korjauserät, investointimenot, käyttöomaisuuden myynnit sekä muut maksuvalmiuden muutokset sisältävät merkittäviä yhtiöittämiseen liittyviä kirjanpidollisia eriä. Muutokset eivät ole luonteeltaan kirjanpitoperiaatteiden muutoksia tai aikaisempien vuosien virheiden oikaisuja, minkä vuoksi edellisen tilikauden vertailutietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty olennaisuusperiaatteella kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Kangasalan Oksakiinteistöt Oy perustettiin 29.9.2025, mutta yhtiötä ei yhdistelty vuoden 2025 konsernitilinpäätökseen. Kangasalan Oksakiinteistöt Oy aloitti toimintansa 1.1.2026.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmanpoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat tilikaudet

Osakkuusyhteisö Kangasalan Jäähalli Oy:n tilinpäätöksestä on yhdistelty ajanjakso 1.1.2025 - 30.4.2025 sekä välitilinpäätöksen luvut ajalta 1.5.2025 -31.12.2025

Oikaisu edellisen tilikauden tietoihin

Kangasalan kaupungin Björqvist-rahaston tasetilien oikaisu: Tasetilien 144011 ja 234011 välillä ollut 1 025 473,71 euron saldoero on oikaistu tilinpäätöksessä edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin kautta. Ero johtuu aiempien tilikausien puutteellisista tilisiirroista rahaston ja käyttötilin välillä. Vuodesta 2022 alkaen käytännöt on selkeytetty, ja prosessi toimii asianmukaisesti. Oikaisu ei vaikuta rahaston varallisuuden säilymiseen.

Kiinteistö Oy Taloherttuan aiempien tilikausien poistovajauksen oikaisu konsernissa á 408 748,69 euroa kirjattu Edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin kautta.

Konsernirakenteen muutokset

Kangasalan Vesi Oy:n varsinainen toiminta käynnistyi 1.1.2025. Yhtiö yhdisteltiin kaupungin konserniin 1.1.2025 alkaen. Kangasalan Oksakiinteistöt Oy perustettiin 29.9.2025, mutta yhtiötä ei yhdistelty vuoden 2025 konsernitiilinpäätökseen. Kangasalan Oksakiinteistöt Oy aloitti toimintansa 1.1.2026.

Tuloslaskelman liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtävälueittain

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	6 335 628,72	7 062 534,62	1 638 773,87	2 597 517,89
Opetus- ja kulttuuripalvelut	6 254 475,66	6 688 353,91	4 439 164,00	4 850 775,66
Yhdyskuntapalvelut*	31 349 126,76	30 652 653,14	7 264 707,00	16 168 276,34
Muut palvelut	1 695,62	10 830,93	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset*	9 674,79	9 227,96	0,00	0,00
Maksutuotot*	11,31	108,27	0,00	0,00
<i>Toimintatuotot yhteensä*</i>	<i>43 950 612,86</i>	<i>44 423 708,84</i>	<i>13 342 644,87</i>	<i>23 616 569,89</i>

* Konsernin vuoden 2024 tietoja korjattu

7. Verotulojen erittely

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan tulovero	77 145 159,80	75 495 982,07	77 145 159,80	75 495 982,07
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 953 657,79	4 055 772,68	3 953 657,79	4 055 772,68
Kiinteistövero	9 596 614,00	9 124 191,51	9 930 283,08	9 442 593,44
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>90 695 431,59</i>	<i>88 675 946,26</i>	<i>91 029 100,67</i>	<i>88 994 348,19</i>

8. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 565 351,20	19 931 463,30	22 565 351,20	19 931 463,30
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>-5 286 275,52</i>	<i>-5 317 115,44</i>	<i>-5 286 275,52</i>	<i>-5 317 115,44</i>
Koulutus kuntayhtymän valtionosuus	60 287,20	60 902,77	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-4 196 651,00	-4 313 323,50	-4 196 651,00	-4 313 323,50
Verotulomenetysten kompensaatio	1 395 414,00	4 222 129,19	1 395 414,00	4 222 129,19
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>19 824 401,40</i>	<i>19 901 171,76</i>	<i>19 764 114,20</i>	<i>19 840 268,99</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	8 160 889,24	7 470 571,40
Muiden palvelujen ostot	24 615 408,18	22 837 810,18
<i>Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>32 776 297,42</i>	<i>30 308 381,58</i>

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

OMAIUSLUAJI	1.1.2013 alk. poistome- netelmä			1.1.2024 alk. poistome- netelmä		
	poistoaika vuosina	poisto %		poistoaika vuosina	poisto %	
Aineettomat hyödykkeet						
Aineettomat oikeudet	tasa	5	20			
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	tasa	2	50	tasa	5	20
Kaupungin yhteiset isot tietojärjestelmät	-	-	-	tasa	5	20
Muut aineettomat oikeudet	tasa	5	20	tasa	5	20
Liikearvo ja konsernilikearvo	tasa	0-2	0-50	tasa	5	20
Muut pitkävaikuttavat menot						
tutkimus- ja kehittämismenot	tasa	2	50	tasa	5	20
Muut pitkävaikuttavat menot	-	-	-	tasa	3	33,33
mm. osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	-	-	-	tasa	5-10	20-10
osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeet	-	-	-	tasa	15-20	6,67-5
ratahankkeet	-	-	-	tasa	30-40	3,33-2,5
muut	tasa	2-5	50-20	tasa	5-10	20-10
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet					ei poistoa	
Rakennukset						
Asuinrakennukset	tasa	30	3,33	tasa	30	3,33
Asuinrakennusten perusparannukset	tasa	10-30	10-3,33	tasa	10-30	10-3,33
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasa	20-30	5-3,33	tasa	30-40	3,33-2,5
Hallinto- ja laitosrakennusten perusparannukset	tasa	10-30	10-3,33	tasa	10-30	10-3,33
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasa	20	5	tasa	20	5
Talousrakennukset	-	-	-	tasa	10-20	10-5
Vapaa-ajan rakennukset	tasa	20	5	tasa	20-30	5-3,33
Muut rakennukset	tasa	10	10	tasa	10	10
Muiden rakennusten perusparannukset	tasa	10-30	10-3,33	tasa	10-30	10-3,33
vanhana ostetut rakennukset	tasa	10-30	10-3,33	tasa	10-30	10-3,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Maa- ja vesirakenteet						
Kadut, tiet, torit ja puistot	menoj.	20	15	tasa	20	5
silat, laiturit ja uimalat	menoj.	25	15	tasa	10-30	10-3,33
Muut maa- ja vesirakenteet	menoj.	20	20,00	tasa	15	6,67
Johtoverkostot ja laitteet						
Vedenjakeluverkosto	menoj.	10	8	tasa	30-40	3,33-2,5
Viemäriverkko	menoj.	10	8	tasa	30-40	3,33-2,5
Kaukolämpöverkko	menoj.	15	15	tasa	20-30	5-3,33
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menoj.	20	15	tasa	15-20	6,67-5
puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menoj.	22	20	tasa	10-12	10-8,33
maakaasuverkko	menoj.	15	15	tasa	20-25	5-4
Muut putki- ja kaapeliverkot	menoj.	20	20	tasa	15-20	6,67-5
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet						
Sähkö-, vesi- ja lämpölaistosten laitteet	tasa	15	6,67	tasa	15-20	6,67-5
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasa	15	6,67	tasa	15-20	6,67-5
Liikenteen ohjauslaitteet	tasa	10	10,00	tasa	10-15	10-6,67
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasa	10	10	tasa	10-15	10-6,67
Koneet ja kalusto						
Kuljetusvälineet						
Rautaiset alukset	tasa	15	6,67	tasa	15	6,67
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasa	8	12,5	tasa	8	12,50
kuljetusvälineet ja autot	tasa	4	25	tasa	5	20
Linja- ja kuorma-autot	tasa	10	10	tasa	10	10
Muut koneet ja kalusto						
Muut liikkuvat työkoneet	tasa	5	20	tasa	5	20
Muut raskaat koneet	tasa	10	10	tasa	10-15	10-6,67
Kevyet koneet	tasa	5	20	tasa	5	20
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	-	-	-	tasa	5	20
ATK-laitteet	tasa	3	33,33	tasa	3-5	33,33-20
Muut laitteet ja kalusteet	tasa	3	33,33	tasa	3-5	33,33-20
soittimet	-	-	-	tasa	3-5	33,33-20
Viestintälaitteet	-	-	-	tasa	5	20
Investointiraja		20 000,00 €			10 000,00 €	

12. Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	6 000,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-6 000,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	892 089,20	1 043 485,21	892 089,20	1 043 485,21
Osakkeiden luovutusvoitot	4 011,77	9 983,93	4 011,77	9 983,93
Muut luovutusvoitot	37 154,04	0,00	0,00	0,00
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>933 255,01</i>	<i>1 053 469,14</i>	<i>896 100,97</i>	<i>1 053 469,14</i>
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	294 568,31	0,00	294 568,31	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	17 271,84	0,00	17 271,84
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>294 568,31</i>	<i>17 271,84</i>	<i>294 568,31</i>	<i>17 271,84</i>
14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	29 990 271,41	0,00	29 990 271,41	0,00
Muut satunnaiset tuotot	36 908,00	179 923,62	0,00	172 982,25
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>30 027 179,41</i>	<i>179 923,62</i>	<i>29 990 271,41</i>	<i>172 982,25</i>
15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely				
	Kaupunki / Kunta			
	2025	2024		
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	710 256,00	690 256,00		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	301 812,18	357 260,35		
<i>Yhteensä</i>	<i>1 012 068,18</i>	<i>1 047 516,35</i>		

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18. Arvonkorotukset	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	180,29	180,29	0,00	0,00
Arvo 31.12.	180,29	180,29	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä	180,29	180,29	0,00	0,00

19. Pysyvien vastaavien erittelyt							
Aineettomat hyödykkeet							
Konserni	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserniliikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	19 998,38	0,00	19 998,38
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 725,69	0,00	-3 725,69
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	100,81	0,00	100,81
Tilikauden poisto	-180,40	0,00	0,00	0,00	-20 167,17	0,00	-20 347,57
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	35 779,37	0,00	0,00	0,00	97 592,88	0,00	133 372,25
Kirjanpitoarvo 31.12.	35 779,37	0,00	0,00	0,00	97 592,88	0,00	133 372,25
Kaupunki / Kunta							
	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	84 309,44	0,00	84 309,44		
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-3 725,69	0,00	-3 725,69		
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-16 879,32	0,00	-16 879,32		
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	63 704,43	0,00	63 704,43		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	63 704,43	0,00	63 704,43		

Aineelliset hyödykkeet							
Konserni	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Lisäykset tilikauden aikana	1 209 832,07	10 002 045,50	4 797 694,96	1 778 509,30	0,00	28 053 896,13	45 841 977,96
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-14 956,36	0,00	0,00	-350 000,00	-364 956,36
Vähennykset tilikauden aikana	-140 936,72	-303 240,32	62 743,93	-63 866,23	0,00	-480 266,04	-925 565,38
Siirrot erien välillä	93 585,24	32 644 966,02	3 374 582,04	95,41	0,00	-36 019 744,28	93 484,43
Tilikauden poisto	0,00	-7 528 908,58	-5 537 759,87	-1 682 098,75	-79 804,76	0,00	-14 828 571,95
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-563 553,37	0,00	0,00	0,00	-13 587,57	-577 140,94
Aktivoidut korkomenot							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	36 664 595,09	175 340 093,67	71 853 769,67	6 062 677,14	1 102 468,60	50 232 909,86	341 256 514,03
Arvonkorotukset	180,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 664 775,38	175 340 093,67	71 853 769,67	6 062 677,14	1 102 468,60	50 232 909,86	341 256 694,31

Kaupunki / Kunta	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	33 351 181,78	106 407 971,44	61 646 900,46	4 884 533,11	308 055,98	41 551 852,56	248 150 495,33
Lisäykset tilikauden aikana	1 120 673,80	9 980 023,29	2 048 000,02	1 689 969,20	0,00	4 646 358,25	19 485 024,56
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-14 956,36	0,00	0,00	-350 000,00	-364 956,36
Vähennykset tilikauden aikana	-261 054,15	-782 130,07	-24 673 729,83	-126 816,60	0,00	-1 519 964,93	-27 363 695,58
Siirrot erien välillä	93 585,24	29 915 781,47	3 374 582,04	0,00	0,00	-33 290 363,51	93 585,24
Tilikauden poisto	0,00	-4 996 693,68	-2 774 896,28	-1 484 808,95	0,00	0,00	-9 256 398,91
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-27 867,90	0,00	0,00	0,00	-13 587,57	-41 455,47
Aktivoidut korkomenot							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	34 304 386,67	140 497 084,55	39 605 900,05	4 962 876,76	308 055,98	11 024 294,80	230 702 598,81
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	34 304 386,67	140 497 084,55	39 605 900,05	4 962 876,76	308 055,98	11 024 294,80	230 702 598,81

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 399 447,26	2 185 433,39	738 532,36	733 794,19
Muut maa- ja vesialueet	34 265 147,83	33 316 681,11	33 565 854,31	32 617 387,59
Arvonkorotukset	180,29	180,29	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet yhteensä	36 664 775,38	35 502 294,79	34 304 386,67	33 351 181,78

Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet					
Konserni	Osakkeet		Yhteensä		
	omistusyhteisyyhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet			
Hankintameno 1.1.	954 821,80	8 519 240,23	9 474 062,03		
Lisäykset	0,00	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	-531 947,30	-531 947,30		
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00		
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	92 030,12	0,00	92 030,12		
Tilikaudella osakkuusyhteisöltä saatujen osinkojen peruutus	0,00	0,00	0,00		
Hankintameno 31.12.	1 046 851,92	7 987 292,93	9 034 144,85		
Arvonlennukset	0,00	-109 235,00	-109 235,00		
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 046 851,92	7 878 057,93	8 924 909,85		
Kaupunki / Kunta	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisyyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	16 887 697,20	723 881,02	93 762,66	7 885 407,53	25 590 748,41
Lisäykset	32 444 924,55	0,00	0,00	0,00	32 444 924,55
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-31 947,30	-31 947,30
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	49 332 621,75	723 881,02	93 762,66	7 853 460,23	58 003 725,66
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-109 235,00	-109 235,00
Arvonkorotukset				0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 332 621,75	723 881,02	93 762,66	7 744 225,23	57 894 490,66

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
Konserni	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	690 670,99	690 670,99
Lisäykset	0,00	361 821,70	361 821,70
Vähennykset	0,00	-310 526,02	-310 526,02
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	741 966,67	741 966,67
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	741 966,67	741 966,67

Kaupunki	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	285 722,24	0,00	452 956,67	738 678,91
Lisäykset	0,00	770 759,24	0,00	11 820,29	782 579,53
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-240 871,25	-240 871,25
Siirrot erien välillä	0,00	-93 585,24	0,00	0,00	-93 585,24
Hankintameno 31.12.	0,00	962 896,24	0,00	223 905,71	1 186 801,95
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	962 896,24	0,00	223 905,71	1 186 801,95

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot						
20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Business Kangasala Oy	2912961-7	100,00	100,00	218 618,08	146 440,07	4 105,39
Herttuan kiinteistöpalvelu Oy	2484056-5	100,00	100,00	1 071 300,54	605 683,47	143 526,43
Kangasalan Lämpö Oy	0510578-4	100,00	100,00	10 759 862,42	5 601 237,14	1 006 372,40
Kangasalan Parkki Oy	0488027-9	100,00	100,00	1 091 559,19	5 610 898,15	39,96
Kangasalan Uimahalli Oy	2151762-3	100,00	100,00	1 664 616,23	4 888 518,71	-25 802,64
Kangasalan Vesi Oy	3459398-3	100,00	100,00	31 127 932,40	29 264 633,04	215 085,79
Kangasala-talo Oy	2592490-4	100,00	100,00	411 209,00	301 910,98	39 105,17
KOY Kangasalan Harjunsola I	2399808-8	100,00	100,00	218 059,75	2 212,75	1 390,26
KOY Kangasalan Säästökeskus	0147850-8	64,60	64,60	777 990,37	129 884,66	18,26
KOY Kangasalan Timantti	0641873-1	100,00	100,00	2 334 018,18	30 946 752,60	1 684,89
KOY Taloherttua	0147998-1	100,00	100,00	6 917 362,80	33 654 200,03	-413 892,64
KOY Vatialan Kasarminportti	1626703-3	59,60	59,60	969 087,30	3 974,63	-2 173,99
Pirkanmaan laatusännöinti Oy	2484055-7	100,00	100,00	153 149,57	761 813,39	56 973,89
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Kangasalan Oksakiinteistöt Oy (perustettu 29.9.2025)	3567231-7	100,00	100,00	Aloitti toimintansa 1.1.2026.		
Kuntayhtymät						
Tampereen kaupunkiseudun KY	2014682-4	8,06	8,06	58 471,40	29 051,24	6873,18136
Pirkanmaan liitto ky	0828308-4	5,43	5,43	110 976,73	60 153,41	23102,70419
Valkeakosken seudun koulutus ky	0206289-7	0,53	0,53	54 459,74	9 419,04	-954,736477
Osakkuusyhteisöt						
KOY Tieliikennemuseo	0840674-2	48,25	48,25	450 214,68	753 703,00	0,00
Sahalahden Esikäsitteilylaitos Oy	2297620-7	41,00	41,00	93909,516	30539,6536	-24282,84
Kangasalan Jäähalli Oy	1031638-3	33,80	33,80	33579,09295	925374,4789	20693,58
KOY Nattarin lähipalvelukeskus	0245115-5	24,26	24,26	86604,59877	20325,36544	-657,05
Kuntien hankintapalvelu KuHa Oy	2397232-0	20,70	20,70	139874,0586	30425,07942	-19058,59
KOY Rantatarpila	0529091-6	47,78	47,78	517318,5701	100979,6769	115335,02

	Kaupunki / Kunta			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	6 628,00	0,00	208 054,34
Lainasaamiset	11 716 150,42	0,00	252 175,49	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	62 000,00
<i>Yhteensä</i>	<i>11 716 150,42</i>	<i>6 628,00</i>	<i>252 175,49</i>	<i>270 054,34</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	850,00	0,00	7 216,21
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>850,00</i>	<i>0,00</i>	<i>7 216,21</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>11 716 150,42</i>	<i>7 478,00</i>	<i>252 175,49</i>	<i>277 270,55</i>

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
	Siirtyvät korot	26 875,00	0,00	0,00
Verosaamiset	12 085,84	20 478,75	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	5 474,14	278,63	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	427 836,78	333 927,81	415 000,00	321 337,74
Ennakkomenot	58 987,74	31 391,77	19 011,23	23 632,84
Muut tuet ja avustukset	730 606,88	700 000,00	730 606,88	700 000,00
Projektisaamiset	350 000,00	0,00	350 000,00	0,00
Hankeavustussaamiset	276,75	236,75	0,00	0,00
Vuokrasaamiset	64 747,38	108 722,53	64 747,38	108 722,53
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0,00	0,00	0,00	62 000,00
Muut siirtosaamiset	190 098,06	312 949,56	144 773,51	263 310,28
Muut siirtosaamiset	752 039,67	1 782,87	750 358,11	0,00
sis. Työllisyysalueen tasauslasku 2025				
<i>Yhteensä</i>	<i>2 619 028,25</i>	<i>1 509 768,68</i>	<i>2 474 497,11</i>	<i>1 479 003,39</i>

	2025		2024	
	Rahoitusarvopaperit			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				
Markkinarvo	250 000,00	315 124,24		
Kirjanpitoarvo 31.1	249 047,00	249 047,00		
Erotus	953,00	66 077,24		
Muut arvopaperit				
Markkinarvo	31 585 809,22	29 133 171,47		
Kirjanpitoarvo 31.1	928,12	199,64		
Kirjanpitoarvo 31.1	30 396 141,87	28 297 694,98		
Erotus	1 188 739,23	835 276,85		

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	63 198 773,11	63 198 773,11	63 198 773,11	63 198 773,11
Peruspääoma 31.12.	63 198 773,11	63 198 773,11	63 198 773,11	63 198 773,11
Arvonkorotusrahassto 1.1.	180,29	180,29	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto 31.12.	180,29	180,29	0,00	0,00
Rahastopääomat 1.1.	14 873,02	15 252,83	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-379,82	-379,82	0,00	0,00
Rahastopääomat 31.12.	14 493,20	14 873,02	0,00	0,00
Rakennusrahassto 1.1.	813 520,35	813 520,35	0,00	0,00
Rakennusrahassto 31.12.	813 520,35	813 520,35	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 1.1.	58 302,86	58 302,86	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 31.12.	58 302,86	58 302,86	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	98 593 184,38	92 530 056,60	85 519 813,36	78 504 628,09
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-1 440 336,80	0,00	-1 025 473,71	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	97 152 847,58	92 530 056,60	84 494 339,65	78 504 628,09
Tilikauden yli-/alijäämä	2 116 860,24	6 063 127,77	1 204 797,96	7 015 185,27
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>163 354 977,63</i>	<i>162 678 834,00</i>	<i>148 897 910,72</i>	<i>148 718 586,47</i>

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	84 494 339,65	78 504 628,09
Tilikauden yli-/alijäämä	1 204 797,96	7 015 185,27
Kertynyt poistoero 31.12.	10 449 704,43	8 920 598,98
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	31 200 000,00	4 000 000,00
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>127 348 842,04</i>	<i>98 440 412,34</i>

26. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2025	2024
Laskennallisten verovelkojen muutos	30 238,68	35 847,51
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	1 521 412,06	-793 136,53
Varausten lisäys (-)	29 200 000,00	399 093,52
Varausten vähennys (+)	-2 143 500,00	-562 081,05
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.*	15 430 766,53	16 389 084,14
Poistoero	-11 293 637,02	-9 772 224,96
Vapaaehtoiset varaukset	-35 962 904,84	-8 906 404,84
Laskennallinen verovelka, 1.1.	1 151 606,16	1 187 453,67
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-30 238,68	-35 847,51

* Vuoden 2024 lukua on korjattu

27. Pitkäaikaiset velat	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	72 174 377,04	49 205 440,00	41 433 344,00	43 550 010,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>72 174 377,04</i>	<i>49 205 440,00</i>	<i>41 433 344,00</i>	<i>43 550 010,00</i>

30. Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	431 795,45	0,00	402 732,28
Muut velat	10 711,90	0,00	258 388,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>10 711,90</i>	<i>431 795,45</i>	<i>258 388,00</i>	<i>402 732,28</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	141 371,41	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>141 371,41</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	1 101,26
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1 101,26</i>

31. Sekkitililimiitti	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	6 681 879,00	6 681 879,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	6 681 879,00	6 681 879,00

32. Muiden velkojen erittely	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	17 462 162,08	17 427 195,14	1 195 943,63	17 001 497,38
Muut velat	47 685,10	67 312,34	13 400,00	20 652,00
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>17 509 847,18</i>	<i>17 494 507,48</i>	<i>1 209 343,63</i>	<i>17 022 149,38</i>

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Verovelat	53 926,14	48 674,87	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	364 161,64	293 028,27	46 646,18	78 478,83
Lomapalkkajaksotukset	7 680 253,33	7 287 692,32	7 135 330,28	7 001 334,50
Korkojaksotukset	751 326,24	619 836,40	372 751,00	354 403,79
Korkojaksotukset	2 380,00	1 068,00	0,00	0,00
Tuloennakot	107 575,77	62 304,90	0,00	0,00
Rakennusluvan vakuudet	63 060,00	0,00	63 060,00	0,00
Sosiaalityö	2 800,00	0,00	0,00	0,00
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	27 549,35	0,00	27 549,35	0,00
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0,00	0,00	0,00	120 153,05
Valtionosuusennakot	136 659,80	352 939,66	136 659,80	352 939,66
Muut siirtovelat	765 086,51	1 145 249,94	197 192,09	407 705,84
<i>Yhteensä</i>	<i>9 954 778,77</i>	<i>9 810 794,37</i>	<i>7 979 188,70</i>	<i>8 315 015,67</i>

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 429 985,73	3 971 129,55	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	26 603 528,76	21 532 949,08	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>31 033 514,49</i>	<i>25 504 078,63</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35.-37. Vakuudet ja takaukset				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00
Talletukset	53 100,00	53 100,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>4 053 100,00</i>	<i>4 053 100,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

38. Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	6 216 943,14	5 933 268,80	6 215 039,89	5 930 856,30
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	8 598 852,69	8 337 521,47	8 359 088,97	8 237 627,03
Vuokravastuut yhteensä	14 815 795,83	14 270 790,27	14 574 128,86	14 168 483,33
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 141 681,61	3 816 366,05	4 042 257,17	3 766 247,28

39.-40. Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			86 245 171,00	79 639 171,00
Jäljellä oleva pääoma			62 319 629,42	53 297 828,66
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 802 949,27	5 493 179,81	4 802 949,27	5 493 179,81
Jäljellä oleva pääoma	4 217 908,47	4 449 399,54	4 217 908,47	4 449 399,54
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	44 379 354,77	42 313 854,77	44 379 354,77	42 313 854,77
Jäljellä oleva pääoma	33 261 652,67	32 687 017,44	33 261 652,67	32 687 017,44

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	315 364 369,00	289 290 957,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	403 661,00	310 437,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet	150 000,00	2 650 000,00	150 000,00	2 650 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Maankäyttö- ja rakennuslain Suinulan sopimukset	0,00	2 650 000,00	0,00	2 650 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Maankäyttö- ja rakennuslain Kulkustie	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut	180 000,00	685 326,11	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset, Tampereen seudun työllisyysalue	4 254 682,00	0,00	4 254 682,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	4 254 682,00	0,00	4 254 682,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	4 584 682,00	3 335 326,11	4 404 682,00	2 650 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 679 479,93	3 175 135,83	0,00	0,00
			Kaupunki	
Koronvaihtosopimukset			2025	2024
Vastatakaus OP koronvaihtosopimus, osuus 7,65 %				
Pääomaa vastaava nimellisarvo (236 250 000)			11 195 268,10	11 445 576,92
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan (-27 180 483,15)			-2 079 306,96	-992 507,03
Alkamispäivä 2.1.2024 ja päättymispäivä 2.1.2049				
			Kaupunki	
Vastatakaus Nordea koronvaihtosopimus, osuus 7,65 %			2025	2024
Pääomaa vastaava nimellisarvo (30 000 000)			14 305 500,00	12 240 000,00
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan (-3 336 874)			-255 270,86	1 698,76
Alkamispäivä 2.1.2025 ja päättymispäivä 3.1.2050				

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12. HTV2	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Yleishallinto	33	47
Opetus- ja kulttuuritoimi	888	888
Yhdyskuntapalvelut	267	266
Yhteensä	1 188	1 201
<i>Vuoden 2024 luvut muutettu HTV2 mukaisiksi</i>		

43. Henkilöstökulut	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	62 683 665,86	62 212 512,08
Henkilöstökulut yhteensä	62 683 665,86	62 212 512,08

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Suomen keskusta	4 118	4 322
Kansallinen kokoomus	11 917	12 756
Suomen sosiaalidemokraattinen puolue	13 937	14 609
Suomen Kristillisdemokraatit	4 661	4 779
Vasemmistoliitto	2 384	3 631
Vihreä liitto	6 692	5 779
Perussuomalaiset	4 924	6 744
Meidän Kangasala	497	0
Yhteensä	49 127	52 620

45. Tilintarkastajan palkkiot

	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy		
Tilintarkastus	39715,31	33946,81
Palkkiot yhteensä	39715,31	33946,81

Tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kaupunki on antanut tilikaudella vuoden 2025 talousarvion yhteydessä hyväksytyt avustukset konserniyhtiöille ja muille yhteistoimintatahoille seuraavasti:

- Kangasalan Uimahalli Oy, 1 160 000 euroa
- Kiinteistö Oy Taloherttua, 76 012 euroa
- Kangasala-talo Oy, 890 000 euroa
- Kangasalan Jäähalli Oy, 150 000 euroa

Konserniyhtiöille toteutetun kyselyn mukaan konsernin lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavaa liiketoimintaa.

Tytäryhtiöiden palvelujen normaalista hinnoiteltu ei ole poikettu, eikä annettu poikkeuksellisia alennuksia toisille konserniyhtiöille.

Eriytetyt tuloslaskelmat

Kirjanpidon eriyttäminen 1.1.-31.12.2025, kilpailulaki 30 d §, liiketilojen vuokraus

		1.1.-31.12.2025			1.1.-31.12.2024
Liikevaihto		623 184,18			656 587,59
Liiketoiminnan muut tuotot		290,68			365,98
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-116 460,53			-114 912,60	
Palvelujen ostot	-298 131,50	-414 592,03		-266 308,86	-381 221,46
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-27 111,11			-24 032,35	
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-5 478,19			-4 608,38	
Muut henkilösivukulut	-9 927,22	-42 516,52		-9 211,09	-37 851,82
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-120 648,59	-120 648,59		-137 280,31	-137 280,31
Liiketoiminnan muut kulut		-184 787,81			-184 787,81
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-139 070,09			-84 187,83
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-139 070,09			-84 187,83
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-139 070,09			-84 187,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-139 070,09			-84 187,83

Kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön on 1.1.2020 alkaen eriytettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan.

Kirjanpidon eriyttämissäännös luo edellytyksiä julkisyhteisön elinkeinotoiminnan kannattavuuden ja hinnoittelun kustannusperusteisuuden varmistamiseen. Tämä ennaltaehkäisee kilpailuneutraliteettiongelmien syntymistä ja tehostaa kilpailuneutraliteetin valvontaa. Eriyttämisvelvoite mahdollistaa kirjanpitosäännösten mukaisesti laaditun ja tilintarkastuksen piiriin kuuluvan aineiston hyödyntämisen KKV:n valvontatoiminnassa.

Laskelmassa on eriytetty kaikki liiketilat, jotka ovat Kiinteistö Oy Harjunsola 1:ssä ja vuokrattavat muut liiketilat sekä tilat Juhlatalo Kontulassa, Kuhmalahden rantasauna, Vahderpään Vaparissa ja Vallitun leirikeskuksessa. Lisäksi laskelmassa on mukana kirjaston kahvion tilat sekä Kirkkoharjun näkötorin kahvila, jotka on vuokrattu yrittäjille.

Kirjanpidossa kaikille kiinteistöille ja huoneistoille on oma kohdenumerointi, jotta kulujen kohdentaminen on mahdollista. Kiinteistö Oy Harjunsola I huoneistot ovat kaupungin omistuksessa ja niistä saatavat vuokratuotot tulevat kaupungin tuloksi.

Vuokratuista tiloista 28 tilaa on verollisen liiketoiminnan piirissä ja 23 tilaa on verottoman toiminnan piirissä.

6. TILINPÄÄTÖKSEN 2025 ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖS- MERKINTÄ

Kangasalla 30.3.2026

Hanna Laine-Nousimaa

Sanna Piitulainen

Mika Ollila

Hanna Holma

Jari Haaparanta

Oskari Auvinen

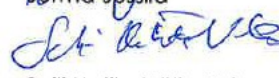
kaupunginjohtaja

Heikki Lyytinen

Jari Markkinen

Miia Kinnari

Jorma Jussila

Soili Uotila-Välimäki

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet erillisen tilintarkastuskertomuksen.

Kangasalla 5.5.2026

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Päivi Rintala, KHT, JHT

7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

KIRJANPITOKIRJAT		SÄILYTYSTAPA
Tasekirja		Sidottu kirja
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
APUKIRJAT		SÄILYTYSTAPA
Myyntireskontra		Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		Sähköinen arkistointi
Konsernikirjanpito		Sähköisessä järjestelmässä
TOSITELAJIT	TAPAHTUMA	SÄILYTYSTAPA
Kirjanpito		
AKT	Aktivoinnit	Sähköisessä järjestelmässä
ALV	ALV-maksuajo	Sähköinen arkistointi
AS	Alkusaldo	Sähköisessä järjestelmässä
ML	Matkalaskut	Sähköisessä järjestelmässä
MU	Muistiotositteet	Sähköinen arkistointi
KOM2	KOM kirjaukset kirjanpito	Sähköisessä järjestelmässä
PA	Palkat	Sähköinen arkistointi
Pankki	Pankkitositteet	Sähköinen arkistointi
RA	Rahoituslaskelman ulkopuolinen	Sähköisessä järjestelmässä
VY1 - VY5	Vaiheen 1 - 5 vyörytysten tositenumero	Sähköisessä järjestelmässä
VYP	Vyörytysten peruutusosite	Sähköisessä järjestelmässä
XAS	Kirjanpidon konversio	Sähköisessä järjestelmässä
ZJA	Automaattisen raportoinnin jaksotustosite	Sähköisessä järjestelmässä
CPOSKPITO	Ceepos Palvelukassa	Sähköinen arkistointi
JAMIX	Ruokahuolto	Sähköinen arkistointi
HAAHTELA	Sisäiset vuokrat	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
AMK	Manuaaliset kohdistukset	Sähköisessä järjestelmässä
AMS	Manuaaliset suoritukset	Sähköisessä järjestelmässä
HYV	Hyvitysten palautus	Sähköisessä järjestelmässä
KL	Korkolasku	Sähköisessä järjestelmässä
LT	Luottotappiokirjaus	Sähköisessä järjestelmässä
MKM	Myyntireskontran kohdistustapahtumat maksutosite	Sähköisessä järjestelmässä
MKP	Myyntireskontran kohdistustapahtumat päätöstosite	Sähköisessä järjestelmässä
PER	Perintä toimeksiantoliittymä	Sähköisessä järjestelmässä
VII	Viitesuoritukset	Sähköinen arkistointi
XMY	Myre-konversio	Sähköisessä järjestelmässä
10 - 99	Laskulajit 10-99	Sähköisessä järjestelmässä
Ostoreskontra		
JA	Jaksotustosite	Sähköisessä järjestelmässä
OL	Ostolaskut	Sähköinen arkistointi
OM	Ostoreskontran maksut	Sähköinen arkistointi
OKM	Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite	Sähköisessä järjestelmässä
Käyttöomaisuus		
KOM	Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
KPA	Käyttöomaisuuden palautustapahtuma	Sähköisessä järjestelmässä
XKOM	Kom-konversio	Sähköisessä järjestelmässä